

LIGJ PËR ARSIMIN E MESËM

TEKST I KONSOLIDUAR

("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 dhe 64/2018 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 229/2020, 78/2025 dhe 132/2025)

I. DISPOZITA THEMELORE

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet organizimi, funksionimi dhe udhëheqja në arsimin e mesëm, si pjesë e sistemit të edukimit dhe arsimit.

Neni 2

Në arsimin e mesëm realizohen planet dhe programet për gjimnaz dhe arsim profesional.

Arsimi i mesëm realizohet në shkollat e mesme, të cilat organizohen si shkolla të mesme publike (shkollë e mesme komunale, përkatësisht shkollë e mesme e Qytetit të Shkupit dhe shkollë e mesme shtetërore) dhe shkollë e mesme private.

Shkollat e mesme shtetërore themelohen vetëm për realizimin e planeve dhe programeve për shkollim të mesëm të kategorive të caktuara të nxënësve për të cilat shteti ka interes të posaçëm.

Veprimtaria që realizohet në shkollën e mesme është me interes publik dhe kryhet si shërbim publik.

Shkolla e mesme ka cilësinë e personit juridik dhe regjistrohet në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut.²

Neni 3

Arsimi i mesëm është i detyrueshëm për çdo qytetar, me kushte të njëjta të përcaktuara me këtë ligj.

Arsimi i mesëm në shkollat e mesme publike është pa pagesë.

Nuk lejohen diskriminime të bazuara në gjini, rasë, ngjyrë të lëkurës, prejardhje nacionale dhe sociale, besim politik dhe fetar, pozitë pronësore dhe shoqërore.

Neni 3-a

(1) Në arsimin e mesëm zbatohen masa afirmative për tejkalimin e diskriminimit dhe përjashtimit të fëmijëve dhe të rriturve.

(2) Mjetet afirmative nga paragrafi (1) i këtij neni, janë: përjashtimin nga pagesa e shpenzimeve për njohjen dhe ekuivalencën e certifikatave dhe diplomave të fituara jashtë vendit për shtetasit e kategorive të rrezikuara sociale,

- transport falas i aksesueshëm për nxënësit me aftësi të kufizuara dhe personat shoqëruar të tyre,

- transport falas për nxënësit, në përputhje me përcaktimet e këtij ligji,

- sigurimi i ndihmës arsimore,

- sigurimi i mbështetjes për nxënësit që janë shtetas të huaj, përkatësisht nxënësit e shtetasve të Republikës së Maqedonisë së Veriut të cilët kanë qëndruar jashtë vendit dhe janë kthyer në vend për të mësuar gjuhën e tyre amtare dhe gjuhën në të cilën do të mësohen,

- sigurimi i medijatorëve arsimorë,

- përjashtimin nga pagesa e shpenzimeve për nxënësit me kohë të pjesshme që dërgohen në institucionet edukativo-korrektuese dhe në institucionet ndëshkimore korrektuese dhe të cilët arsimin e fitojnë duke dhënë provime sipas kurrikulës, programit mësimor dhe programit të provimit në shkollën e mesme;

- përjashtimi nga pagesa e shpenzimeve për nxënësit me aftësi të kufizuara me kohë të pjesshme, të cilët kanë një vlerësim të aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar dhe marrin arsimin e tyre përmes një plani arsimor individual (në tekstin e mëtejshëm: IEP) ose programin e modifikuar dhe

- nxitje për pjesëmarrje dhe kompensim në para për fitimin e çmimit të parë, të dytë ose të tretë ose një medalje ari, argjendi ose bronzi në olimpiada dhe gara ndërkombëtare, si dhe për fitimin e vendit të parë në një garë të nivelit shtetëror.

Neni 3-b

(1) Arsimi i mesëm është i organizuar institucionalisht, nga personeli dhe nga përmbajtja në atë mënyrë që mundëson arsimimin e të gjithë nxënësve në arsimin e mesëm.

Arsimi gjithëpërfshirës është proces që merr parasysh nevojat e ndryshme individuale për zhvillimin e nxënësve, duke u dhënë mundësi të barabarta për realizimin e të drejtave themelore të njeriut për zhvillim dhe arsim cilësor.

(3) Arsimi gjithëpërfshirës përfshin ndryshime dhe përshtatje në përmbajtjen e mësimdhënies, materialet mësimore, qasjen, strukturat dhe strategjitë.

(4) Shkolla e mesme ofron përshtatje të arsyeshme të infrastrukturës, mbështetje të individualizuar për zbatimin e planeve arsimor dhe programeve në arsimin e mesëm sipas nevojave individuale të nxënësit.

(5) Arsimi është i qasshëm dhe i disponueshëm për të gjithë duke siguruar kushte për mësimdhënie dhe përvetësim të pandërprerë të kompetencave.

(6) Rregullimi i arsyeshëm nga paragrafi (4) i këtij neni është modifikim dhe përshtatje e kushteve për edukim dhe arsimim, i cili nuk shkakton barrë joproporcionale ose të panevojshme në shkollë dhe ka për qëllim të garantojë gëzimin ose realizimin e të gjitha të drejtave të njeriut dhe liritë e nxënësve me aftësi të kufizuara në baza të barabarta me të tjerët.

(7) Nxënësit me nevoja të veçanta arsimore, në kuptim të këtij ligji, janë:

- nxënësit me aftësi të kufizuara fizike, shqisore, intelektuale, psikosociale afatgjata, për të cilët

- ndërveprimi me pengesa të ndryshme sociale pengon pjesëmarrjen e tyre të plotë dhe efektive në shoqëri në baza të barabarta me të tjerët,

- nxënësit me prishjen, problemeve të sjelljes ose emocionale

- Nxënësit që vijnë nga mjedise të cënueshme socioekonomike, kulturore ose gjuhësore dhe

- nxënësit të talentuar

(8) Nxënësit e talentuar dhe të talentuar janë nxënësit që kanë zhvilluar një ose më shumë aftësi në një nivel që i tejkalon aftësitë e bashkëmoshatarëve të tyre. Talenti, si rregull, i referohet arritjeve të larta në fushën e shkencave natyrore, matematikës, shkencave shoqërore, gjuhëve dhe informatikës, ndërsa talenti, si rregull, i referohet arritjeve në fushën e arteve, shprehjes pamore, muzikës, baletit, dizajnit dhe sportit.

Neni 3-v

(1) Në shkollën e mesme, drejtori themelon ekip shkollor gjithëpërfshirës, i cili kujdeset për politikat dhe praktikat gjithëpërfshirëse në nivel shkolle. Drejtori, me këshillin e mësuesve, formon ekip gjithëpërfshirës për nxënësit që punojnë sipas IEP ose sipas programit të modifikuar.

(2) Ekipi gjithëpërfshirës i shkollës përbëhet nga: pedagogu, pra psikologu, punonjësi social, sociologu në shkollë, një mësues i zgjedhur nga mësuesit e shkollës dhe nxënës i zgjedhur nga këshilli i nxënësve, dy prindër ose kujdestarë, edukator special dhe rehabilitues dhe drejtori i shkolla. Në shkollat profesionale, ekipi shkollor gjithëpërfshirës përfshin edhe përfaqësues nga bashkësisë afariste. Ekipi gjithëpërfshirës i shkollës harton dhe zbaton aktivitete në nivel të gjithë shkollës së mesme dhe siguron që ato të harmonizohen dhe zbatohen në punën edukative.

(3) Ekipi i gjithëpërfshirjes për nxënësin përbëhet prej: nxënësi, mësuesit e nxënësit me aftësi të kufizuara për fushat lëndore të të cilit përgatitet një IEP ose një program i modifikuar, prindi ose kujdestari i nxënësit, mësuesi, pra psikologu, pra punonjësi social, gjegjësisht sociologu në shkollë, specialedukatorin dhe rehabilituesin dhe asistentin edukativ të nxënësit. Ekipi gjithëpërfshirës për një nxënës në një shkollë të mesme profesionale përfshin gjithashtu një këshilltar karriere. Ekipi gjithëpërfshirës për nxënësin funksionon për aq kohë sa është e nevojshme ose derisa nxënësi të përfundojë arsimin e mesëm. Ekipi gjithëpërfshirës për nxënësin fokusohet në nxënësit specifik, shokët e tij të klasës dhe përgatitjen dhe zbatimin e IEP ose program i modifikuar të tij.

(4) Nëse në shkollën e mesme nuk ka të punësuar bashkëpunëtor profesional - pedagog, përkatësisht psikolog, gjegjësisht punëtor social, përkatësisht sociolog në shkollë, edukator special dhe rehabilitues, anëtarët e ekipit gjithëpërfshirës nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni emërohen nga një shkollë tjetër e mesme.

Ekipi i gjithëpërfshirjes për nxënësin dhe shkollën e mesme publike me qendër burimore, në rast të mungesës së arsyeshme të ndihmës arsimor, mbështet mësimin e nxënësit me aftësi të kufizuara.

(6) Mënyra e funksionimit të ekipit gjithëpërfshirës për nxënësin e përcakton ministri me propozim të Byrosë dhe Qendrës.

Neni 3-g

(1) Për të mbështetur të nxënësit për nxënësit me aftësi të kufizuara dhe mësuesit, sigurohet sa vijon: asistencë arsimore, mbështetje e duhur profesionale nga shkolla e mesme publike me qendër burimore dhe qendër për përkrahje mësimore për nxënësit me aftësi të kufizuara (në tekstin e mëtejshëm: qendra e mbështetjes mësimore), ekipi gjithëpërfshirës dhe teknologjia ndihmëse në përputhje me vlerësimin e aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar dhe në përputhje me IEP ose programin e modifikuar.

(2) Mënyrën e kërkimit të ndihmës arsimore, mënyrën e përzgjedhjes dhe zgjedhjes, si dhe programin e trajnimit për ndihmë arsimore, me propozim të Byrosë dhe Qendrës, e përcakton ministri.

(3) Standardet për ndihmësin arsimor, përshkrimin e kompetencave dhe detyrave të punës, me propozim të Byrosë dhe Qendrës, i përcakton ministri.

(4) Thirrja publike për zgjedhjen dhe përzgjedhjen e ndihmësit arsimor, si dhe për formimin e një asistenti, kryhet nga shkolla e mesme shtetërore me qendër burimore.

(5) Thirrja publike nga paragrafi (4) i këtij neni, me pëlqim paraprak me shkrim nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejshëm: Ministria), botohet në së paku dy gazeta ditore, nga të cilat së paku njëra nga gazetatat e botuara në gjuhën maqedonase dhe në gazetatat e botuara në gjuhë që flasin së paku 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase, si dhe në internet faqen e shkollës së mesme shtetërore me qendër resurse.

(6) Zgjedhjen dhe zgjedhjen e ndihmësit arsimor e bën komisioni pesë anëtarësh nga radhët e mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve të punësuar në shkollën e mesme shtetërore me qendër burimore, të cilën e formon drejtori i shkollës së mesme.

(7) Asistentët arsimorë punësohen për një afat të caktuar në shkollat e mesme shtetërore me qendër burimore. Mjetet për asistentët arsimorë sigurohen nga Buxheti i Ministrisë.

(8) Me përjashtim të paragrafit (5) të këtij neni, asistentët arsimorë mund të punësohen gjatë gjithë vitit akademik, nëse ka nevojë për punësim për zëvendësimin e pozitës së liruar për shkak të pensionimit, sëmundjes, largimit nga puna, vdekjes ose arsyeve tjera, për të cilat janë siguruar mjete financiare.

(9) Asistentët nga paragrafi (8) i këtij neni mund të punësohen pa konkurs publik për një afat të caktuar deri në tre muaj, me pëlqim paraprak nga Ministria.

(10) Nëse në komunë ka mësimdhënës të cilët janë të punësuar me kohë të pacaktuar në shkollën e mesme dhe nuk kanë orë mësimore, për ta duhet të bëhet procedurë për ndërprerjen e punësimit për arsye afariste (tepricë teknologjike), mësuesi mund të caktohet në një pozicioni arsimor asistent në një shkollë të mesme me qendër burimore, pas miratimit paraprak nga Ministria. Nëse mësuesi refuzon të caktohet në pozitën e asistentit arsimor në një shkollë të mesme shtetërore me qendër burimore, për të zbatohen rregulloret në fushën e marrëdhënieve të punës dhe Kontrata Kolektive për Arsimin e Mesëm.

(11) Dislokimi nga paragrafi (10) i këtij neni bëhet me pëlqimin paraprak me shkrim të mësimdhënësit dhe personelit drejtues në institucione, kurse vendimin për vendosjen e përkohshme, i cili është në kohëzgjatje prej një viti akademik, e merr personeli drejtues në institucionin në të cilin është i punësuar.

(12) Vendi i punës në të cilin është caktuar punëtori nga paragrafët (10) dhe (11) të këtij neni mund të jetë në shkollën e njëjtë ose në shkollën tjetër të mesme në të njëjtën komunë, përkatësisht në shkollën e mesme në qytetin e Shkupit.

(13) Asistenti arsimor i nxënësit, pra nxënësit me aftësi të kufizuara, ofron mbështetje për të gjithë nxënësit e klasës që kanë nevojë për ndihmë arsimore, pa diskriminuar nxënës të caktuar.

(14) Nëse nuk ka shkollë të mesme shtetërore me qendër burimore në nivel komune, përkrahja mësimore për nxënësit me aftësi të kufizuara sigurohet nga qendra më e afërt për përkrahje mësimore ose nga shkolla e mesme shtetërore më e afërt me qendër burimore.

(15) Këshilli i komunës përcakton se në cilën shkollë të mesme komunale themelohet qendër për përkrahje mësimore për nxënësit me aftësi të kufizuara, duke pasur parasysh hapësirën, pajisjet dhe personelin e nevojshëm të shkollës së mesme që caktohet si qendër për përkrahje mësimore për nxënësit me aftësi të kufizuara.

(16) Qendra e përkrahjes mësimore, është pjesë përbërëse në shkollat gjithëpërfshirëse në shkollat e mesme nga paragrafi (15) që i shfrytëzoj në materiale dhe burimet njerëzore të shkollës dhe ofron mbështetjen e duhur profesionale për nxënësit me aftësi të kufizuara, stafin mësimdhënës, bashkëpunëtorët profesional, prindërit, gjegjësisht kujdestarët dhe ekipin gjithëpërfshirës në shkollë dhe në shkollat e tjera të mesme të zonës të komunës.

Neni 4

Veprimtaria edukative - arsimore në shkollën e mesme zhvillohet në gjuhën maqedonase dhe alfabetin cirilik.

Për pjesëtarët e bashkësive, të cilët ndjekin mësim në gjuhë që ndryshon nga gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik, puna edukative - arsimore zhvillohet në gjuhën dhe alfabetin e bashkësisë përkatëse në mënyrë dhe nën kushte të përcaktuara me këtë ligj.

Nxënësit nga paragrafi 2 i këtij neni detyrimisht e mësojnë edhe gjuhën maqedonase.

Në shkollat e mesme publike mësimi mund të zhvillohet edhe në njërën nga gjuhët e botës.

Në shkollat private mësimi mund të zhvillohet edhe në gjuhë të huaj.

Neni 4-a

(1) Arsimi i mesëm organizohet dhe ofrohet në shkollë të mesme, shkollë të mesme me qendër burimore dhe ose me punëdhënës.

(2) Arsimi i mesëm organizohet dhe realizohet në institucionet shëndetësore, institucionet penale e korrektuese, si dhe në kushte shtëpie, në përputhje me këtë ligj.

(3) Shkolla e mesme organizon një proces edukativoarsimor në kushte shtëpiake si formë e veçantë e punës për nxënësit që i nënshtrohen trajtimit afatgjatë në shtëpi.

(4) Për nxënësit të cilët, për shkak të problemeve të mëdha shëndetësore ose sëmundjeve kronike, nuk mund të ndjekin mësimet për më shumë se gjashtë javë, shkolla në të cilën është regjistruar nxënësi mund t'i organizojë mësimet në shtëpi, pra në një institucion shëndetësor dhe përmes mësimit në distancë me aplikimi i fondeve për komunikim elektronik, me prezencë fizike ose të kombinuara.

(5) Prindi ose kujdestari e njofton shkollën e mesme për nevojën e mësimi të nxënësit i cili është në trajtim të zgjatur shtëpiak ose spitalor.

(6) Arsimin e mesëm në institucionet penale dhe korrektuese e realizon Qendra rajonale për arsim dhe aftësim profesional.

(7) Arsimi i mesëm me punëdhënës realizohet në përputhje me Ligjin e Arsimit Profesional dhe Trajnimit.

(8) Mënyra e organizimit të mësimi në institucionet nga paragrafi (2) i këtij neni, si dhe në kushte të brendshme me propozim të Byrosë dhe Qendrës, e përcakton ministri.

Neni 5

Shtetasit e huaj dhe personat pa shtetësi mund të pajisen me arsim të mesëm, në mënyrë dhe nën kushte të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 6

Shkolla publike mund të realizojë veprimtari jashtë vendit, njëjtë sikur edhe në selinë e saj nën kushtet e përcaktuara me këtë ligj, ndërsa pas miratimit paraprak të marrë nga ministria kompetente për kryerje të punëve nga sfera e arsimit (në tekstin e mëtejshëm: Ministria).

Neni 7

Në shkollën e mesme ndalohet çfarëdo lloj i organizimit dhe veprimi politik dhe fetar.

Në shkollën e mesme nuk lejohet organizimi i arsimit fetar.

Në shkollën e mesme ndalohet vendosja e shenjave partiake dhe fetare.

Neni 8

Shkollat e mesme kanë vulë. Në mes të vulës është stema e Republikës së Maqedonisë së Veriut, ndërsa anash emri i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe emri i shkollës dhe vendi.

Neni 9

Zhvillimi i arsimit në shkollat shtetërore përcaktohet me program të cilin e sjell Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, në përputhje me dokumentet zhvillimore të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 9-a

(1) Shkolla e mesme grumbullon, përpunon, ruan, dërgon dhe shfrytëzon të dhëna të përmbajtura në përmbledhjet e të dhënave në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale, për nevojat e bazës së integruar të të dhënave që e mban Ministria.

(2) Përmbledhjet e të dhënave nga paragrafi (1) i këtij neni mbahen për qëllimet si vijojnë:

- përparimin e proceseve dhe procedurave të nevojshme për menaxhim me resurse njerëzore, financa dhe infrastrukturën në shkollat e mesme,
- sigurimin e të dhënave me kohë, konsekuente, të plota dhe të sakta që do të paraqesin mbështetje të procesit të miratimit të vendimeve, zbatimit të politikës arsimore dhe planifikimit të reformave në arsimin e mesëm,
- sigurimin e të dhënave të domosdoshme për funksionim të nënsistemeve tjera (ditari elektronik, matura shtetërore, matura shkollore, provimi përfundimtar) në arsimin e mesëm dhe

- menaxhimin efikas me ndarjen e mjeteve në sistemin arsimor të decentralizuar, planifikimin e ndërtimit dhe rekonstrukcionin e infrastrukturës shkollore dhe avancimin profesional të të punësuarve në shkollat e mesme.

(3) Për ruajtjen e mbledhjes së të dhënave nga paragrafi (2) alineja 1, të këtij neni, si dhe për mbrojtjen e të dhënave personale, të dhënat personale për nxënësin e regjistruar në shkollë të mesme merren nëpërmjet numrit unik arsimor të nxënësit, i cili e ndjek nxënësin gjatë gjithë shkollimit të tij dhe lidh të gjitha të dhënat për nxënësin.

(4) Numri i vetëm arsimor i nxënësit lidhet me numrin e amë të shtetasit.

(5) Përjashtimisht nga paragrafi (4) i këtij neni, personit me status të shtetasit të huaj, personit pa shtetësi dhe personit të zhvendosur me forcë i caktohet numër unik i përkohshëm arsimor.

Neni 9-b

Në shkollat e mesme mbahen përmbledhjet e të dhënave si vijojnë:

- 1) përmbledhja e të dhënave për nxënësit e regjistruar në shkollë të mesme,
- 2) përmbledhja e të dhënave për prindërit, përkatësisht tutorët e nxënësve të regjistruar në shkollë të mesme dhe
- 3) përmbledhja e të dhënave për të punësuarit në shkollë të mesme.

Neni 9-v

(1) Përmbledhja e të dhënave për nxënësit e regjistruar në shkollë të mesme nga neni 9-b pika 1 e këtij ligji i përfshin: NUAQ, mbiemrin, emrin e babait dhe emrin e nxënësit, datëlindjen dhe vendlindjen, gjininë, përkatësinë e bashkësisë, gjuhën amtare të nxënësit, adresën, vendbanimin, telefonin për kontakt, e-mail adresën, nevojën e posaçme arsimore, statusin e nxënësit (i rregullt/me korrespondencë).

(2) Përmbledhja e të dhënave për të dhënat e prindërve, përkatësisht tutorëve të nxënësve të regjistruar në shkollë të mesme nga neni 9-b pika 2 e këtij ligji, i përfshin: farefisninë me nxënësin, emrin dhe mbiemrin, datëlindjen dhe vendlindjen, gjininë, përkatësinë e bashkësisë, adresën dhe vendbanimin, telefonin për kontakt, e-mail adresën, shkallën e arsimit.

(3) Përmbledhja e të dhënave për të punësuarit në shkollë nga neni 9-b pika 3 e këtij ligji përfshinë: NUAQ, mbiemrin, emrin e babait dhe emrin e të punësuarit, gjininë, përkatësinë e bashkësisë, datëlindjen dhe vendlindjen, adresën, vendbanimin, komunën, adresën dhe vendbanimin e përkohshëm, shtetësinë, llojin dhe shkallën e arsimit, fakultetin/shkollën e fundit të mbaruar, përvojën paraprake të punës, kategorinë e të punësuarit, vendin e punës me fondin e orëve, telefonin për kontakt, numrin e telefonit zyrtar, e-mail adresën, llojin e transportit deri te vendi i punës, të cilin e shfrytëzon i punësuar, invaliditetin, njësinë rajonale të FSSH-së, numrin e SPIM, datën e punësimit, datën e ndërprerjes së marrëdhënies së punës, bazën për ndërprerje të marrëdhënies së punës, statusin e të punësuarit (në kohë të pacaktuar/kohë të caktuar).

(4) Të dhënat personale nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, shkolla e mesme i merr nga prindërit/tutorët e nxënësve, kurse të dhënat personale nga paragrafi (3) i këtij neni i merr nga të punësuarit në shkollë.

Neni 9-g

(1) Prindi apo i punësuar në shkollë në rast të ndryshimit të të dhënave detyrohet ta njoftojë shkollën në afat prej shtatë ditësh nga dita e ndryshimit të shkaktuar, kurse shkolla detyrohet që në afat prej tri ditësh ta kryejë ndryshimin në përmbledhjen e të dhënave.

(2) Prindi apo i punësuar në shkollë kanë të drejtë qasjeje në të dhënat personale të përmbajtura në nenin 9-b të këtij ligji, si dhe të marrin kopje apo ta kopjojnë informatën për të dhënë personale.

(3) Prindi apo i punësuar në shkollë kanë të drejtë të kërkojnë korrigjim të të dhënës personale, me parashtrim të kërkesës me shkrim në shkollë.

(4) Shkolla detyrohet që në afat prej 30 ditësh të bëjë korrigjim dhe ta njoftojë prindin, përkatësisht të punësuarin në shkollë për korrigjimin e bërë.

Neni 9-d

(1) Drejtori i shkollës së mesme nga radhët e të punësuarve në shkollë autorizon person, përkatësisht persona për përpunimin e të dhënave personale nga neni 9-v i këtij ligji.

(2) Personat nga paragrafi (1) i këtij neni e kanë për detyrim që të dhënat personale t'i mbajnë të fshehta. Në të dhënat personale qasje mund të kenë edhe persona tjerë profesionalë të autorizuar nga ministri, të cilëve u nevojiten këto të dhëna për realizim të maturës shtetërore, maturës shkollore, provimit përfundimtar dhe ditarin elektronik, në pajtim me ligjin.

Neni 9-gj

Për qëllimet e hulumtimeve shkencore dhe përgatitjes së analizave statistikore, të dhënat personale mund të shfrytëzohen, publikohen dhe ruhen, por jo në formë e cila mundëson identifikimin e personit me të cilin kanë të bëjnë të dhënat.

Neni 9-e

(1) Përmbledhja e të dhënave për nxënësit dhe përmbledhja e të dhënave për prindërit, përkatësisht tutorët e nxënësve, që i mban shkolla e mesme ruhen një vit pas përfundimit të shkollës së mesme të nxënësit, përkatësisht një vit pas çregjistrimit të tyre nga shkolla e mesme.

(2) Përmbledhja e të dhënave për të punësuarit që e mban shkolla e mesme ruhet deri në ndërprerjen e marrëdhënies së punës së të punësuarit në shkollën e mesme.

Neni 9-zh

Mënyrën e përpunimit të të dhënave personale, personat që janë të autorizuar t'i shfrytëzojnë të dhënat e përmbajtura në përmbledhjet individuale të të dhënave personale nga neni 9-d i këtij ligji, kriteret sipas të cilave përcaktohet niveli i qasjes së personave që janë të autorizuar t'i përpunojnë të dhënat personale, masat teknike dhe organizative për sigurim të fshehtësisë dhe mbrojtjen e përpunimit të të dhënave personale, mënyrën e asgjësimit pas kalimit të afatit të ruajtjes së të dhënave personale dhe masat tjera, i përcakton ministri.

Neni 9-z

Në ministri vendoset sistemi i informimit "Observatori i shkathtësive" (në tekstin e mëtejshëm: Observatori i shkathtësive) në të cilin evidentohet përmbledhja e të dhënave për nxënësit.

Përmbledhja e të dhënave sipas paragrafit 1 të këtij neni evidentohet për këto qëllime:

- sigurimin e informacioneve në lidhje me programet që i ofron arsimit të mesëm, si dhe arsimit të mesëm për të rritur;
- përkrahjen e zhvillimit të politikës nëpërmjet sigurimit të prapavijës adekuate analitike dhe informative të institucioneve të arsimit të mesëm, programeve dhe performancave të tyre;
- ndihmën e nxënësve në zgjedhjen e profesionit dhe shkollave adekuate dhe institucioneve të arsimit të lartë, me qëllim të rritjes së mundësisë për punësimin e tyre të ardhshëm,
- lehtësimin e harmonizimit të kërkesës së fuqisë punëtore dhe programeve të trajnimit në nivel lokal dhe në atë nacional dhe;
- qasjen në informata për punësim në profesione të caktuara, koha e parashikuar të pritjes për punësim, niveli i të ardhurave sipas profilit arsimor etj.

Neni 9-x

Të dhënat për nxënësit lidhur me nevojat e Observatorit të shkathtësive sigurohen nga sistemet e informacionit të ministrisë, sistemi të informacionit për menaxhimin arsimor (SIMA), ditarit elektronik (e-ditari) dhe sistemit elektronik për punën administrative të shkollave (SEPASH), siç vijon: NUAQ, emri, mbiemri, gjinia, emri i shkollës fillore, data e regjistrimit, data e çregjistrimit, data e përfundimit, kohëzgjatja e vitit shkollor, përkatësia e bashkësisë, viti shkollor, datëlindja.

Përmbledhja e të dhënave për nxënësit, të grumbulluara për nevojat e Observatorit të shkathtësive ruhen tre vjet pas grumbullimit të tyre në sistemin e informacionit të ministrisë, në pajtim me rregullat e sferës së mbrojtjes së të dhënave personale.

Neni 9-i

Për nevojat e ministrisë, të dhënat në Observatorin e shkathtësive sigurohen nga këto institucione:

- Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Republikës së Maqedonisë së Veriut (NUAQ, emri, mbiemri, gjinia, përkatësia e bashkësisë, përvoja e punës, data e punësimit të parë, punëdhënësi paraprak, punëdhënësi aktual, rroga mujore),
- Drejtoria e të Hyrave Publike (NUAQ, emri, mbiemri, gjinia, përkatësia e bashkësisë, niveli i rrogës mujore),
- Agjencia e Punësimit e Republikës së Maqedonisë së Veriut (NUAQ, emri, mbiemri, përkatësia e bashkësisë, gjinia, status-kodi (i punësuar, i papunësuar, status i panjohur), data e punësimit të fundit, rroga mujore, veprimtaria e kompanisë, emri i kompanisë, vendi i punës (kodet),
- institucionet e akredituara të arsimit të lartë (NUAQ, emri, mbiemri, gjinia, emri i fakultetit, emri i universitetit, cikli i studimeve (diplomike, pasdiplomike, të doktoraturës), data e regjistrimit, data e çregjistrimit, data e diplomimit, titulli pas diplomimit, gjinia, kohëzgjatja e studimeve, klasifikimi i sferave shkencore të hulumtimit, plani mësimor, përkatësia e bashkësisë, viti akademik),
- Qendra e Arsimit të të Rriturve (të dhënat statistikore),
- Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale (të dhënat statistikore),
- Qendra e Arsimit dhe e Trajnimit Profesional (të dhënat statistikore) dhe
- Enti Shtetëror i Statistikës (të dhënat statistikore).

Neni 9-j

Observatori i shkathtësive është sistem i informacionit me ueb-portal të bazuar, të cilin e udhëheq dhe administron ministria.

Për qëllimet e theksuara në nenin 9-z paragrafi 2 të këtij ligji, qasje në raportet statistikore dhe qasje në raportet publikisht të arritshme mund t'u sigurohet:

- shkollave fillore,
- shkollave të mesme,
- Ministrisë së Punës dhe të Politikës Sociale,
- Qendrës së Arsimit të të Rriturve,
- Qendrës së Arsimit dhe të Trajnimit Profesional,
- Entit Shtetëror të Statistikës,
- Agjencisë së Punësimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe
- institucioneve të akredituara të arsimit të lartë.

II. THEMELIMI DHE NDËRPRERJA E PUNËS SË SHKOLLAVE TË MESME

Neni 10

(1) Shkollë të mesme komunale mund të themelojë komuna.

(2) Vendim për themelimin e shkollës së mesme komunale merr këshilli i komunës me mendimin të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejme: Qeveria).

(3) Shkollë të mesme të Qytetit të Shkupit mund të themelojë këshilli i Qytetit të Shkupit.

(4) Vendim për themelimin e shkollës së mesëm të Qytetit të Shkupit merr këshilli i Qytetit të Shkupit me propozimin e këshillit të komunës, kurse pas mendimit të marrë paraprakisht nga Qeveria.

(5) Shkollë të mesme shtetërore themelon Qeveria.

(6) Shkollë të mesme private mund të themelojë personi juridik dhe personi fizik i huaj dhe i vendit në bazë të lejes, në pajtim me këtë ligj.

(7) Komuna, Qyteti i Shkupit, përkatësisht Qeveria mund të themelojë edhe shkollë publike ndërkombëtare në të cilën realizohen plane dhe programe mësimore në ndonjërin prej gjuhëve botërore (anglisht, frëngjisht, gjermanisht), që me propozim të Byrosë, përkatësisht Qendrës për Arsimit Profesional dhe Trajnim, i përcakton ministri.

Neni 11

Shkolla e mesme mund të themelohet, nëse:

- ekzistojnë nevoja të komunës, qytetit të Shkupit, përkatësisht shtetit për kuadro të llojit të caktuar,
- janë miratuar plane dhe programe mësimore për punë edukativo-arsimore,
- janë siguruar hapësira dhe pajisje adekuate për realizimin e arsimit të mesëm,
- me plan financiar është siguruar niveli i qëndrueshëm i financimit të së paku një gjenerate të nxënësve në shkollë,
- është siguruar numri i nevojshëm i personave që i plotësojnë kushtet e përcaktuara për arsimtarë dhe bashkëpunëtorë profesionalë në arsimin e mesëm, të cilët kanë dhënë deklaratë se do të paraqiten në shpalljen publike dhe do të themelojnë marrëdhënie pune, nëse në shpalljen publike do të zgjidhen dhe

- janë të plotësuara edhe kushte tjera të cilat janë të përcaktuara me normat dhe standardet për themelimin e shkollës së mesme, për kryerje të arsimit të mesëm.

Kushtet nga paragrafi 1 alinetë 2, 3, 4, 5 dhe 6 të këtij neni, vlejnë edhe gjatë themelimit të shkollës së mesme private.

Normat dhe standardet nga paragrafi 1 alineja 6 të këtij neni për themelimin e shkollës së mesme, i miraton ministri kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e arsimit (në tekstin e mëtutjeshëm: ministri), me propozim të Byrosë për Zhvillimin e Arsimit.

Neni 11-a

Përveç kushteve të përcaktuara në nenin 11 të këtij ligji, për themelimin e shkollës së mesme private, themeluesi duhet të parashtrojë garanci bankare se do të jetë në gjendje që t'i kompensojë mjetet të cilat nxënësit i kanë paguar në shkollën e mesme private, e cila e ka ndërprerë punën dhe shpenzimet tjera të cilat do t'i kenë nxënësit për transferim në shkollë tjetër të mesme në vend.

Lartësinë e garancisë bankare nga paragrafi 1 i këtij neni, e përcakton ministri, varësisht nga numri i paraleleve të propozuara në elaboratin për themelim, si dhe nga lartësia e kompensimit e cila paguhet për shkollim.

Themeluesi i shkollës së mesme private me kërkesën për leje për themelimin e shkollës së mesme private, parashtron edhe plane dhe programe mësimore, të harmonizuara me Konceptin e maturës shtetërore, maturës shkollore dhe provimit përfundimtar.

Neni 11-b

Procedura për themelimin e shkollës së mesme, fillon me dorëzimin e kërkesës për leje për themelim të shkollës së mesme, me elaborat për themelim dhe propozim-akt themelues për themelimin e shkollës së mesme.

Neni 11-v

Elaborati për themelim të shkollës së mesme i përmban kryesisht: të dhënat e themeluesit, llojin, përkatësisht llojet e arsimit të mesëm që do të realizohen në shkollën e mesme, planet dhe programet mësimore, emrin, numrin e paraleleve, kushtet hapësinore dhe pajisjet për realizimin e arsimit të mesëm, burimin e mjeteve financiare për kryerje të arsimit të mesëm, mundësinë për të siguruar numër të nevojshëm të arsimtarëve dhe bashkëpunëtorëve profesionalë, të cilët mund të punësohen në shkollë të mesme dhe planin për mënyrën me të cilën do të plotësohen kushtet tjera të cilat janë të përcaktuara me normativat dhe standardet për themelim të shkollës së mesme.

Kërkesa për leje për themelim të shkollës së mesme, me elaboratin për themelim të shkollës së mesme dhe propozim-aktin për themelim të shkollës së mesme, dorëzohen në Ministri.

Për përcaktimin e plotësimit të kushteve nga nenet 11 dhe 11-a të këtij ligji, ministri formon komision të përbërë nga përfaqësues të Ministrisë dhe Inspektoratit Shtetëror të Arsimit.

Për planet dhe programet mësimore nga paragrafi 1 i këtij neni, jep mendim Byroja për Zhvillim të Arsimit, gjegjësisht Qendra për Arsim dhe Trajnim Profesional.

Neni 12

Vendim për dhënie të lejes për themelim të shkollës së mesme private, miraton Qeveria pas mendimit paraprak nga Ministria, Byroja për Zhvillim të Arsimit dhe Qendra për Arsim dhe Trajnim Profesional, nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në nenin 11 paragrafi 1 alinetë 2, 3, 4, 5 dhe 6, si dhe kushtet nga neni 11-a të këtij ligji.

Neni 13

Me Vendim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut për dhënie të miratimit për themelim të shkollës së mesme private përcaktohet:

- fusha edukative-arsimore, përkatësisht lloji i arsimit të mesëm për të cilin themelohet shkolla private;
- kuadri i nevojshëm, pajisja, hapësira sipas standardeve dhe normave pedagogjike;
- numri i nxënësve;
- gjuha në të cilën do të zhvillohet mësimi;
- programi i veprimtarisë edukative-arsimore dhe
- fillimi i punës së shkollës private.

Neni 13-a

Pas miratimit të vendimit për dhënie të lejes për themelimin e shkollës së mesme private, themeluesi miraton akt themelues sipas propozim-aktit themelues nga neni 11-b i këtij ligji, i cili është parashtruar me kërkesën për leje për themelim të shkollës së mesme private.

Neni 14

Leja mund të ndryshohet ose zgjerohet në rast kur themeluesi kërkon ndryshim të llojit të arsimit të mesëm ose zgjerim të programit për veprimtari edukative-arsimore.

Neni 15

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut mund ta merr lejen pas propozimit të Ministrisë, nëse:

- themeluesi themelon shkollë private në kundërshtim me aktin për miratim nga neni 13 dhe
- vërtetohet se shkolla private më nuk i përmbush kushtet nga neni 11 paragrafi 1 alinetë 2, 3, 4, 5 dhe 6 të këtij ligji ose nuk i zbaton dispozitat nga ky ligj dhe aktet nënligjore që dalin prej tij.

Leja mund të ndërpritet edhe me kërkesë të themeluesit.

Neni 15-a

Kur themeluesi do të konfirmojë se ka pushuar nevoja për shkollën e mesme private, ose nuk është në gjendje që ta financojë veprimtarinë e saj, për shkaket e njofton organin udhëheqës të shkollës së mesme private dhe bashkëthemeluesit ose bashkëpronarët tjerë, ose aksionarët kur themelues është person juridik, dhe u jep afat prej më së paku 30 ditësh, që të vendosin nëse shkolla e mesme private do të vazhdojë të punojë duke siguruar burime të veta të mjeteve financiare, përkatësisht nëse financimin e shkollës së mesme private do ta ndër marrë njëri nga bashkëthemeluesit, nëse shkollën e mesme private e kanë themeluar dy apo më shumë themelues, ose dikush nga bashkëpronarët ose nga aksionarët, nëse themelues i shkollës së mesme private është një person juridik.

Nëse organi udhëheqjes, përkatësisht bashkëthemeluesi, bashkëpronari ose aksionari nga paragrafi 1 i këtij neni, e njofton themeluesin se nuk ekzistojnë kushte për kryerjen e veprimtarisë edukative-arsimore me financim nga burimet e veta, ose me mjete të njërit prej themeluesve, përkatësisht bashkëpronarëve ose aksionarëve, themeluesi miraton vendim për ndërprerje të shkollës së mesme private. Në vendim, themeluesi është i obliguar që ta përcaktojë mënyrën se si nxënësit do ta vazhdojnë arsimin e mesëm.

Nëse mjetet që themeluesi i ka siguruar për realizimin e garancive të dhëna, nuk mjaftojnë për realizimin e të drejtës së nxënësve që ta vazhdojnë shkollimin, themeluesi përgjigjet për plotësimin e garancive të dhëna, në mënyrë të pakufizuar me të gjithë pronën e tij.

Pas miratimit të vendimit për ndërprerje, përkatësisht heqje të lejes për themelimin të shkollës së mesme private, Ministria miraton aktvendim për shlyerjen e saj nga Regjistri Qendror për Shkolla të Mesme dhe parashtron kërkesë për shlyerje të shkollës së mesme private nga Regjistri Qendror.

Në rast ndërprerjeje të shkollës së mesme private, kur plotësohet kushti nga paragrafi 2 i këtij neni, ose kur është hequr leja për themelimin e shkollës së mesme private, Ministria miraton aktvendim me të cilin do të sigurojë përfundimin e vitit shkollor për nxënësit e shkollës së mesme private e cila është në likuidim, ose transferimin e nxënësve në shkollë tjetër të mesme në vend. Me aktvendimin do të aktivizohet edhe garancia bankare që e ka dhënë themeluesi që të mund të kompensohen mjetet të cilat nxënësit i kanë paguar në shkollën e mesme private e cila e ka ndërprerë punën dhe shpenzimet tjera që do t'i kenë nxënësit për kryerjen e vitit shkollor, ose transferim në shkollë tjetër të mesme.

Neni 16

Shkolla e mesme private mund të ndërpritet me falimentim, në pajtim me Ligjin për falimentim.

Garancia bankare që në pajtim me këtë ligj e jep themeluesi i shkollës së mesme private, nuk hyn në masën falimentuese dhe shfrytëzohet ekskluzivisht për dedikimin që jepet, në pajtim me këtë ligj.

Nëse mjetet nga garancia, që në pajtim me këtë ligj i ka dhënë themeluesi i shkollës së mesme private dhe mjetet nga masa falimentuese, nuk janë të mjaftueshme për kompensim të mjeteve që nxënësit i kanë paguar në shkollën e mesme private e cila e ka ndërprerë punën, dhe të shpenzimeve tjera që do t'i kenë nxënësit për transferim në shkolla tjera në vend, themeluesi përgjigjet në mënyrë të pakufizuar me të gjithë pronën e tij, në pajtim me Ligjin për falimentim dhe Ligjin për institucionet.

Neni 17

Rrjetin e shkollave të mesme publike e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, me propozimin e komunave dhe të Qytetit të Shkupit.

Neni 18

Themeluesi është i obliguar gjatë themelimit të shkollës publike të formojë komision, i cili në përputhje me këtë ligj, kryen përgatitje për punën e shkollës.

Neni 19

(1) Shkolla e mesme mund të fillojë me punë pasi që Ministria do të miratojë aktvendim për verifikimin e arsimit të mesëm.

(2) Ministria, në afat prej 30 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës për verifikimin e shkollës së mesme, miraton aktvendim me të cilin vendos për kërkesën për verifikimin e shkollës së mesme (në tekstin e mëtejshëm: aktvendim për verifikim).

Neni 19-a

(1) Shkollat e mesme pas marrjes së aktvendimit për verifikim regjistrohen në Regjistrin Qendror të shkollave të mesme të cilin e mban Ministria në pajtim me Ligjin për procedurë të përgjithshme administrative.

(2) Çdo komunë për rajonin e vet mban regjistër të shkollave të mesme komunale në pajtim me Ligjin për procedurë të përgjithshme administrative.

(3) Të dhënat nga regjistrat e komunave dorëzohen në Regjistrin Qendror.

(4) Rregullat më të përafërta për mënyrën e verifikimit të shkollës së mesme në tërësi, përkatësisht të një pjese të saj dhe për mënyrën e mbajtjes së regjistrave i miraton ministri.

Neni 20

Shkolla e mesme ndalon me punë nëse nuk zbatohen dispozitat nga ky ligj dhe aktet nënligjore që dalin prej tij.

Procedurën për ndërprerje të punës së shkollës së mesme shtetërore e ngritë dhe udhëheqë Ministria, me propozim të Inspektoratit Shtetëror të Arsimit.

Procedurën për ndërprerjen e punës së shkollës së mesme komunale e ngrit dhe zhvillon komuna, përkatësisht Qyteti i Shkupit, me propozimin e Inspektoratit Shtetëror të Arsimit dhe me pëlqimin e Ministrisë.

Themeluesi i shkollës publike sjell akt për ndërprerje të punës së shkollës së mesme dhe ai është i obliguar nxënësve t'u sigurojë vazhdim të arsimit në llogari të themeluesit

Shkolla publike pas sjelljes së aktit për ndërprerje të punës fshihet nga regjistrat.

Akti për ndërprerje të punës së shkollës së mesme publikohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut", ndërsa për shkollat e mesme komunale edhe në gazetën zyrtare të komunës, përkatësisht Qytetit të Shkupit.

Themeluesi pas marrjes së aktit për ndërprerjen me punë të shkollës së mesme, në afat prej tri ditësh nga dita e miratimit të aktit, e informon Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut për shlyerje nga regjistri.

III. VEPRIMTARIA EDUKATIVE-ARSIMORE NË ARSIMIN E MESËM

Neni 21

(1) Ministri, me propozim të Byrosë dhe/ose Qendrës, miraton koncepte për arsimin e mesëm, arsimin profesional dhe arsimin artistik.

(2) Ministri, me propozim të Byrosë dhe Qendrës, përcakton kornizën për kompetencat kyçe që i fitojnë nxënësit në arsimin e mesëm.

(3) Në shkollën e mesme puna edukative-arsimore organizohet dhe zbatohet sipas planprogrameve dhe planprogrameve, të cilat i përcakton ministri me propozim të Byrosë dhe/ose të Qendrës.

(4) Planprogrami i arsimit të mesëm përmban: Lëndët e detyrueshme dhe me zgjedhje dhe orët e komunitetit të klasës të cilat përcaktohen nga numri vjetor dhe javor i orëve mësimore dhe shpërndarja e tyre sipas viteve të arsimit. Kurrikula përcakton edhe lëndët/përmbajtjet me zgjedhje të lirë të programuara nga shkolla e mesme, shërbimi komunitar, si dhe aktivitete të tjera jashtëshkollore.

(5) Me programet mësimore përcaktohen: rezultatet e të nxënit, përmbajtja dhe konceptet, veprimtaritë dhe metodat e mësimdhënies, shembujt e veprimtarive dhe metodave të mësimdhënies, standardet e vlerësimit, pajisjet dhe burimet për zbatimin e kurrikulës, standardet e personelit mësimor dhe gjëra të tjera të nevojshme për zbatimin e kurrikulës.

(6) Programi i provimeve përfshin rezultatet e të nxënit të përcaktuara në programet mësimore për të cilat jepen provimet në fund të arsimit të mesëm.

(7) Mësimdhënia për nxënësit me aftësi të kufizuara në shkollat e mesme mund të realizohet sipas planprogrameve, PEI-ve ose kurrikula të modifikuara nga paragrafi (5) i këtij neni, në përputhje me vlerësimin e aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(8) IEP përfshin përshtatje me rezultatet e të nxënit të kurrikulës, duke prezantuar aktivitete dhe metoda specifike që mundësojnë arritjen e rezultateve të të nxënit.

(9) Kurrikula e modifikuar është e destinuar për nxënës me nevoja komplekse, përgatitet për çdo vit shkollor dhe përcakton rezultatet e të nxënit në bazë të kompetencave me të cilat nxënësit duhet të fitojnë dhe zhvillojnë pavarësinë, zhvillimin personal dhe marrëdhëniet shoqërore dhe aftësimin për punë.

Neni 22

(1) Shkollat zbatojnë edhe programe për mbrojtje nga dhuna, keqpërdorimi dhe neglizhimi i nxënësve, programe për parandalimin e diskriminimit dhe programe për parandalimin e përdorimit të alkoolit, pirjes së duhanit, pjesëmarrjes në lojëra të fatit, abuzimit me drogën dhe substancat e tjera psikotrope dhe delikuencën e të miturve.

(2) Veprimtaritë e programeve nga paragrafi (1) i këtij neni realizohen përmes aktiviteteve të ndryshme kurrikulare dhe jashtëshkollore me nxënës, punëtorë, prindër ose kujdestarë të nxënësve në bashkëpunim me komunën/qytetin e Shkupit, në pajtim me nevojat e përcaktuara nga këshilli shkollor dhe këshilli i komunës/qytetit të Shkupit dhe Shërbimit pedagogjik.

(3) Mjetet për realizimin e punëve nga paragrafi (2) i këtij neni sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, buxhetet e komunave, përkatësisht qytetit të Shkupit dhe nga burime të tjera (donacione, amanete, dhurata, fondacione, projekte ndërkombëtare etj.) dhe përdoren për qëllimin e synuar.

(4) Për ndarjen e mjeteve për realizimin e aktiviteteve nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministria publikon thirrje publike në ueb faqen e saj, një herë në vit, në muajin tetor.

(5) Për ndarjen e mjeteve për realizimin e punëve nga paragrafi (2) i këtij neni, ministri do të formojë komision të përbërë nga një përfaqësues nga Ministria, Byroja, Qendra, Shërbimi Pedagogjik dhe Inspektorati Shtetëror i Arsimit. Shuma e mjeteve për shkollë të mesme është maksimumi dy paga mesatare neto të paguara për punonjës në Republikë në vitin paraprak.

(6) Drejtori i shkollës së mesme është i obliguar që çdo formë të dhunës, keqpërdorimit ose neglizhimit të kryer ndaj nxënësit nga nxënësi tjetër, prindi ose kujdestari, mësimmshënësi, bashkëpunëtori profesional ose ndonjë person tjetër i punësuar në shkollën e mesme, t'i raportojë institucioneve kompetente të përcaktuara me ligj.

(7) Mënyra e lajmërimit dhe mbrojtjes së nxënësit i cili është i ekspozuar ndaj çfarëdo forme të dhunës, keqpërdorimit dhe neglizhencës e përcakton ministri me propozim të Byrosë.

Neni 23

(1) Puna edukative në shkollat e mesme kryhet në vitet shkollore.

(2) Viti akademik në shkollat e mesme fillon, si rregull, më 1 shtator dhe përfundon më 31 gusht të vitit të ardhshëm.

(3) Përjashtimisht nga paragrafi (2) i këtij neni, në kushtet e rrethanave të jashtëzakonshme (që konstatohet ekzistimi i gjendjes së krizës, e shpallur epidemi, gjegjësisht pandemi, zjarre, vërshime ose fatkeqësi të tjera të mëdha natyrore), viti shkollos mund të fillojë dhe të përfundojë në kohë të ndryshme nga koha e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni, për të cilën vendos Qeveria.

(4) Në rast të rrethanave të jashtëzakonshme nga paragrafi (3) i këtij neni, Qeveria mund të vendosë ndërprerjen e përkohshme të mësimin në shkollat e mesme, si dhe të vendosë për çështje të tjera që kanë të bëjnë me realizimin e punës edukative-arsimore (afat shtesë për dhënien e provimeve në përfundim të arsimit të mesëm etj.).

(5) Vendimet e Qeverisë nga paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni mund të zbatohen për tërë territorin e Republikës ose për një pjesë të tij.

(6) Mësimdhënia në vitin akademik organizohet në dy semestra.

(7) Viti akademik për shkollat e mesme publike rregullohet me kalendarin për organizimin dhe funksionimin e shkollës së mesme publike, të cilin e miraton ministri, ndërsa vitin akademik për shkollat e mesme private, themeluesi i shkollës së mesme private e rregullon me kalendarin për organizimin dhe funksionimin e shkollës së mesme private.

(8) Në shkollën e mesme mësimi nuk mbahet në pushimet e nxënësve dhe në ditën e mësimin.

(9) Pjesëtarët e bashkësive që ndjekin mësimin në gjuhë të ndryshme nga maqedonishtja, ditën e arsimit tradicional të bashkësisë përkatëse e festojnë me manifestime kulturore dhe të tjera.

(10) Mësimi në shkollat e mesme nuk do të mbahet gjatë festave zyrtare dhe festave tjera të përcaktuara me ligj.

(11) Më së shumti gjysma e kohëzgjatjes së pushimit dimëror për nxënësit do t'i paguhet ditët jopune për punëtorët e shkollës së mesme, me përjashtim të punëtorëve të personelit ndihmës dhe teknik, i cili është i përcaktuar me kalendarin për organizimin dhe punën e shkollës së mesme publike. Këto ditë nuk janë pjesë e pushimit vjetor të punonjësve dhe nuk llogariten në kohëzgjatjen e tij.

Neni 24

(1) Shkolla e mesme është e detyruar të realizojë fondin vjetor të orëve mësimore të përcaktuara me planin mësimor.

(2) Shmangia nga numri i orëve mësimore vjetore të përcaktuara me planprogramin e lëndës përkatëse mund të jetë deri në 5% nëse orët e mësimi janë në ditë jo pune në përputhje me kalendarin për organizimin dhe funksionimin e shkollës së mesme publike, ose në përputhje me kalendarin për organizimin dhe funksionimin e shkollës së mesme private, për atë vit akademik.

(3) Mësimdhënësi i cili ka shmangie nga numri i orëve mësimore vjetore nga paragrafi (2) i këtij neni, është i obliguar ta zbatojë programin mësimor.

(4) Mësimdhënësi i cili ka munguar në mësimdhënie për shkak të pjesëmarrjes në projekte ndërkombëtare në fushën e arsimit është i detyruar të zbatojë planin mësimor dhe të arrijë fondin vjetor të orëve mësimore të përcaktuara me planprogramet dhe programet mësimore.

Neni 24-a

(1) Për zhvillimin e interesave të ndryshme të nxënësve shkolla e mesme organizon ekskursione që janë përcaktuar me programin vjetor për punën e shkollës.

(2) Nxënësit në ekskursionet e shkollës përfshihen vullnetarisht.

(3) Për nxënësit që tregojnë sukses të veçantë për lëndë të caktuara organizohen gara në nivel komunal, rajonal dhe shtetëror.

(4) Garat i organizojnë shoqatat e akredituara të arsimtarëve.

(5) Shoqatat e mësimdhënësve duhet të akreditohen nga Ministria, me propozim të komisionit për akreditim të shoqatave të mësimdhënësve të formuar nga ministri, në afat prej 30 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës për akreditim të garave të nxënësve.

(6) Komisioni përbëhet nga shtatë anëtarë, nga të cilët nga dy janë përfaqësues të Ministrisë, Byrosë dhe Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim dhe një përfaqësues nga sindikata shumicë e arsimtarëve. Një anëtar i komisionit është kryetar, të cilin e emëron ministri.

(7) Kriteret themelore për akreditim të shoqatave të arsimtarëve për organizim të garave janë: garat e nxënësve të organizohen nga arsimtarët të cilët realizojnë mësim për lëndë të caktuar mësimore (lëndë të ngjashme ose sferë shkencore të cilës i takon lënda mësimore), shoqatat e arsimtarëve të jenë të regjistruara si shoqatë së paku tre vjet deri në ditën kur aplikojnë për organizim të garave dhe të sigurojë

organizim të garave në gjithë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut në të gjitha gjuhët mësimore.

(8) Shoqata e mësimdhënësve për marrjen e akreditimit për organizimin e garave nga Ministria parashtrohet në dokumentacionin e radhës në shtojcë, edhe atë:

- dokument për regjistrimin e veprimtarisë nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- gjendje rrjedhëse të shoqatës së mësimdhënësve të lëshuar nga Regjistri Qendror,
- bilanc të gjendjes dhe bilanc të suksesit të shoqatës së mësimdhënësve të lëshuar nga Regjistri Qendror,
- status të shoqatës së mësimdhënësve,
- rregullore për organizimin e garave të shoqatës së mësimdhënësve dhe
- kalendar trevjeçar për zbatimin e garave për nxënësit e shkollave fillore në të cilat do të përfshihen lëndët mësimore, periudha kohore për realizimin e garave dhe mësimdhënësit përgjegjës të cilët do të përfshihen në organizimin dhe realizimin e çdo gare.

(9) Formularin e kërkesës nga paragrafi (8) i këtij neni dhe dokumentacionin e nevojshëm për lëshimin e akreditimit për organizimin e garave i përcakton ministri kompetent për punët nga sfera e arsimit në pajtim me ministrin për Shoqëri Informatike dhe Administratë.

(10) Personi i autorizuar zyrtar i Komisionit i cili e mban procedurën nga paragrafi (5) i këtij neni është i obliguar në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të kërkesës për akreditim për organizimin e garave, me detyrë zyrtare ta kërkojë dokumentacionin nga paragrafi (8) alinetë 1, 2 dhe 3 të këtij neni për të cilën organi kompetent mban evidencë zyrtare.

(11) Personi i autorizuar zyrtar nga organi kompetent publik nga i cili është kërkuar dokumenti nga paragrafi (8) alinetë 1,2 dhe 3 të këtij neni është i obliguar ta dorëzojë dokumentacionin e kërkuar në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të kërkesës.

(12) Për vendin e parë të fituar në gara në nivel shtetëror nxënësit dhe arsimtarit të tij u ndahet shpërblim me para, lartësinë e të cilit e përcakton ministri, me propozim të komisionit nga paragrafi (6) i këtij neni.

(13) Nëse është fituar vendi i parë në garë në nivel shtetëror nga një grup nxënësish, nxënësve dhe mësimdhënësit të tyre u ndahet shpërblim në para, lartësinë e të cilit e përcakton ministri, me propozim të komisionit nga paragrafi (6) i këtij neni.

(14) Lartësia e shpërblimit me para nga paragrafi (12) i këtij neni është në shumë deri në më së shumti 50% nga neto rroga mesatare e paguar për të punësuar në Republikë në muajin e fundit para ndarjes së shpërblimit.

(15) Lartësia e shpërblimit në para nga paragrafi (12) i këtij neni për grupin e nxënësve është në shumë më së shumti deri në një rrogë e gjysmë neto mesatare të paguar për punëtor në Republikën e Maqedonisë së Veriut në muajin e fundit para ndarjes së shpërblimit dhe paguhet në mënyrë që shpërblimi u ndahet të gjithë nxënësve në grup në shumë të barabartë, ndërsa mësimdhënësit në shumë prej më së shumti 50% nga neto rroga mesatare e paguar për punëtor në Republikën e Maqedonisë së Veriut në muajin e fundit para ndarjes së shpërblimit.

(16) Kërkesat e nxënësit, përkatësisht e mësimdhënësit të tij për pagesën e çmimit me para për vendin e parë të fituar në garë në nivel shtetëror në vitin shkollor, dorëzohen në Ministri më së voni deri më 31 dhjetor në vitin rrjedhës kur është organizuar gara.

(17) Mënyrën dhe kriteret më të përafërta të organizimit dhe realizimit të garave të nxënësve për lëndë të caktuara në nivel komunal, rajonal dhe shtetëror i përcakton ministri, me propozim të Byrosë dhe Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim.

(18) Mënyrën e realizimit të ekskursioneve shkollore të nxënësve i përcakton ministri, me propozim të Byrosë.

Neni 24-b

(1) Ministria, për fitimin e vendit të parë, të dytë ose të tretë, gjegjësisht fitimit të medaljes së artë, argjendi ose bronzi, do t'i akordojë individualisht një çmim monetar nxënësit, mësuesit që jep lëndën dhe mentorit që përgatit nxënësin për një konkurs ndërkombëtar në fushën e matematikës, shkencave kompjuterike dhe shkencave natyrore (në tekstin e mëtejme: konkursi i parë deri në 0% ndërkombëtar). 80% për fitimin e vendit të dytë/medaljes së argjendit dhe deri në 60% për fitimin e vendit të tretë/medaljes bronzi të pagës mesatare neto të paguar për punonjës në Republikë në vitin paraardhës.

(2) Konkursi ndërkombëtar nga paragrafi (1) i këtij neni nënkupton konkurs në të cilin marrin pjesë nxënës nga së paku dhjetë shtete të ndryshme, në të cilin krahasohen njohuritë e nxënësve nga vende të ndryshme dhe renditen nxënësit më të mirë nga të gjitha vendet pjesëmarrëse.

(3) Për garat ndërkombëtare që zhvillohen në mënyrë elektronike në distancë, Ministria nuk do të ndajë shpërblim në të holla nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Për fitimin e një medalje ari, argjendi ose bronzi në një nga 15 olimpiadat ndërkombëtare shkencore, Ministria do t'i shpërblejë individualisht nxënësin, mësuesin që ligjëron lëndën dhe mentorin që e përgatiti nxënësin për olimpiadën një çmim në të holla një herë në shumën e pesë pagave mesatare neto të paguara për punonjës në Republikën, rrogën mesatare neto të paguar në Republikën për fitimin e një rroge ari në vitin e kaluar ver medalje dhe tre paga mesatare neto të paguara për punonjës në Republikë një vit më parë për fitimin e një medalje bronzi.

(5) Për dhënien e shpërblimit në të holla nga paragrafët (1) dhe (4) të këtij neni, Ministria një herë në vit shpall thirrje publike, në të cilën parashtrijnë kërkesë nxënësi, mësimezhënësi i shkollës së mesme që ligjëron lëndën dhe mentorin. Kërkesa mund të paraqitet edhe në formë elektronike, duke përdorur mjete elektronike identifikimi nëpërmjet Portalit Kombëtar të Shërbimeve Elektronike ose nëpërmjet një ndërmjetësi për shërbimet administrative në mënyrë elektronike, në përputhje me rregulloret në fushën e qeverisjes elektronike dhe shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve të besuara.

(6) Ministria, me kërkesë të shoqatave të akredituara të mësimezhënëseve për pjesëmarrje në olimpiadat nga paragrafi (4) i këtij neni, gjatë një viti mund t'i mbulojë tarifat e regjistrimit dhe shpenzimet e udhëtimit deri në gjashtë nxënës dhe deri në dy mentorë për pjesëmarrje në një olimpiadë, numri i të cilëve varet nga rregullat e organizatorëve të olimpiadës ndërkombëtare.

(7) Për mbulimin e shpenzimeve nga paragrafi (6) të këtij neni, Ministria në tre muajt e parë të vitit në ueb faqen e vet publikon thirrje publike, të cilës shoqatat e akredituara të mësimezhënëseve do t'i paraqesin kërkesë për pjesëmarrje në olimpiada. Kërkesa mund të paraqitet edhe në formë elektronike, duke përdorur mjete elektronike identifikimi nëpërmjet Portalit Kombëtar të Shërbimeve Elektronike ose nëpërmjet një ndërmjetësi për shërbimet administrative në mënyrë elektronike, në përputhje me rregulloret në fushën e qeverisjes elektronike dhe shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve të besuara.

(8) Shoqata e mësimdhënësve, pas thirrjes publike nga paragrafi (7) i këtij neni, paraqet kërkesë në Ministri me dokumentacionin në vijim:

- njoftimi për përzgjedhjen e nxënësve që do të marrin pjesë në konkursin ndërkombëtar dhe të dhëna për ta,
- njoftimi i mentorëve për nxënësit që do të marrin pjesë në konkursin ndërkombëtar dhe të dhëna për ta,
- njoftimi nga organizatori i një konkursi ndërkombëtar për shumën e tarifës së hyrjes për pjesëmarrje në konkurs dhe
- llogaritja e shumës së shpenzimeve të udhëtimit.

(9) Formën dhe përmbajtjen e formularit të aplikimit nga paragrafi (8) i këtij neni, i përcakton ministri.

(10) Kërkesat e parashtruara nga paragrafi (8) i këtij neni i shqyrton komisioni i formuar nga ministri, i cili përbëhet nga pesë anëtarë, tre prej të cilëve janë përfaqësues të Ministrisë, njëri përfaqësues i Byrosë dhe njëri përfaqësues i Qendrës. Një anëtar i komisionit është kryetari, i cili emërohet nga ministri.

(11) Komisioni nga paragrafi (10) i këtij neni, në afat prej 15 ditësh nga pranimi i kërkesës nga paragrafi (8) i këtij neni, do të përgatisë raport me listën e propozuar të shoqatave të mësuesve për të cilat do të mbulohen shpenzimet nga paragrafi (6) i këtij neni.

(12) Ministri, në bazë të raportit nga paragrafi (11) i këtij neni, merr vendim për mbulimin e shpenzimeve nga paragrafi (6) i këtij neni, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të raportit. Vendimi mund të jepet edhe në formën e një dokumenti elektronik që dorëzohet në profilin e përdoruesit në Portalin Kombëtar të Shërbimeve Elektronike ose në një pikë të vetme shërbimi, në përputhje me rregulloret në fushën e qeverisjes elektronike dhe shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve të besuara.

(13) Shoqata e arsimtarëve është e obliguar që në afat prej tre muajsh pas përfundimit të Olimpiadës t'i dorëzojë Ministrisë raport për rezultatet e arritura dhe shqyrtimin e qëllimit të përdorimit të mjeteve të ndara për pjesëmarrje në olimpiadë.

(14) Ministria mund t'i ndajë mjete për shpenzimet e organizimit të olimpiadës ndërkombëtare shoqatës së akredituar të mësimdhënësve e cila është organizatore e olimpiadës ndërkombëtare që mbahet në Republikën e Maqedonisë së Veriut, me kërkesë të Ministrisë.

(15) Mjetet nga paragrafi (14) i këtij neni do të arrijnë deri në 10% nga shuma e përgjithshme e mjeteve për shpenzimet e organizimit të olimpiadës ndërkombëtare, por jo më shumë se 10.000 euro në kundërvlerë në denarë në ditën e pagesës.

(16) Kërkesës nga paragrafi (14) i këtij neni shoqërohet me dëshmi se shoqata e akredituar e mësimdhënësve është përzgjedhur për organizimin e olimpiadës ndërkombëtare, periudhën në të cilën organizohet dhe planin financiar për shpenzimet e organizimit të olimpiadës ndërkombëtare.

(17) Shoqata e akredituar e mësimdhënësve nga paragrafi (14) i këtij neni, në afat prej dy muajsh pas përfundimit të olimpiadës ndërkombëtare, do t'i dorëzojë Ministrisë raport dhe shqyrtim për përdorimin e synuar të mjeteve të ndara nga paragrafi (15) i këtij neni.

(18) Nëse mjetet e ndara nga paragrafi (15) të këtij neni nuk përdoren në tërësi, përkatësisht nëse përdoren për qëllime të ndryshme nga qëllimi i tyre, në kundërshtim me planin financiar nga paragrafi (16) i këtij neni, shoqata e akredituar e mësimdhënësve është e obliguar t'i kthejë në buxhetin e Ministrisë, në afat prej dy muajsh pas përfundimit të Olimpiadës Ndërkombëtare.

(19) Ministria, nxënësit të talentuar dhe të talentuar të shkollës fillore, i cili ka marrë pjesë në olimpiadë ndërkombëtare ose konkurs të organizuar për nxënës të shkollave të mesme dhe ka fituar çmimin e parë, të dytë ose të tretë ose një medalje ari, argjendi ose bronzi në një olimpiadë ose konkurs ndërkombëtar, si dhe ka marrë pjesë dhe ka fituar vendin e parë në një konkurs kombëtar për nxënës të shkollave të mesme, t'i japë çmimin mesatar të një viti të paguar në republikën e mëparshme sh çmimin.

(20) Mënyrën e dhënies së shpërblimit të njëhershëm nga paragrafi (19) i këtij neni, me propozim të Byrosë e përcakton ministri.

Neni 24-v

(1) Shkollat mund të organizojnë aktivitete që kontribuojnë për zhvillimin dhe përparimin e multikulturalizmit, integritetit dhe tolerancës ndëretnike.

(2) Kriteret themelore sipas të cilave duhet të organizohet një aktivitet konkret nga paragrafi (1) i këtij neni konsiderohet aktiviteti që ka për qëllim interaksionin, përkatësisht integritetin e grupeve pjesëmarrëse të përziera etnike/gjuhësore, grupeve pjesëmarrëse të balancuara sipas përkatësisë etnike, gjinisë dhe moshës, interaksionin ndërmjet pjesëmarrësve nga grupet e ndryshme etnike/gjuhësore (gjatë kohës së aktivitetit nxënësit e njërës gjuhë mësimore/njërit grup etnik kontaktojnë me nxënësit e gjuhës tjetër mësimore/grupit tjetër etnik, shfrytëzimit të të gjuhë gjuhëve të përfaqësuara, trajtimit të barabartë të pjesëmarrësve nga të gjitha grupet etnike/gjuhësore, arritjes së qëllimeve konkrete dhe të përbashkëta (produkteve të prekshme/të dukshme) me pjesëmarrjen e të gjitha bashkësive të përfaqësuara etnike.

(3) Mjetet për realizimin e të gjitha aktiviteteve sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, buxhetet e komunave përkatësisht të Qytetit të Shkupit dhe nga burimet tjera (donacionet, legatet, dhuratat, etj.), kurse shfrytëzohen me dedikim.

(4) Për ndarjen e mjeteve për realizimin e aktiviteteve nga paragrafi (1) i këtij neni, Ministria shpall thirrje publike në faqen e internetit të Ministrisë, një herë në vjet në muajin tetor.

(5) Për ndarjen e mjeteve për realizimin e aktiviteteve nga paragrafi (1) i këtij neni, ministri formon Komision të përbërë prej dy përfaqësuesve të Ministrisë dhe nga një përfaqësues të Byrosë për Zhvillimin e Arsimit, Qendrës për Arsim dhe Trajnim Profesional dhe Inspektoratit Shtetëror të Arsimit.

Lartësia e mjeteve për shkollë arrin më së shumti deri më dy paga mesatare neto të paguara për punonjës në Republikë në vitin paraprak.

Neni 25

Puna edukativo-arsimore nuk guxon të ndërpritet gjatë vitit mësimor, përveç në rastet e rrethanave të jashtëzakonshme sipas nenit 23 paragrafi 3 të këtij ligji, për çfarë vendos qeveria dhe e rregullon mënyrën e organizimit dhe realizimit të mësimi deri në fund të vitit shkollor, por jo më pak se 100 ditë mësimi, sipas programeve të shkurtuara mësimore, të cilat me propozimin e Byrosë dhe Qendrës së Arsimit dhe të Trajnimit Profesional, i përcakton ministri.

Në rast të ndërprerjes së punës edukative-arsimore për shkak të grevës, drejtori i shkollës së mesme, me pëlqim paraprak nga kryetari i komunës, e për shkollat e mesme shtetërore nga ministri, obligohet që ta sigurojë realizimin e punës edukative-arsimore me zëvendësimin e të punësuarve, gjatë kohë zgjatjes së grevës.

Neni 25-a

Në kushtet e rrethanave të jashtëzakonshme sipas nenit 23 paragrafi 3 të këtij ligji, në shkollë të mesme mund të organizohet mësim me prani fizike të nxënësve ose nëpërmjet mësimit në largësi, me zbatimin e mjeteve për komunikim elektronik, në mënyrë sipas nenit 25 paragrafi 1 të këtij ligji.

Mjetet për komunikim elektronik, në kuptimin e këtij ligji, janë mjete të cilat sigurojnë realizimin e mësimit pa prani të përbashkët fizike të pjesëmarrësve në procesin mësimor.

Në shkollë të mesme, në kushtet sipas paragrafit 1 i këtij neni, kur mësimi është organizuar nëpërmjet mësimit në distancë, mund të organizohet mësim me prani fizike të nxënësve nëse janë plotësuar kriteret dhe kushtet në pajtim me protokollet dhe planet për mbajtjen e mësimit për llojin adekuat të shkollës së mesme, të miratuara nga qeveria në pajtim me ligjin, gjendjen epidemiologjike dhe gjendjen tjetër në rajonin e komunës ku gjendet shkolla, numri i nxënësve në paralele dhe kushtet sanitare hapësinore dhe higjienike në shkollë, në mënyrë sipas nenit 25 paragrafi 1 të këtij ligji.

Neni 26

Në shkollën e mesme mësim nuk zhvillohet gjatë kohës së pushimit të nxënësve dhe në ditën e shkollës.

Me 24 Maj - Dita e Shën. Kirilit dhe Metodit në shkollat e mesme organizohen manifestime kulturore, sportive dhe tjera dhe atë ditë nuk zhvillohet mësim.

Pjesëtarët e bashkësive, të cilët ndjekin mësim në gjuhë që ndryshon nga gjuha maqedonase, e kremtojnë ditën tradicionale të arsimit të bashkësisë përkatëse me manifestime kulturore dhe të tjera.

Mësimi në shkollat e mesme nuk zhvillohet gjatë kohë së festave shtetërore dhe festave tjera të caktuara me ligj.

Neni 27

Ora mësimore në shkollat publike zgjat 45 minuta, ndërsa për mësimin praktik dhe ushtrimet në ndërmarrje, institucione dhe shitore, sipas rregullës, zgjat 60 minuta.

Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, në kushtet e rrethanave të jashtëzakonshme sipas nenit 23 paragrafi 3 të këtij ligji, ora mësimore dhe ora e mësimit praktik mund të zgjasë më shkurt, për çfarë vendos qeveria.

Neni 28

Veprimtaria edukative - arsimore në shkollat e mesme organizohet dhe zhvillohet në paralele, grupe dhe individualisht.

Numri i nxënësve në paralele në shkollat publike nuk mund të jetë më i vogël se 25 dhe më i madh se 34 nxënës.

Me përjashtim të paragrafit 2 të këtij neni, në kushte të rrethanave të jashtëzakonshme nga neni 23 paragrafi 3 të këtij ligji, qeveria e përcakton numrin maksimal të nxënësve në paralele.

Paralele mund të formohet edhe me numër më të vogël të nxënësve të caktuar në paragrafin 2 të këtij neni, pas miratimit të marrë nga themeluesi, ndërsa pas mendimit paraprak pozitiv nga Ministria.

Neni 28-a

Dispozitat e nenit 23 paragrafët 3 dhe 4, nenit 25 paragrafi 1, nenit 25-a, nenit 27 paragrafi 2 dhe nenit 28 paragrafi 3 të këtij ligji, në mënyrë përkatëse zbatohen në shkollat e mesme private.

Neni 29

- (1) Puna e shkollës së mesme gjatë vitit shkollor përcaktohet me programin vjetor.
- (2) Programi vjetor për punë i shkollës së mesme (në tekstin e mëtejshëm: programi vjetor për punë) përpilohet në bazë të programit për zhvillim të shkollës.
- (3) Me programin vjetor për punë planifikohet mësimi në pajtim me planin mësimor dhe punën tjetër edukative - arsimore në shkollë.
- (4) Përmbajtjen e programit vjetor për punë e përcakton ministri, me propozim të Byrosë.
- (5) Këshilli i Shkollës e dorëzon programin vjetor për punë te themeluesi më së voni deri më 31 gusht të vitit shkollor rrjedhës.
- (6) Programin vjetor për punë e miraton themeluesi deri më 30 shtator për çdo vit shkollor rrjedhës.
- (7) Me përjashtim të paragrafit (6) të këtij neni, nëse programi vjetor për punë është dorëzuar nga shkolla e mesme te themeluesi në afatin nga paragrafi (5) i këtij neni, e themeluesi në afatin e përcaktuar në paragrafin (6) të këtij neni nuk e miraton, konsiderohet se ai është miratuar.
- (8) Programin e miratuar vjetor për punë, shkolla e mesme e dorëzon te Byroja dhe te Inspektorati Shtetëror i Arsimit, në formë elektronike.

Neni 29-a

- (1) Shkolla e mesme përgatit program zhvillimor për punën e shkollës së mesme dhe e publikon në ueb faqen e saj.
- (2) Programi zhvillimor planifikon edhe qëllimet dhe vizionin për zhvillimin e shkollës së mesme në një periudhë katërvjeçare, me aktivitetet e përcaktuara konkretisht të shkollës në përputhje me dokumentet strategjike dhe konceptuale dhe dokumentet profesionale dhe udhëzimet e përcaktuara nga institucionet kompetente në pajtim me ligjin.
- (3) Formën dhe përmbajtjen e programit zhvillimor e përcakton ministri, me propozim të Byrosë dhe/ose Qendrës.

Neni 30

Ministri cakton shkollë të mesme publike në të cilën do të kryhet eksperiment për futjen e formave dhe përmbajtjeve të reja në punën edukative-arsimore.

Për realizimin e praktikës pedagogjike - metodike të studentëve nga fakultet për mësimdhënës ministri cakton shkolla të mesme publike.

Neni 30-a

Rregullat për zhvillimin e mësimin në njërën nga gjuhët e botës në shkollat e mesme publike i sjell ministri.

Neni 31

(1) Ndërmjetësuesit arsimorë mund të angazhohen për nxënësit romë dhe nxënës të tjerë që vijnë nga familje të pafavorizuara sociale dhe/ose kanë qenë jashtë sistemit arsimor për një periudhë më të gjatë kohore.

(2) Ndërmjetësuesi arsimor nga paragrafi (1) i këtij neni ndërmerr aktivitete për ngritjen e vetëdijes për mundësitë dhe qasjen në shkollat e mesme, organizon takime të rregullta për sensibilizimin e popullatës dhe punonjësve të shkollave të mesme për specifikat dhe nevojat e personave nga grupet vulnerabël në sferën e arsimit, rregullisht bashkëpunon me bashkëpunëtorët profesional dhe mësimdhënësit për të përmirësuar arritjet e nxënësve të braktisur.

(3) Nevoja për angazhimin e ndërmjetësuesit arsimor bëhet me kërkesë të shkollës së mesme në të cilën është regjistruar nxënësi nga paragrafi (1) i këtij neni, e cila i dorëzohet Ministrisë më së voni deri më 15 shtator të vitit aktual shkollor.

(4) Ndërmjetësuesit arsimorë angazhohen me thirrje publike, të cilën Ministria e publikon në ueb faqen, më së voni deri më 1 tetor të vitit aktual. Thirrja publike zgjat tetë ditë nga dita e publikimit të saj.

(5) Për zgjedhjen e ndërmjetësve në arsim, ministri do të formojë komision të përbërë nga pesë anëtarë, tre prej të cilëve janë zyrtarë administrativë të punësuar në Ministri, një përfaqësues nga Byroja ose Qendra dhe një përfaqësues nga organizatat e shoqërisë civile që punojnë për promovimin e të drejtave të romëve.

(6) Nga radhët e kandidatëve të cilët iu përgjigjën thirrjes publike nga paragrafi (4) i këtij neni, komisioni nga paragrafi (5) i këtij neni, në afat prej 15 ditësh nga data e përfundimit të thirrjes publike, kryen përzgjedhje dhe përgatit listën e kandidatëve të cilën ia dorëzon ministrit. Lista e kandidatëve për ndërmjetësues arsimor është publikuar në ueb faqen e Ministrisë.

(7) Ministria do t'i paguajë ndërmjetësuesit arsimor kompensim mujor neto për punën e kryer në shumën prej 50% të pagës mesatare neto të paguar për punonjës në Republikë në vitin paraprak.

Neni 31-a

Për zhvillimin dhe avancimin e të gjitha formave të aktiviteteve sportive të nxënësve, së paku pesë mësimdhënës të cilët kanë themeluar marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar në shkollën e mesme, themelojnë klub sportiv shkollor, në pajtim me Ligjin për shoqata dhe fondacione dhe Ligjin për sport.

Me klubin sportiv shkollor udhëheqin anëtarët drejtpërdrejtë.

Klubet sportive shkollore, mjetet për financim i marrin nga të ardhura vullnetare, shtesa, donacione, dhurata (në para, të mira, të drejta pronësore), testamente dhe legate.

Klubi sportiv shkollor mund të marrë mjete nga buxhete të komunave, përkatësisht komunave në qytetin e Shkupit.

Neni 31-b

(1) Për të monitoruar afinitetet individuale të nxënësve dhe për t'u ndihmuar nxënësve dhe prindërve të tyre, përkatësisht kujdestarëve, në zgjedhjen e vazhdimin të arsimit të lartë dhe/ose kalimit në tregun e punës, drejtori i shkollës së mesme me propozim të këshillit të mësimdhënësve formon ekip për këshillim për karrierë, të koordinuar nga këshilltari për karrierë në bashkëpunim me bashkëpunëtorët profesional dhe mësuesit e shkollës së dytë.

(2) Këshilltar i karrierës është mësuesi në një shkollë të mesme, i punësuar për një kohë të pacaktuar, i cili emërohet nga drejtori i shkollës së mesme, me propozimin e këshillit të mësuesve.

(3) Këshilltari i karrierës kryen këto detyra: organizon trajnime dhe punëtori për planifikimin e karrierës, kryen teste për vetëvlerësim dhe zhvillim të aftësive, jep informacion për profesione të ndryshme dhe mundësi arsimimi dhe ndihmon nxënësit të zhvillojnë plane personale të karrierës.

(4) Programi vjetor i punës së këshilltarit të karrierës hartohet dhe zbatohet nga këshilltari i karrierës me ekipin e këshillimit të karrierës. Për zbatimin e programit vjetor të punës, këshilltari i karrierës i paraqet një raport drejtorit të shkollës së mesme dhe këshillit të mësuesve deri në fund të vitit shkollor.

(5) Ekipi për këshillim për karrierë përbëhet nga mësimdhënësit dhe bashkëpunëtorët profesionalë në shkollën e mesme.

(6) Përbërja dhe numri i anëtarëve të ekipit për këshillim të karrierës së nxënësve rregullohet me statutin e shkollës së mesme.

(7) Mënyrën e këshillimit për karrierë dhe zgjedhjen e këshilltarit për karrierë për nxënës e përcakton ministri me propozim të Byrosë dhe Qendrës.

Neni 31-v3

I shfuqizuar

Neni 31-g

I shfuqizuar

Neni 31-d

I shfuqizuar

Neni 31-gj

I shfuqizuar

Neni 31-e

I shfuqizuar

Neni 31-zh

I shfuqizuar

Neni 31-z

I shfuqizuar

Neni 31-x

I shfuqizuar

Neni 31-i

I shfuqizuar

Neni 31-j

I shfuqizuar

IV. LLOJET E ARSIMIT TË MESËM

Neni 32

Arsimi i mesëm arrihet përmes kurrikulave, planprogrameve dhe programeve të provimeve për:

- arsimin e mesëm,
- arsimi profesional dhe
- edukimi artistik.

Neni 33

(1) Shkollimi i mesëm zgjat katër vjet.

(2) Në shkollën e mesme regjistrohen nxënësit me kohë të plotë dhe të pjesshme, të cilët kanë përfunduar arsimin fillor.

(3) Nxënësi me kohë të pjesshme mund të regjistrohet në shkollën e mesme për shkaqe të arsyeshme të përcaktuara me këtë ligj dhe me statutin e shkollës së mesme.

(4) Në arsimin e mesëm mund të zbatohet edhe mësimi dygjuhësh, në të cilin një pjesë e lëndëve mësimore realizohen në njërën nga gjuhët botërore, në pajtim me planin dhe planprogramin që i përcakton ministri, me propozim të Byrosë.

(5) Në arsimin e gjimnazit, mund të zbatohet një Program Ndërkombëtar të Arsimit të Mesëm (IB Program) dhe një Program Ndërkombëtar i Maturës.

(6) Për shkollat e mesme publike në të cilat zbatohet Programi Ndërkombëtar i Arsimit të Mesëm (IB Programi) dhe Programi Ndërkombëtar i Maturës, ministri jep pëlqimin pas mendimit paraprak pozitiv nga Byroja.

(7) Për shkollat e mesme private në të cilat zbatohet Programi Ndërkombëtar i Arsimit të Mesëm (IB Programi) dhe Programi Ndërkombëtar i Maturës, themeluesi jep pëlqimin.

(8) Mjetet për Programin Ndërkombëtar të Arsimit të Mesëm (IB Program) dhe Programin Ndërkombëtar të Maturës, të cilat zbatohen në shkollat e mesme publike, sigurohen nga Ministria.

(9) Mjetet Programin Ndërkombëtar të Arsimit të Mesëm (IB Program) dhe Programin Ndërkombëtar të Maturës, të cilat zbatohen në shkollat e mesme private, sigurohen nga themeluesi.

(10) Mënyra e sigurimit të mjeteve nga paragrafi (8) i këtij neni, e përcakton ministri.

(11) Programi Ndërkombëtar i Arsimit të Mesëm (IBD), i cili është pjesë e Programit IB, ka të njëjtnë rëndësi si diploma shtetërore në arsimin e mesëm.

Neni 34

(1) Arsimi profesional zgjat dy, tre ose katër vjet.

(2) Në arsimin profesional regjistrohen nxënësit me kohë të plotë dhe të pjesshme që kanë përfunduar arsimin fillor.

(3) Arsimi dygjuhësor mund të realizohet edhe në arsimin profesional, në të cilin një pjesë e lëndëve mësimore realizohen në njërën nga gjuhët botërore, në pajtim me planin dhe programet e përcaktuara nga ministri, me propozim të Byrosë dhe Qendrës.

(4) Arsimi profesional rregullohet me Ligjin e Arsimit Profesional dhe Trajnimit.

(5) Ministri një herë në vit me vendim cakton se në cilat sektorë dhe kualifikime nuk mund të regjistrohen nxënësit me korrespondencë.

Neni 35

(1) Arsimi i mesëm artistik zgjat katër vjet.

(2) Në arsimin e mesëm artistik regjistrohen nxënësit e rregullt të artit figurativ, muzikës dhe baletit, të cilët kanë përfunduar arsimin fillor.

(3) Përjashtimisht nga paragrafi (2) i këtij neni, në arsimin e mesëm artistik për artin e muzikës dhe baletit, nxënësit të cilët janë regjistruar si nxënës të rregullt në arsimin e mesëm artistik për artin e muzikës ose baletit në vitin e parë dhe të dytë të arsimit, mund të regjistrohen si nxënës me kohë të pjesshme në vitin e tretë dhe të katërt të arsimit, me kusht që kushtet e përcaktuara në nenin 41 paragrafi (6), të këtij ligji, të miratohen me vendimin 1, të këtij ligji.

(4) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, në arsimin e mesëm artistik mund të regjistrohen edhe nxënës të talentuar me arsim fillor jo të plotë, me pëlqim paraprak nga Ministria, me obligim që njëkohësisht të fitojnë arsimin fillor.

Neni 364

(1) Arsimi i mesëm për nxënësit me aftësi të kufizuar ofrohet në shkollat e mesme dhe në shkollat e mesme shtetërore me qendër burimore.

(2) Nxënësi me aftësi të kufizuar, i cili studion në program të modifikuar, mund të regjistrohet në shkollën e mesme shtetërore me qendër burimore, sipas zgjedhjes së nxënësit dhe prindit, përkatësisht kujdestarit dhe pas vlerësimit të aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(3) Prindi ose kujdestari mund ta transferojë nxënësin nga shkolla e mesme ku ndjek planin mësimor të modifikuar për të vazhduar shkollimin në shkollë të mesme me qendër burimore, pas vlerësimit të aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(4) Me rastin e regjistrimit të nxënësit me dëmtim të shikimit dhe/ose dëgjimit në vitin e parë, prindi ose kujdestari mund ta regjistrojnë nxënësin në shkollë të mesme ose në shkollë të mesme me qendër burimore, në përputhje me vlerësimin e aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(5) Prindi ose kujdestari mund ta transferojë nxënësin me dëmtim të shikimit dhe/ose dëgjimit nga shkolla e mesme në të cilën vijon për të vazhduar shkollimin në shkollën e mesme me qendër burimore, pas vlerësimit të aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(6) Shkolla e mesme shtetërore me qendër burimore shfrytëzon burimet e saj materiale dhe njerëzore dhe ofron përkrahje të duhur profesionale për nxënësit me aftësi të kufizuara, për stafin mësimdhënës, bashkëpunëtorët profesional, prindërit ose kujdestarët dhe ekipin gjithëpërfshirës të shkollave të tjera të mesme.

Neni 375

Llojet e provimeve për përfundimin e arsimit të mesëm janë:

- provimin e maturës shtetërore,
- provimin shtetëror të maturës profesionale,
- diplomimi shtetëror i artit,
- diplomimi i shkollës së mesme,
- diplomimi i shkollës profesionale,
- diplomimi i artit,
- provimi përfundimtar ose
- matura ndërkombëtare.

Neni 386

(1) Nxënësit në arsimin e mesëm i nënshtrohen provimit shtetëror të maturës dhe/ose provimit të maturës.

(2) Nxënësit nga Programi Ndërkombëtar i Arsimit të Mesëm (Programi IB) kalojnë Maturën Ndërkombëtare dhe/ose Maturën Shtetërore.

(3) Nxënësit në arsimin profesional katërvjeçar i nënshtrohen provimit të maturës shtetërore dhe/ose provimit të maturës shtetërore të shkollës së mesme profesionale dhe/ose provimit të maturës së shkollës së mesme profesionale.

(4) Pas përfundimit të vitit të fundit të arsimit profesional me kohëzgjatje dyvjeçare ose trevjeçare, nxënësit i nënshtrohen provimit përfundimtar.

(5) Nxënësit e arsimit të mesëm artistik i nënshtrohen provimit të maturës shtetërore dhe/ose provimit të maturës shtetërore të artit dhe/ose provimit të maturës së artit shkollor.

(6) Konceptin për provimet në fund të arsimit të mesëm e përgatit Qendra Shtetërore për Provime në bashkëpunim me Byronë dhe Qendrën, të cilën e përcakton ministri me propozim të Këshillit Shtetëror të Maturimit.

(7) Nxënësit që kanë dhënë provimin e maturës shtetërore ose provimin e maturës shtetërore profesionale ose provimin e maturës shtetërore artistike ose provimin ndërkombëtar të maturës, mund të vazhdojnë shkollimin në institucionin e arsimit të lartë, në përputhje me kriteret e regjistrimit të institucionit të arsimit të lartë.

(8) Nxënësit që kanë dhënë provimin e maturës profesionale shtetërore për regjistrim në arsimin e lartë, mund ta vazhdojnë shkollimin në institucionin e arsimit të lartë, në programin përkatës të studimit.

(9) Nxënësit që kanë dhënë provimin e maturës shtetërore të artit për t'u regjistruar në arsimin e lartë, mund të vazhdojnë shkollimin në institucionin e arsimit të lartë, në një program studimi përkatës.

(10) Nxënësit e shkollave të mesme të cilët dëshirojnë të vazhdojnë shkollimin në institucionin e arsimit të lartë i nënshtrohen provimit të maturës shtetërore, në përputhje me kriteret e regjistrimit të institucionit të arsimit të lartë.

(11) Në provimin e maturës shtetërore i nënshtrohen nxënësve të arsimit profesional të nivelit IV të MRK-së dhe të arsimit artistik, të cilët dëshirojnë të vazhdojnë shkollimin në një lloj tjetër të programit të studimit të arsimit të lartë, ndryshe nga arsimi i mesëm që kanë përfunduar, në përputhje me kriteret e regjistrimit të institucionit të arsimit të lartë.

(12) Nxënësit që kanë dhënë provimin e përfundimit të shkollës dhe provimin përfundimtar fitojnë një kualifikim të caktuar dhe mund të hyjnë në tregun e punës.

Neni 39

(1) Mënyra e regjistrimit, marrjes, përshtatjes për nxënësit me aftësi të kufizuara, organizimi i dhënies dhe notimit të provimeve për përfundimin e arsimit të mesëm, i përcakton ministri, me propozimin e Qendrës Shtetërore të Provimeve, pas mendimit paraprak pozitiv nga Këshilli Shtetëror i Maturës.

(2) Datat për dhënien e llojeve të provimeve për përfundimin e arsimit të mesëm janë në pajtim me kalendarin për organizimin e vitit shkollor në shkollat e mesme publike nga neni 23, paragrafi (5) i këtij ligji.

(3) Nëse nxënësi është regjistruar në mënyrë të rregullt për provimet e maturës shtetërore, të maturës profesionale ose në provimet shtetërore të maturës artistike dhe komisioni i maturës së shkollës (në tekstin e mëtejshëm: UMK) ka futur të dhëna të pasakta në bazën e të dhënave të Qendrës Shtetërore të Provimeve, UMK-ja është e detyruar të njoftojë Qendrën Shtetërore të Provimeve për rikonstatimin e datës së pasaktësuar më vonë se pesë ditë të bazës së të dhënave. Në rast se gabimi zbulohet në ditën e testimit dhe kandidati nuk është në gjendje t'i nënshtrohet provimit për të cilin ka aplikuar, UMK-ja është e detyruar që brenda 24 orëve të paraqesë kërkesë pranë Qendrës Shtetërore të Provimeve për të caktuar datën e provimit shtesë. Krahas kërkesës dorëzohet dokumentacioni i plotë si dëshmi e regjistrimit të rregullt nga nxënësi dhe shpjegimi i arsyeve të gabimit në regjistrim. Kërkesë për caktimin e një takimi shtesë për dhënien e provimeve të jashtme mund të parashtrohet edhe nga një kandidat, të dhënat e të cilit janë futur gabimisht.

(4) Qendra Shtetërore e Provimeve për nxënësin nga paragrafi (3) të këtij neni cakton afat shtesë dhe kohën dhe vendin ku mbahet provimi. UMK-ja është gjithashtu e obliguar të sigurojë transport për nxënësin deri në vendin e provimit.

(5) Nëse për provimin e nxënësit përdoret test rezervë në afatin plotësues nga paragrafi (4) i këtij neni, të gjitha shpenzimet për testin rezervë (prodhimi i testit nga Komisioni Shtetëror i Maturës Shtetërore, shtypja e testit, notimi, administrimi i testit, shqyrtimi i kundërshtimit nga Komisioni lëndor për kundërshtime dhe shpenzimet e tjera administrative) do të mbulohen nga gabimi i afatit teknik për provimin shtesë të shkollës së mesme. Burimet financiare derdhen në llogarinë e Qendrës Shtetërore të Provimeve në bazë të përlllogaritjes së kostove të kryera.

(6) Kandidatët kanë të drejtë t'i nënshtrohen pa pagesë provimit të maturës shtetërore, provimit të maturës profesionale shtetërore ose provimit të maturës shtetërore artistike, maksimumi dy herë.

(7) Shuma e taksës që e paguan kandidati për dhënien e provimit të maturës shtetërore, provimit të maturës shtetërore profesionale, ose provimit shtetëror të maturës artistike, për provimin e tretë dhe çdo provim pasues, në bazë të shpenzimeve faktike të bëra, e cakton drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve, me pëlqimin paraprak të ministrit.

(8) Të dhënat për kandidatët që aplikojnë për të marrë provimin e maturës shtetërore, provimin e maturës shtetërore profesionale ose provimin e maturës shtetërore artistike, përpunohen nga Qendra Shtetërore e Provimeve.

(9) Të dhënat për kandidatët e regjistruar: emri i shkollës së mesme; vendi i shkollës së mesme; emri, emri dhe mbiemri i prindit/kujdestarit; gjinia; data e lindjes; vendbanimi; niveli arsimor i prindërve; gjuha e mësimi në të cilën jepet mësimi; statusi i pjesëmarrjes së nxënësit; lloji i arsimit (fusha/sektori, kualifikimi); lëndët e përzgjedhura për kalueshmëri; tema e detyrës së projektit; nëse një nxënës ka aftësi të kufizuara dhe çfarë lloji, komisioni i diplomimit të shkollës i fut në bazën e të dhënave për provimin e maturës shtetërore, provimin shtetëror të maturës profesionale, apo provimin shtetëror të diplomimit artistik të Qendrës Shtetërore të Provimeve.

(10) Nxënësit që janë të shtruar më shumë se gjashtë muaj në vend, i nënshtrohen provimit të maturës shtetërore, provimit të maturës profesionale shtetërore ose provimit të maturës shtetërore të shkollës së mesme artistike në institucionin shëndetësor ku janë shtruar dhe me regjistrimin në shkollën e mesme, duhet të paraqesin dokumentacionin mjekësor për shtrimin e nxënësit dhe pëlqimin me shkrim nga nxënësi i shkollës së mesme të shtruar për shërbimin shëndetësor shtetëror provimin e maturës ose provimin shtetëror të maturës artistike në të njëjtin institucion.

(11) Për nxënësit me aftësi të kufizuara që do të marrin diplomën e shkollës së mesme shtetërore, diplomën e shkollës së mesme profesionale shtetërore ose diplomën e shkollës së mesme artistike shtetërore, Qendra Shtetërore e Provimeve, në bashkëpunim me shkollat e mesme shtetërore me qendër burimore, ofron mbështetjen e duhur teknike dhe profesionale gjatë zhvillimit të provimit.

(12) Në afat prej 15 ditësh nga data e përfundimit të vlerësimit të provimeve eksterne të provimit të maturës shtetërore, provimit shtetëror të maturës profesionale, gjegjësisht provimit të maturës shtetërore artistike, komisionet e ekspertëve për përcaktimin e pragut të kalueshmërisë për secilën lëndë të jashtme, propozimin për kufijtë e kalueshmërisë ia paraqesin Këshillit Shtetëror të Matrikullës. Bordi Shtetëror i Diplomimit, brenda pesë ditëve nga data e marrjes së pragjeve kaluese të propozuara nga të gjitha komisionet e ekspertëve, i paraqet Ministrit pragjet e kalimit të propozuara të njëjta ose të ndryshuara. Ministri, brenda tri ditëve nga data e marrjes së pragjeve të propozuara të kalueshmërisë nga Bordi Shtetëror i Diplomimit, merr vendim për përcaktimin e pragjeve të kalueshmërisë.

(13) Kandidati i cili jep provimin e maturës shtetërore, provimin shtetëror të maturës profesionale ose provimin shtetëror të maturës artistike, nëse mendon se është bërë gabim në notimin e provimeve, mund të paraqesë kundërshtim për rezultatet e provimit përmes shkollës së mesme ku e ka dhënë provimin në Qendrën Shtetërore të Provimeve, brenda dy ditësh nga data e publikimit të rezultateve.

(14) Tarifa për shqyrtimin e kundërshtimit nga paragrafi (13) i këtij neni, kandidati e paguan në shumën e caktuar nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve, në bazë të shpenzimeve faktike të bëra, me pëlqimin paraprak të ministrit.

(15) Kandidati, prindërit/kujdestarët e të cilit janë përfitues të ndihmës minimale të garantuar, lirohet nga pagesa e tarifës për shqyrtimin e ankesës nga paragrafi (14) i këtij neni.

(16) Kandidatit të cilit i pranohet kundërshtimi do t'i kthehen mjetet e paguara sipas paragrafit (14) të këtij neni.

Neni 40

(1) Programet e provimeve për dhënien e provimeve në fund të arsimit të mesëm për provimin e maturës shtetërore dhe provimin e maturës së shkollës së mesme, si dhe lëndët e arsimit të përgjithshëm për: provimin e maturës profesionale shtetërore, provimin e maturës shtetërore artistike, provimin e maturës profesionale shkollore, provimin e maturës artistike shkollore dhe provimin përfundimtar, përcaktohen nga Ministri, në bashkëpunim me qendrën e provimit shtetëror.

(2) Programet e provimit për dhënien e provimeve në përfundim të arsimit të mesëm për lëndët profesionale të: maturës shtetërore profesionale, maturës profesionale shkollore dhe provimit përfundimtar, i përcakton ministri, me propozimin e Qendrës në bashkëpunim me Qendrën Shtetërore të Provimeve.

(3) Programet provuese për dhënien e provimeve në përfundim të arsimit të mesëm artistik për lëndët profesionale të: maturës shtetërore të artit dhe maturës shkollore të artit, i përcakton ministri, me propozim të Byrosë në bashkëpunim me Qendrën Shtetërore të Provimeve.

(4) Modelet e programeve të provimeve nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, i përcakton ministri, me propozimin e Qendrës Shtetërore të Provimeve, Byrosë dhe Qendrës, me mendim paraprak pozitiv të Këshillit Shtetëror të Maturimit.

Neni 40-a

- (1) Institucion kompetent për zhvillimin e provimit të maturës shtetërore është Qendra Shtetërore e Provimeve.
- (2) Organi më i lartë kompetent për zbatimin e provimit shtetëror të diplomimit është Bordi Shtetëror i Maturimit.
- (3) Përbërjen dhe mënyrën e funksionimit të organeve që kanë të bëjnë me të gjitha llojet e provimeve për përfundimin e arsimit të mesëm, me propozim të Qendrës Shtetërore të Provimeve, i përcakton ministri.

Neni 40-b

- (1) Këshilli Shtetëror i Diplomimit përbëhet nga 11 anëtarë, nga personat profesionalë dhe kompetentë, si vijon: një përfaqësues nga zyrtarët e punësuar administrativë/ofruesit e shërbimeve publike në Byro dhe në Qendër, dy përfaqësues nga nëpunësit e punësuar administrativë/ofruesit e shërbimeve publike në Qendrën Shtetërore të Provimeve dhe në Ministri, një përfaqësues nga radhët e mësuesve të shkollave të mesme dhe një përfaqësues nga radhët e mësuesve të shkollave të mesme institucionet arsimore në vend.
- (2) Kryetari, ose zëvendësi i tij dhe sekretari ekzekutiv emërohen nga radhët e anëtarëve të Këshillit Shtetëror të Maturimit.
- (3) Këshillin shtetëror të diplomimit e themelon ministri.
- (4) Mandati i anëtarëve të Bordit Shtetëror të Diplomimit është katër vjet, me mundësi për një mandat tjetër radhazi.
- (5) Anëtarit të Këshillit Shtetëror të diplomimit nga paragrafi (4) të këtij neni, mandati mund t'i pushojë para skadimit:
 - me kërkesën e tij,
 - në rast vdekjeje,
 - Mungesa e pajustificuar në dy seanca,
 - mosrespektimi i akteve ligjore dhe nënligjore lidhur me organizimin dhe zbatimin e provimit të maturës shtetërore,
 - plotësimin e kushtit për pension pleqërie,
 - nëse ai/ajo është dënuar me aktgjykim të formës së prerë për vepër penale,
 - nëse i është ndaluar kryerja e një profesioni, veprimtarie ose detyre dhe
 - nëse ai/ajo nuk i dorëzon ministrit raport për punën e tij/saj brenda afatit të caktuar.
- (6) Këshilli shtetëror i diplomimit punon në seanca. Kryetari, zëvendëskryetari, anëtarët dhe sekretari ekzekutiv i Bordit Shtetëror për Maturim kanë të drejtë në kompensim mujor për punën e tyre në Bordin Shtetëror të Maturimit në shumë prej 20% të pagës mesatare neto të paguar në muajin paraprak në nivel të Republikës së Maqedonisë së Veriut, të publikuar nga Enti Shtetëror i Statistikave, nëse mbahet seancë në muaj.
- (7) Qendra Shtetërore e Provimeve më së voni deri më 1 dhjetor i paraqet raport Këshillit Shtetëror të Maturimit, ndërsa Këshilli Shtetëror për Maturim deri në fund të vitit kalendarik i paraqet ministrit raport për punën e tij dhe zbatimin e provimeve në fund të arsimit të mesëm katërvjeçar.

(8) Qendra Shtetërore e Provimeve është përgjegjëse për punët financiare dhe administrative të Këshillit Shtetëror të Maturës.

Neni 40-v

(1) Qendra Shtetërore e Provimeve për përgatitjen dhe realizimin e provimeve të jashtme të provimit të maturës shtetërore, provimit të maturës profesionale shtetërore, përkatësisht provimit shtetëror të maturës artistike nga neni 37 i këtij ligji, dhe testeve ndërkombëtare nga neni 64-f paragrafi (1) i këtij ligji, angazhon nëpunës shkollorë, testues, punonjës të institucionit arsimor, vëzhgues profesional në Ministri, Byro, Qendër, Qendrën Shtetërore të Provimeve, si dhe ekspertë për përgatitjen dhe zbatimin e provimeve.

(2) Koordinatorët e shkollave, testuesit dhe vëzhguesit kanë të drejtë për një ditë pushimi sipas numrit të ditëve të punës në ditët jopune, në pajtim me ligjin dhe kontratën kolektive.

(3) Ekspertëve për përgatitjen dhe zbatimin e provimeve Qendra Shtetërore e Provimeve u paguan kompensim, shumën e të cilit, në bazë të llojit dhe fushëveprimit të punës, e cakton drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve, me pëlqimin paraprak të ministrit.

V. NXËNËSIT

Neni 41

(1) Statusi i nxënësit në arsimin e mesëm fitohet me regjistrimin në shkollën e mesme.

(2) Statusi i nxënësit me kohë të plotë mund të fitohet vetëm në një shkollë të mesme.

(3) Nxënësit me kohë të pjesshme janë personat të cilët arsimin e marrin me dhënien e provimeve sipas planit mësimor, planprogramit dhe programit të provimit të caktuar në shkollën e mesme.

(4) Nxënësit me kohë të pjesshme, të regjistruar në planprogramin, planprogramin dhe programin provues në arsimin profesional, detyrimisht e kryejnë mësimin praktik.

(5) Nxënësit nga paragrafi (4) i këtij neni mund të regjistrohen në të gjitha llojet e arsimit, përveç programeve mësimore nga sektorët për të cilat ministri ka marrë vendim nga neni 34 paragrafi (5) i këtij ligji.

(6) Për nxënës me kohë të pjesshme mund të regjistrohet personi që plotëson një nga kushtet e mëposhtme:

- të jetë më i vjetër se 17 vjeç,
- të jetë në pushim mjekësor për më shumë se gjashtë muaj,
- të jetë i regjistruar si nxënës i rregullt në gjimnaz ose arsim profesional, të ketë nota të shkëlqyera dhe të dallohet me aftësi, njohuri dhe zakone pune, për shkak të përvetësimit të njëkohshëm të arsimit muzikor ose të baletit,
- të jetë caktuar masa pedagogjike - largim nga shkolla dhe e humbjes së statusit të nxënësit me kohë të plotë,
- të jetë i punësuar ose
- në raste të tjera të përcaktuara me statutin e shkollës së mesme.

(7) Personi që e ka kryer shkollën fillore jashtë vendit, mund të regjistrohet në shkollën e mesme nëse i është njohur arsimi fillor i fituar jashtë vendit.

(8) Paraqitja e kërkesave për regjistrim në shkollën e mesme publike, pas konkursit të shpallur nga neni 42 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji, mund të dorëzohet në formë elektronike përmes aplikacionit elektronik në ueb faqen e Ministrisë, në pajtim me rregulloret nga lëmia e qeverisjes elektronike dhe shërbimeve elektronike dhe nga sfera e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(9) Me rastin e regjistrimit të nxënësve me kohë të pjesshme për arsyet e përcaktuara në paragrafin (6) të këtij neni, në vitin e parë të arsimit të mesëm, është e nevojshme të plotësohen kushtet e përcaktuara në konkursin për regjistrimin e nxënësve në arsimin e mesëm në vitin e parë.

(10) Nxënësit me kohë të pjesshme, të cilëve u janë shqiptuar sanksionet dhe dërgohen për t'i vuajtur sanksionet në institucionet arsimore-juridike dhe penalo-korrektuese, lirohen nga pagimi i shpenzimeve për marrjen e arsimit të mesëm.

(11) Nxënësit me aftësi të kufizuara me kohë të pjesshme, të cilët kanë një vlerësim të aftësisë së kufizuar nga sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar dhe që marrin arsimin e mesëm nëpërmjet një IEP ose një programi të modifikuar, përjashtohen nga pagesa e shpenzimeve për marrjen e arsimit të mesëm.

(12) Mënyra e realizimit të arsimit të mesëm për nxënësit me kohë të pjesshme nga paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni, me propozim të Byrosë dhe Qendrës, e përcakton ministri.

Neni 41-a

(1) Nxënësi i shkollës së mesme me kohë të plotë ka të drejtën e transportit falas nëse në mënyrë kumulative plotëson kushtet e mëposhtme:

- vendbanimi i nxënësit është së paku 2.5 kilometra larg shkollës së mesme në të cilën është regjistruar nxënësi,
- nxënësi është i regjistruar në një shkollë të mesme në të cilën arsimi i mesëm, sektori dhe kualifikimi i zgjedhur nuk përfaqësohet në komunën ku jeton nxënësi,
- nëse në komunën/qytetin e Shkupit ku jeton nxënësi, të gjitha vendet në shkollat e mesme plotësohen me regjistrimin në vitin e parë të arsimit dhe
- nuk ka konvikt të nxënësve ose janë të plota kapacitetet akomoduese në komunën së cilës i përket shkolla e mesme ku është regjistruar nxënësi.

(2) Nxënësi nga paragrafi (1) i këtij neni është i detyruar të paraqesë kërkesë për akomodim në konviktin e nxënësve në komunën/qytetin e Shkupit ku është i regjistruar në shkollën e mesme.

(3) Nxënësi ka të drejtë të përdorë transport falas vetëm në kushtet kur kapaciteti i konviktit të nxënësve është i plotë, përkatësisht nxënësi është në listë pritjeje për pranim në konviktin e nxënësve.

(4) Për nxënësit që përdorin akomodimin dhe ushqimin në konvikt i nxënësve, nuk organizohet transport falas për në shtëpi gjatë fundjavës, me përjashtim të nxënësve me aftësi të kufizuara.

(5) Nxënësi me aftësi të kufizuara dhe shoqëruesi i tij/saj kanë të drejtë në transport falas, të përshtatur në mënyrë të arsyeshme, pavarësisht nga distanca nga vendbanimi i tyre deri në shkollën e mesme publike në të cilën nxënësi është i regjistruar dhe vijon mësimin.

(6) Nxënësit nga paragrafi (1) i këtij neni, për realizimin e të drejtës për transport falas, parashtrojnë kërkesë në shkollën e mesme në të cilën janë të regjistruar, ndërsa mjetet i siguron themeluesi i shkollës së mesme.

(7) Mjetet dhe mënyra e transportit të nxënësve nga paragrafi (1) i këtij neni janë në pajtim me Ligjin e Transportit Rrugor.

(8) Për rrugën në të cilën nuk sigurohet transport i rregullt, themeluesi vendos për shumën e transportit.

(9) Akomodimin dhe transportin e nxënësve të shkollave të mesme private e siguron themeluesi.

Neni 42

Regjistrimi në shkollat e mesme komunale, përkatësisht në shkollat e mesme të Qytetit të Shkupit, bëhet me anë të konkursit, të cilin e shpall Ministria në mjetet për informim publik më së voni deri më 31 mars, me propozimet të paraqitura paraprakisht nga komunat dhe Qyteti i Shkupit.

Regjistrimi në shkollën shtetërore bëhet me anë të konkursit të cilin e shpallë Ministria në mjetet për informim publik më së voni deri më 31 mars.

Konkurset nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni shpallen në mjetet për informim publik që botohen në gjuhë maqedonase dhe në mjetet për informim publik që botohen në gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, ndërsa në të cilat realizohet mësimi në shkollën e mesme.

Gjatë regjistrimit në vitin e parë nxënësit përcaktohen për arsim në plan dhe program të caktuar.

Në vitin e parë në shkollën publike si nxënës i rregullt mund të regjistrohet personi i cili nuk është më i vjetër se 17 vjet, ndërsa nxënësi me nevoja të posaçme të arsimit të mos jetë më i vjetër se 25 vjet.

Nëse në shkollën publike për regjistrim në vit të parë në arsim paraqiten më shumë nxënës nga numri i caktuar në konkursin e shpallur nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, pas mendimit paraprak të shkollës publike, zbatohen kritere plotësuese për regjistrim.

Si kritere plotësuese nga paragrafi 5 i këtij neni përcaktohen diplomat nga garat ndërkombëtare dhe republikane, dhe provimi kualifikues i diturisë.

Rastet e zbatimit të kriterëve plotësuese të caktuara nga paragrafët 5 dhe 6 të këtij neni, si dhe përcaktimi i diplomave përkatëse për regjistrim të nxënësve në vit të parë të arsimit në shkollat publike, më përafërsisht i cakton ministri.

Kushtet më të përafërta për regjistrim të nxënësve në shkollat publike përcaktohen në konkurset nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 43

Personi i cili e ka përfunduar shkollën fillore mund të regjistrohet në shkollë të mesme nëse i nostrifikohet dëftesa e marrë jashtë vendit.

Neni 44

Statusi i nxënësit të rregullt në shkollën publike pushon nëse nxënësi:

- e ka përfunduar arsimin e mesëm;
- nuk regjistrohet në afatet që janë përcaktuar me status;
- çregjistrohet;
- pa arsye nuk e ndjek mësimin në vazhdimësi 25 ditë mësimore gjatë vitit mësimor;
- është duke e vuajtur dënimin me burg në kohëzgjatje më të gjatë se gjashtë muaj dhe
- dy herë e përsërit vitin gjatë arsimit të mesëm.

Me akt të veçantë të shkollës private përcaktohen kushtet për pushim të statusit të nxënësit.

Neni 45

Nxënësit vlerësohen për lëndët mësimore që i mësojnë. Notat e nxënësit në shkollat publike caktohen si: shkëlqyeshëm (5), shumë mirë (4), mirë (3), mjaftueshëm (2) dhe pamjaftueshëm (1). Të gjitha notat janë kaluese përveç notës pamjaftueshëm 1.

Neni 45-a

(1) Ndjekja dhe kontrolli i përparimit dhe arritjes së suksesit të nxënësve bëhet me kontroll intern.

(2) Kontrollin intern të arritjes së suksesit të nxënësve e kryejnë mesimdhënësit në shkollë.

Neni 45-b

I fshirë

Neni 45-v

I fshirë

Neni 46

Suksesi i përgjithshëm i nxënësit përcaktohet në bazë të notave vjetore nga të gjitha lëndët obliguese në fund të vitit, ndërsa për nxënësit që janë dërguar në provim përmirësues pas përfundimit të provimeve përmirësuese.

Për nxënësit për të cilët mësimi nuk zhvillohet në gjithëvjetore suksesi i përgjithshëm përcaktohet pas përfundimit të arsimit.

Neni 47

Nëse nxënësi nuk është i kënaqur me ndonjërin nga notat vjetore që i janë kumtuar, në afat prej tre ditëve nga kumtimi i notave ka të drejtë të paraqesë ankesë deri te këshilli i arsimtarëve i shkollës publike.

Këshilli i arsimtarëve mund të vendosë notën ta vërtetojë, ta ndryshojë ose të organizojë rishikim të kontrollit të diturisë së nxënësit.

Neni 48

Nxënësit të cilët pas regjistrimit në vitin mësimor kanë tre ose më shumë nota negative nuk e përfundojnë vitin.

Vitin nuk e përfundojnë edhe nxënësit të cilët në provimin përmirësues në afatin e dytë kanë marrë notë negative ose pa arsye nuk janë paraqitur në provimin përmirësues. Këta nxënës kanë të drejtë përsëri të regjistrohen në të njëjtin vit.

Nxënësi i cili në vitin e fundit të arsimit në fund të vitit mësimor ka më së shumti dy nota negative, mund t'i japë provimet përmirësuese edhe pas afatit të dytë të provimeve.

Neni 48-a

(1) Mësim plotësues organizohet për nxënës të cilët në vazhdimësi tregojnë rezultate të dobëta në mësim, e veçanërisht nëse:

- kanë së paku dy nota të dobëta,
- kanë rezultate të dobëta në lëndë të caktuar mësimore,
- mungojnë nga mësimi në lëndë të caktuar mësimore dhe
- me kërkesë të nxënësit ose prindit, përkatësisht tutorit të tij.

(2) Arsimtari i cili e realizon mësimin në lëndë mësimore, i detyron nxënësit nga paragrafi (1) alineja 1 të këtij neni, për ndjekje të mësimit plotësues, ndërsa për nxënësit nga paragrafi (1) alinetë 2 dhe 3 të këtij neni, mësim plotësues organizohet me vlerësim të arsimtarit.

(3) Nxënësi i dërguar në mësim plotësues, gjatë një muaji ndjek mësim plotësues më së shumti në dy lëndë mësimore me më së shumti katër orë mësimore për lëndë mësimore.

(4) Nëse nxënësi për të cilin arsimtari ka përcaktuar mësim plotësues të detyrueshëm nuk i ndjek orët e mësimit plotësues, nxënësi merr mungesë të paarsyeshme.

(5) Për dërgimin e nxënësit në mësim plotësues, arsimtari detyrimisht e njofton prindin, përkatësisht tutorin.

Neni 48-b

(1) Për zhvillimin e interesave të ndryshme të nxënësve, shkolla e mesme organizon aktivitete jashtëshkollore dhe lëndë/përmbajtje me zgjedhje të lira të programuara nga shkolla, në përputhje me udhëzimet për aktivitetet jashtëshkollore dhe lëndët/përmbajtjet me zgjedhje të lira të programuara nga shkolla në arsimin e mesëm, të cilat përcaktohen nga ministri me propozim të Byrosë dhe Qendrës.⁹

(2) Veprimtaritë jashtëshkollore që i realizon shkolla e mesme përcaktohen me programin vjetor të punës.

(3) Mësuesi mund të zbatojë deri në gjashtë orë mësimore në javë lëndë me zgjedhje të lira/përmbajtje të programuara nga shkolla.

(4) Nxënësit marrin pjesë vullnetarisht në aktivitetet jashtëshkollore.

(5) Aktivitetet jashtëshkollore organizohen në mënyrë që të jenë të aksesueshme dhe të disponueshme për nxënësit me aftësi të kufizuara.

(6) Nxënësit gjatë vitit shkollor kryejnë aktivitete jashtëshkollore , përkatësisht lëndë/përmbajtje fakultative të programuara nga shkolla.

Neni 49

Në arsimin e mesëm nxënësi i cili pas përfundimit të vitit ka deri në dy nota negative dërgohet në provim përmirësues për të dy lëndët.

Provimet përmirësuese nga paragrafi 1 i këtij neni jepen në shkollën e mesme në të cilën nxënësit e kanë ndjekë mësimin.

Për përgatitjen e nxënësve për dhënien e provimeve përmirësuese shkolla e mesme është e obliguar të organizojë forma të ndryshme për ndihmë të nxënësve.

Nxënësit kanë të drejtë provimin përmirësues ta japin dy herë, nga një herë në të dy afatet e provimeve.

Neni 50

Në shkollën publike vlerësohet edhe sjellja e nxënësit. Sjellja vlerësohet si: shembullore, mirë, pamjaftueshme.

Neni 51

(1) Ndalohet ndëshkimi trupor dhe abuzimi psikologjik i një nxënësi.

(2) Në shkollën e mesme ndalohet çdo lloj dhune ndaj nxënësit, të kryer nga nxënësi tjetër i shkollës, mësuesi ose punëtori tjetër në shkollë, ose prindi i nxënësit të shkollës së mesme.

(3) Nëse nxënësi gjatë qëndrimit në shkollën e mesme është viktimë e dhunës fizike nga mësuesi ose punëtori tjetër i shkollës së mesme, për shkelje të rënda të detyrave të punës ndaj mësimdhënësit ose punëtorit tjetër të shkollës së mesme do të fillohet procedura disiplinore dhe kjo do të jetë shkak për ndërprerjen e marrëdhënies së punës me pushim nga puna, në pajtim me dispozitat nga sfera e marrëdhënieve të punës.

(4) Nëse nxënësi gjatë vazhdimit të shkollës së mesme është viktimë e dhunës fizike nga nxënësi tjetër i shkollës së mesme, ndaj nxënësit që ka kryer dhunën fizike do të inicohet procedurë për shqiptimin e masës pedagogjike, në pajtim me nenin 57 të këtij ligji.

(5) Nëse nxënësi gjatë ndjekjes së shkollës së mesme është viktimë e dhunës fizike nga prindi i nxënësit të shkollës së mesme, drejtori i shkollës së mesme menjëherë e lajmëron sulmin në Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe Qendrën për Çështje Sociale, të cilat veprojnë në përputhje me kompetencat e tyre përkatëse.

(6) Procedurë disiplinore do të inicohet për mësimdhënësin që nuk i ka kryer detyrat e tij për të parandaluar sulmin ndaj nxënësit ose që nuk ka ndërhyrë gjatë sulmit ndaj nxënësit për shkelje më të rënda të detyrave të tij dhe kjo përbën bazë për ndërprerjen e marrëdhënies së punës me largim nga puna, në pajtim me dispozitat nga lëmia e marrëdhënieve të punës.

(7) Nëse drejtori i shkollës së mesme ka qenë i vetëdijshëm se mund të ndodhë sulm ndaj nxënësit në shkollën e mesme dhe nuk ka ndërmarrë masa ose nuk ka raportuar ndonjë formë të dhunës, keqpërdorimit ose neglizhencës të kryer ndaj nxënësit nga nxënësi tjetër, prindi ose kujdestari, mësimdhënësi, bashkëpunëtori profesional ose ndonjë person tjetër i punësuar në shkollën e mesme në institucionet kompetente të përcaktuara me ligj, do të bëhet procedurë e shkarkimit në pozitën e dytë nga drejtori i shkollës.

Neni 51-a

(1) Mësimi shtesë organizohet për nxënës të cilët arrijnë rezultate të konsiderueshme në lëndë të caktuara mësimore (nxënës të talentuar).

(2) Mësimin shtesë për nxënësit nga paragrafi (1) i këtij neni, arsimtari detyrohet që t'ua ofrojë nxënësve, ndërsa nxënësit vendosin nëse do ta ndjekin mësimin shtesë.

Neni 51-b

(1) Shkolla e mesme publike më së voni deri më 20 shtator në vitin shkollor rrjedhës, duhet të paraqesë orar për mësim plotësues dhe shtesë për çdo lëndë mësimore, në vend të dukshëm në shkollë dhe të njëjtin ta dorëzojë në Inspektoratin Shtetëror të Arsimit.

(2) Për arsimtarin i cili pa arsye nuk do ta realizojë mësimin plotësues dhe shtesë në pajtim me orarin nga paragrafi (1) i këtij neni, do të ngritet procedurë për shkelje disiplinore.

(3) Për shkeljen disiplinore nga paragrafi (2) i këtij neni, arsimtarit i shqiptohet masë disiplinore dënim me para prej 10% deri në 30% nga shuma njëmuajore e rrogës neto të paguar nëpunësit publik në muajin para kryerjes së shkeljes disiplinore, në kohëzgjatje prej tre deri në gjashtë muaj.

Neni 52

Nxënësi i cili gjatë arsimit në shkollat publike pajiset me aftësi, njohuri dhe shprehje të punës dhe ka sukses të shkëlqyeshëm mundet më shpejtë të përparojë përkatësisht të përfundojë dy vite gjatë një viti mësimor.

Rregulla më të përafërta për përparim më të shpejtë të nxënësve nga paragrafi 1 i këtij neni sjell ministri.

Shkollat private me akt të veçantë i përcaktojnë kushtet nën të cilat nxënësi mundet më shpejtë të përparojë.

Neni 53

Në shkollën publike nxënësi i cili për shkaqe të arsyeshme nuk e ka ndjekur mësimin 200 orë nga numri i paraparë i orëve dhe nuk ka elemente për nxjerrjen e notës së vitit, jep provim të vitit.

Arsyeshmërinë e shkaqeve e vlerëson këshilli i arsimtarëve në shkollë.

Nxënësi i cili gjatë vitit mësimor ka bërë gjithsej më së paku një të tretën e mungesave të arsyeshme dhe të paarsyeshme nga fondi i orëve mësimore të lëndëve të caktuara të përcaktuara me planin mësimor, jep provim të vitit për ato lëndë.

Neni 54

Nxënësit të cilët tregojnë sukses të shkëlqyer dhe pajisen me aftësi, dituri dhe shprehje të punës mund të njehen në të njëjtën kohë, por vetëm si nxënës të rregullt të pajisen edhe me arsim për plan dhe program tjetër.

Neni 55

Rregulla më të përafërta për mënyrën e vlerësimit, përparimit të nxënësve dhe për dhënien e provimeve në shkollat e mesme sjell ministri.

Neni 56

Për suksesin e arritur të nxënësve shkolla publike ndan diploma edhe atë:

- diplomë për arsim të mesëm të përfunduar dhe rezultatet e veçanta të treguara dhe njohuritë e zgjeruara dhe të thelluara nga sfera e shkencës, artit dhe llojeve tjera të veprimtarisë së nxënësve të talentuar dhe
- diplomë për përfundimin e arsimit të mesëm me sukses të shkëlqyeshëm të vazhdueshëm.

Diploma nga paragrafi 1 alineja 1 e këtij neni, i ndahet nxënësit i cili ka marrë pjesë në gara, olimpiada dhe manifestime të ngjashme me karakter shtetëror dhe ndërkombëtar.

Diploma nga paragrafi 1 alineja 2 e këtij neni, i jepet nxënësve të cilët tregojnë interes dhe rezultate në përvetësimin e njohurive në të gjitha lëndët mësimore dhe në aktivitetet në llojet tjera të veprimtarisë edukative - arsimore në shkollë ose jashtë saj.

Rregulla më të përafërta për mënyrën dhe procedurën për ndarje të diplomave dhe për formularët sjell ministri.

Neni 57

Për shkak të shkeljes së detyrimeve dhe mospërmbushjes së obligimeve për nxënësin mund të zbatohen masa pedagogjike: paralajmërim me shkrim, paralajmërim para përjashtimit dhe përjashtim nga shkolla publike.

Paralajmërimin me shkrim për nxënësin e shqipton udhëheqësi i klasës, këshilli i arsimtarëve i paraleles ose drejtori.

Paralajmërimin para përjashtimit dhe përjashtimin e shqipton këshilli i arsimtarëve.

Kundër vendimit nga paragrafi 3 i këtij neni nxënësi mund të dorëzojë ankesë te organi i udhëheqjes së shkollës në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të vendimit.

Pas ankesës nga paragrafi 4 i këtij neni, organi i udhëheqjes së shkollës mundet masën pedagogjike nga paragrafi 3 i këtij neni ta vërtetojë, ta ndryshojë ose ta anulojë.

Vendimi pas ankesës është përfundimtar.

Masa pedagogjike përjashtim mund të shqiptohet vetëm për shkelje më të rëndë të detyrës së përcaktuar me statusin e shkollës.

Masa pedagogjike përjashtim zbatohet për vitin shkollor në të cilin është shqiptuar.

Nxënësit mund t'i shqiptohet masë pedagogjike përjashtim nga shkolla gjatë gjithë vitit shkollor.

Neni 58

Mënyra e shqiptimit të masave pedagogjike më për së afërmi përcaktohet me udhëzimin që e sjell ministri.

V-a. KËSHILLIMI I PRINDËRVE

Neni 58-a

(1) Prindi, përkatësisht tutori dërgohet në këshillim, nëse:

- nxënësi gjatë vitit mësimor ka notë negative në tre ose më tepër lëndë,
- nxënësi ka më shumë se 10 mungesa të paarsyeshme ose 100 mungesa të arsyeshme,
- nxënësi është i padisiplinuar,
- nxënësi e ofendon arsimtarin,
- nxënësi merr pjesë në rrahje ose forma tjera të dhunës,
- nxënësi tregon sjellje asociale ose antisociale,
- nxënësi sillet në mënyrë të pamoralshme ose joetike dhe
- në periudhë të shkurtër nxënësit në mënyrë të konsiderueshme i bie suksesi.

(2) Udhëheqësi i klasës, përkatësisht udhëheqësi i paraleles e fton në këshillim së paku një prind, përkatësisht tutor nga paragrafi (1) i këtij neni, me ftesë të dërguar nëpërmjet telefonit, postës ose me dorëzim personal.

(3) Nëse ftesa ka të bëjë me sjellje asociale ose antisociale të nxënësit, përkatësisht me sjellje të pamoralshme dhe joetike të nxënësit, para se të dërgohet ftesa kërkohet mendim profesional nga Shërbimi Pedagogjik.

(4) Shërbimi Pedagogjik, në afat prej dhjetë ditësh nga pranimi i kërkesës dorëzon mendim profesional për sjelljen e nxënësit nga paragrafi (3) i këtij neni.

(5) Ftesa për këshillim të prindit, përkatësisht tutorit duhet të jetë me numra dhe të dorëzohet së paku tetë ditë para mbajtjes së këshillimit.

(6) Formën dhe përmbajtjen e ftesës për këshillim, i përcakton ministri.

(7) Nëse prindi, përkatësisht tutori për shkaqe të arsyeshme nuk mund t'i përgjigjet ftesës, detyrohet që për mungesën ta njoftojë udhëheqësin e klasës, përkatësisht udhëheqësin e paraleles, para mbajtjes së këshillimit ose në afat prej tri ditësh pas këshillimit.

(8) Udhëheqësi i klasës, përkatësisht udhëheqësi i paraleles e njofton psikologun, përkatësisht pedagogun e shkollës për ftesën e dorëzuar për këshillim të prindit.

(9) Psikologu, përkatësisht pedagogu i shkollës përpilon plan javor dhe mujor për mbajtjen e këshillimit në pajtim me bazat nga paragrafi (1) i këtij neni.

(10) Me nxënësit prindërit, përkatësisht kujdestarë të të cilëve janë dërguar për këshillim për shkak të veprimeve të nxënësit nga paragrafi (1) i këtij neni, psikologu, përkatësisht pedagogu realizon këshillim të nxënësit, pas përfundimit të këshillimit të prindërve, përkatësisht kujdestarëve, në pajtim me Programin për këshillim të nxënësve, të cilin me propozim të Shërbimit Pedagogjik e miraton ministri.

Neni 58-b

(1) Këshillimin nga neni 58-a i këtij ligji, e kryen psikologu i shkollës.

(2) Nëse në shkollë nuk ka të punësuar psikolog, atëherë këshillimin e kryen pedagogu.

(3) Nëse në shkollë nuk ka të punësuar psikolog, përkatësisht pedagog, atëherë për këshillimin caktohet pedagog ose psikolog nga ndonjë shkollë tjetër e mesme.

(4) Psikologun ose pedagogun nga paragrafi (3) i këtij neni, për shkollat e mesme të komunave e cakton komuna, përkatësisht Qyteti i Shkupit, ndërsa për shkollat e mesme shtetërore e cakton ministri, nga radhët e pedagogëve, përkatësisht psikologëve të komunës, përkatësisht të Qytetit të Shkupit.

(5) Këshillimi kryhet në grupe në pajtim me planin javor dhe mujor nga neni 58-a paragrafi (9) të këtij ligji.

(6) Numri i prindërve në grupe nuk mund të jetë më i madh se 20.

(7) Këshillimi realizohet në dy termine në kohëzgjatje prej 60 minutash. Për këshillimin e prindit, përkatësisht tutorit, pedagogu, përkatësisht psikologu detyrohet që të veprojë në pajtim me Programin për këshillim të prindërve, të cilin me propozim të Shërbimit Pedagogjik e miraton ministri.

(9) Psikologu, përkatësisht pedagogu gjatë këshillimit të prindërve nuk guxon ta keqpërdorë funksionin e vet.

Neni 58-v

(1) Për këshillimin e mbajtur të prindit, përkatësisht tutorit, psikologu, përkatësisht pedagogu mban procesverbal me listë të pranisë.

(2) Formën dhe përmbajtjen e ftesës për këshillim, i përcakton ministri.

Neni 58-g

Nëse prindi, përkatësisht tutori më shumë se katër herë në çfarëdo baze nga neni 58-a paragrafi (1) i këtij ligji, ftohet në këshillim, në çdo këshillim të ardhshëm është i pranishëm edhe përfaqësuesi nga Shërbimi Pedagogjik.

Neni 58-d

Nëse prindi, përkatësisht tutori nuk paraqitet në këshillim edhe pas ftesës së tretë, njoftohet Qendra për Punë Sociale.

Neni 58-gj

Shërbimi Pedagogjik, për prindërit të cilët nuk i janë përgjigjur ftesës për këshillim dhe që nuk e kanë arsyetuar mungesën e tyre, parashtron propozim për ngritjen e procedurës për kundërvajtje te Inspektorati Shtetëror i Arsimit.

VI. MËSIMDHËNËSIT DHE BASHKËPUNËTORËT PROFESIONAL

Neni 59

I shfuqizuar

Neni 59-a

Në shkollën e mesme vendet e punës së të punësuarve janë:

- vende të punës së nëpunësve administrativë,
- vendete punës të dhënësve të shërbimeve publike në arsimin e mesëm dhe
- vende të punës të personave ndihmës teknikë.

Neni 59-b

(1) Të punësuarit në shkollat e mesme që kryejnë punë të natyrës administrative për realizim të veprimtarisë së arsimit të mesëm kanë status të nëpunësve administrativë.

Për të punësuarit nga paragrafi 1 i këtij neni përcaktohen këto nivele të vendeve të punës:

- kategoria V - profesional
- niveli V1: këshilltar për punë normative juridike (sekretar) dhe këshilltar për çështje kontabiliteti (kontabilist),
- kategoria G -profesional-ndihmës
- niveli G1 referent i pavarur (sekretar teknik i cili kryen punë të arkëtarit dhe punë të tjera të ngjashme) dhe
- niveli G2 referent i lartë (arkëtar dhe sekretar teknik).

Neni 59-v

(1) Të punësuarit në shkollat e mesme publike të cilët kryejnë punë arsimore në sektorin e arsimit të mesëm kanë statusin e ofruesit të shërbimeve publike dhe janë të punësuar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Mësimdhënësve dhe Bashkëpunëtorëve Profesionalë në Shkollat Filllore dhe të Mesme.

(2) Për punëtorët tjerë të cilët janë ofrues të shërbimeve publike dhe nuk janë të punësuar në pajtim me dispozitat e Ligjit të Mësimdhënësve dhe Bashkëpunëtorëve Profesionalë në Shkollat Filllore dhe të Mesme, do të caktohet kategoria dhe niveli i vendeve të punës:

- kategoria J ofruesit e tjerë të shërbimeve publike
- edukator i nivelit J1, asistent në mësimin praktik - demonstrues, laborant, udhëheqës i seminarit dhe të tjerë.
- koordinator i kategorisë N për arsimin praktik

- koordinator i nivelit H1 për arsimin praktik dhe
- Këshilltar dhe asistent arsimor i kategorisë N
- këshilltar karriere i nivelit NJ 1, asistent arsimor,

(3) Për punëtorët nga paragrafi (2) i këtij neni zbatohen dispozitat e këtij ligji, dispozitat nga sfera e të punësuarve në sektorin publik dhe rregulloret e përgjithshme për marrëdhëniet e punës.

Neni 59-g

(1) Të punësuarit në shkollat e mesme kryejnë punë ndihmëse teknike, kanë status të personave teknikë ndihmës dhe për ta zbatohen dispozitat nga ky ligj, Ligji për të punësuarit në sektorin publik dhe dispozitat e përgjithshme për marrëdhënie pune.

(2) Për të punësuarit nga paragrafi 1 i këtij neni përcaktohen këto nëngrupe, kategori dhe nivele të vendeve të punës:

nëngrupi 1 kategoria A niveli A1: pastrues, ndezës i kazanëve me avull, shtëpiar-ekonom dhe haus-mjeshtër dhe të tjerë,

- nëngrupi 2 kategoria A niveli A1: rojtar dhe të tjerë,

- nëngrupi 3 kategoria A niveli A1: shofer,

- nëngrupi 4 kategoria A niveli A1: shërbyese -larës i enëve, kuzhinier dhe të tjerë dhe-nëngrupi 5 kategoria A niveli A1: punëtor i përgjithshëm, larëse, përkujdesës dhe të tjerë.

Neni 59-d

(1) Drejtori, me mendim paraprak të Ministrisë për Shoqëri Informatike dhe Administratë dhe pëlqim paraprak nga kryetari i komunës/qyteti i Shkupit në territorin e të cilit gjendet shkolla e mesme dhe nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës miraton plan vjetor për punësim në shkollat e mesme në pajtim me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik.

(2) Drejtori, me mendim paraprak të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe pëlqim paraprak nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës miraton plan vjetor për punësim në shkollat e mesme shtetërore për vitin e ardhshëm në pajtim me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik.

Neni 60

(1) Edukatorin e zgjedh drejtori i shkollës së mesme me konvikt, përmes shpalljes publike dhe themelimit të marrëdhënies së punës për orar të caktuar deri në përfundim të vitit shkollor.

(2) Shpallja publike sipas nenit 1 të këtij neni, publikohet në të paktën dy gazeta ditore, nga të cilat së paku njëra nga gazetatat që botohen në gjuhën maqedonase dhe në gazetatat që botohen në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase. Shpallja zgjat të paktën tri ditë deri më së shumti tetë ditë pune nga dita e publikimit.

(3) Shkolla e mesme, para se të shpallë konkurs publik për punësim, duhet të sigurojë nevojën për edukator me orar të caktuar e siguron me edukues me arsim të përshtatshëm me fond jo të plotë të orëve të punës nga një shkollë tjetër e mesme publike në komunë, pasi të ketë marrë pëlqimin për punësim me orar të caktuar pune nga ministria.

Neni 61

(1) Për edukues në shkollë të mesme me konvikt mund të punësohet person i përmbushë këto kushte:

- Të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- Të ketë arsim të përshtatshëm sipas normativit për edukator.
- Të ketë marrë miratimin për punësim me orar të caktuar nga ministria.

(2) Stazhi voluntar për edukatorin me rregull zgjat një vit, gjatë të cilit i caktohet mentor i cili ndjek punën e voluntarit dhe përgatit raport për përgatitjen e tij për dhënien e provimit profesional, i cili e dorëzon te këshilli i arsimtarëve i shkollës së mesme.

(3) Edukatori sipas paragrafit (1) të këtij neni, është i detyruar provimin profesional ta paraqes në afatin e parë të ardhshëm të provimeve pas skadimit të stazhit të voluntarit.

(4) Voluntari pas skadimit të stazhit të voluntarit, jep provim profesional të organizuar nga Qendra Shtetërore e Provimeve përmes komisioneve profesionale për zbatimin e provimit për voluntar, të formuara nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve nga radhët e nëpunësve administrativë/ofruesve të shërbimeve publike të punësuar në Byro dhe Qendrën Shtetërore të Provimeve dhe nga edukatorët në shkollat e mesme që kanë të paktën shtatë vjet stazh pune në institucion edukativ-arsimor të verifikuar.

(5) Edukatori për dhënien e provimit profesional paguan kompensim, shuma e së cilës e përcakton ministri i Arsimit dhe i Shkencës, në bazë të shpenzimeve reale për zbatimin e provimit profesional (përgatitja e materialeve për dhënien e provimit, shtypja dhe lëshimi i certifikatës për dhënien e provimit profesional dhe të ngjashme). Kompensimi për dhënien e provimit profesional është e ardhur e Qendrës Shtetërore të Provimit.

(6) Edukatori që nuk do ta kalojë provimin profesional është i detyruar të reregjistrohet dhe ta japë provimin në periudhën e ardhshme të provimeve. Nëse nuk arrin ta japë provimin edhe në periudhën e ardhshme të provimeve, i pushon marrëdhënia e tij e punës në shkollën e mesme.

(7) Edukatorit që e ka dhënë provimin profesional i lëshohet certifikatë për dhënien e provimit profesional, më së voni 15 ditë nga dita e dhënies së provimit profesional. Certifikatën e lëshon Qendra Shtetërore e Provimeve dhe nënshkruhet nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve. Certifikata lëshohet në tre kopje, nga të cilat një kopje i dorëzohet edukatorit që ka dhënë provimin profesional, e dyta i dorëzohet shkollës së mesme dhe i bashkëngjitet dosjes së tij personale, dhe e treta mbahet në arkivin e Qendrës Shtetërore të Provimeve.

(8) Për certifikatat të lëshuara sipas paragrafit (7) të këtij neni Qendra Shtetërore e Provimeve mban evidencë elektronike.

(9) Programi për dhënien e provimit profesional për edukatorët e miraton ministri, me propozim të Byrosë.

(10) Forma dhe përmbajtja e certifikatës për dhënien e provimit profesional për edukatorët përcaktohen nga ministri, me propozim të Qendrës Shtetërore të Provimeve.

(11) Standardet për edukatorët sipas paragrafit (1) nënparagrafi 2 të këtij neni përcaktohen nga ministri, me propozim të Byrosë.

Neni 62

(1) Kandidatët për punësim duhet të aplikojnë për shpalljen publike sipas nenit 60, paragrafi (1) i këtij ligji, përmes parashtrimit të fletëparaqitjes dhe duke bashkëngjitur dëshmi për përmbushjen e kushteve për vendin e punës.

(2) Komisioni përzgjedhës, të cilin e formon drejtori i shkollës së mesme, përbëhet nga tre anëtarë nga radhët e edukatorëve, mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesionalë të punësuar në shkollën e mesme publike, është i detyruar, në afat prej tre ditësh nga skadimi i afatit për aplikim për shpallje, të kontrollojë nëse kandidatët kanë paraqitur provat e detyrueshme për përmbushjen e kërkesave të shpalljes, përveç nëse rregullohet ndryshe me ligj të veçantë.

(3) Pas kontrollit të kryer të dokumentacionit të kandidatëve, komisioni përzgjedhës të dokumentacionit për kandidatët që i plotësojnë kushtet i dorëzon për këshillin e shkollëskërkesat. Këshilli i shkollës i propozon drejtorit kandidat për edukator.

(4) Edukatorët që punësohen në vende pune ekzistuese të lira për shkak të daljes në pension, pushimit mjekësor, pushimit nga puna, vdekjes, marrjes ose arsyeve të tjera, dhe për të cilat janë siguruar burime financiare, mund të krijojnë marrëdhënie pune pa shpallje publike të publikuar, për periudhë të caktuar kohore, më së shumti tre muaj me pëlqimin e kryetarit të komunës për shkollat e mesme komunale, shkollat e qytetit të Shkupit ose ministrit për shkollat e mesme shtetërore.

Neni 63

(1) Në cilësitë e arsimit të mesëm, transformimi i marrëdhënies së punës nga një marrëdhënie pune me afat të caktuar në një marrëdhënie pune me afat të pacaktuar të edukatorit në shkollë të mesme me konvikt lejohet vetëm nëse:

- edukatori ka më shumë se dy vjet përvojë pune në një institucion arsimor të verifikuar nga ministria, me ose pa ndërprerje,
- edukatori është në vendin e punës për të cilin kërkohet transformimi, i liruar për shkak të daljes në pension, pushimit nga puna, vdekjes ose arsyeve të tjera dhe sigurohen burime financiare,
- edukatori i përmbush kërkesat e përcaktuara në normën për një edukator,
- punëdhënësi përcakton se ekziston nevojë e përhershme për një mësues dhe kjo nuk do të shkaktojë ndërprerjen e marrëdhënies së punës të arsimtarit të punësuar dhe kuadrit tjetër për arsye afariste (tepricë teknologjike),
- edukatori ka dhënë provim profesional dhe
- është marrë pëlqimi për transformimin e marrëdhënies së punës nga Ministria.

(2) Kërkesa për transformim të marrëdhënies së punës duhet të paraqitet nga shkolla e mesme te Komisioni për Transformim të Marrëdhënies së Punës (në tekstin e mëtejme: Komisioni për Transformim), i cili formohet nga Kryetari i komunës/Qytetit të Shkupit, përkatësisht ministri për shkollat e mesme shtetërore dhe përbëhet nga tre anëtarë, përkatësisht: dy anëtarë nga komuna/Qyteti i Shkupit, përkatësisht ministria, dhe një anëtar nga sindikata përfaqësuese për arsim. Kryetari i Komisionit për Transformim do të jetë një nga përfaqësuesit e komunës/Qytetit të Shkupit, përkatësisht ministria.

(3) Komisioni për Transformim formohet për periudhë prej tre vitesh.

(4) Përveç kërkesës për transformim të marrëdhënies së punës, shkolla e mesme për Komisionin Transformues dorëzon:

- raport për realizimin e stazhit të punës nga Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së

Veriut,

- deklaratë nga drejtori i shkollës së mesme se pozicioni ekzistues i punës për të cilin kërkohet transformimi është liruar për shkak të daljes në pension, pushimit nga puna, vdekjes ose arsyeve të tjera dhe janë siguruar burimet financiare,
- deklaratë nga drejtori i shkollës së mesme se ekziston një nevojë e përhershme për personin dhe nuk do të shkaktojë ndërprerjen e marrëdhënies së punës së personelit mësimdhënës dhe personelit tjetër të punësuar tashmë për arsye afariste (tepricë teknologjike),
- kopje të diplomës/certifikatës për arsim të përfunduar përkatës në përputhje me normën,
- kopje të certifikatës për dhënien e një provimi profesional dhe
- analizë të vendeve të punës në nivelin e shkollës së mesme.

(5) Komisioni i Transformimit shqyrton provat e përmendura në paragrafin (4) të këtij neni dhe përgatit raport me propozim për transformim vetëm për personat që plotësojnë kushtet për transformim të punësimit. Raporti me propozimin duhet të përmbajë edhe analizë të vendeve të punës në nivel të shkollës së mesme dhe të komunës/qytetit të Shkupit dhe duhet të nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e Komisionit për Transformim.

(6) Komisioni për Transformim për shkollat e mesme komunale, përkatësisht shkollat në qytetin e Shkupit, duhet ta dorëzojë raportin me propozimin sipas paragrafit (5) të këtij neni në ministri.

(7) Për edukatorët që nuk i plotësojnë kërkesat sipas paragrafit (1) të këtij neni, Komisioni i Transformimit duhet t'ia kthejë dokumentet shkollës së mesme me arsyetim, brenda shtatë ditëve nga dita e shqyrtimit të tyre.

(8) Drejtori i shkollës së mesme, bazuar në njoftimin sipas paragrafit (7) të këtij neni, duhet, brenda shtatë ditëve nga dita e marrjes së njoftimit, të marrë vendim për refuzimin e transformimit të marrëdhënies së punës.

(9) Edukatori që nuk është i kënaqur me vendimin e përmendur në paragrafin (8) të këtij neni ka të drejtë të ankohet brenda 15 ditëve nga data e marrjes së vendimit në Komisionin Shtetëror i Vendimmarrjes në Procedurë Administrative, në Procedurë të Marrëdhënies së Punës dhe të Mbikëqyrjes Inspektuese në Shkallë të Dytë.

(10) Ankesa, sipas paragrafit (9) të këtij neni mund të parashtrohet edhe në formë elektronike duke përdorur mjet identifikimi elektronik përmes Portalit Nacional për Shërbime Elektronike ose përmes një ndërmjetësi për shërbime administrative për mjete elektronike, në përputhje me rregulloret në sferën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike dhe në sferën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve të besueshme.

(11) Ministria, bazuar në raportin me propozimin e përmendur në paragrafin (5) të këtij neni, brenda dhjetë ditë pune, jep pëlqimin për transformimin e marrëdhënies së punës për personat që plotësojnë kushtet për transformimin e marrëdhënies së punës.

(12) Drejtori i shkollës së mesme, bazuar në pëlqimin e dhënë në paragrafin (11) të këtij neni, brenda shtatë ditëve nga data e marrjes së pëlqimit, merr një vendim për transformimin e marrëdhënies së punës.

Neni 64

Të punësuarit në shkollën e mesme duhet të bëjnë kontroll mjekësor deri në fillimin e vitit shkollor, në përputhje me rregullat nga sfera e mbrojtjes shëndetësore.

Personit i cili vuan nga sëmundja shpirtërore, alkoolizmi dhe narkomania i pushon marrëdhënia e punës në shkollën e mesme në mënyrë të caktuar me ligj.

Vërtetimi i aftësive psikofizike i të punësuarve në shkollën e mesme përkatësisht sëmurjes nga sëmundjet e caktuara shpirtërore, alkoolizmi dhe narkomania bëhet në përputhje me Ligjin për mbrojtje shëndetësore.

VI-a SIGURIMI DHE VLERËSIMI I CILËSISË SË PUNËS SË SHKOLLËS SË MESËM

Neni 64-a

(1) Cilësia e punës së shkollës së mesme matet përmes vetëvlerësimit , vlerësimit integral dhe matjeve të jashtme të të arriturave të nxënësve, vlerësimit të punës së mësimdhënësve, bashkëpunëtorëve profesionalë, si dhe anketave nga Ministria, të cilat i kryen në pajtim me ligjin.

(2) Ministria së paku një herë në vit kryen anketim elektronik të nxënësve, prindërve dhe kujdestarëve të tyre, edukatorëve, mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional dhe drejtorëve në shkollat e mesme, me qëllim të marrjes së informatave kthyesë për cilësinë e procesit arsimor në shkollat e mesme dhe, në bazë të këtyre informatave, ndërmerri aktivitete për përmirësimin e punës së shkollave të mesme.

Neni 64-b

(1) Shkolla e mesme çdo dy vite akademike bën vetëvlerësim të punës dhe të arriturave të veta.

(2) Vetëvlerësimin e bën komisioni i shkollës i përbërë nga pesë anëtarë nga radhët e mësimdhënësve, bashkëpunëtorëve profesional, edukatorëve dhe prindërve ose kujdestarëve, të cilin e formon drejtori.

(3) Fushat për vetëvlerësim përafrohen me fushat e vlerësimit integral, në përputhje me rregulloret nga lëmia e inspektimit arsimor.

(4) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni përgatit raport për vetëvlerësimin e bërë me propozim për masa për përmirësimin e cilësisë së punës arsimore, të cilin ia dorëzon këshillit të shkollës, drejtorit të shkollës së mesme dhe themeluesit, ndërsa në shkollat e mesme shtetërore këshillit të shkollës, drejtorit të shkollës dhe Ministrisë.

(5) Këshilli i Shkollës dhe drejtori duhet ti kenë parasysh rekomandimet nga vetëvlerësimi i bërë gjatë përgatitjes së programit vjetor të punës dhe programit zhvillimor.

(6) Byroja dhe Qendra përmes vizitave këshillimore ofrojnë udhëzime, këshilla eksperte dhe mbështetje në procesin e zbatimit të vetëvlerësimit.

(7) Mënyra e kryerjes së vetëvlerësimit, formën, përmbajtjen dhe mënyrën e përgatitjes së raportit, me propozim të Byrosë, Qendrës dhe Qendrës Shtetërore të Provimeve, i përcakton ministri.

Neni 64-v

(1) Rezultatet nga vetëvlerësimi i shkollave të mesme publikohen në ueb faqen e shkollës së mesme.

(2) Raportin me rezultatet e vetëvlerësimit, shkolla e mesme e dorëzon në formë elektronike në Qendrën Shtetërore të Provimeve në afat prej 30 ditësh nga data e përfundimit të vetëvlerësimit .

(3) Raportet nga paragrafi (2) i këtij neni, Qendra Shtetërore e Provimeve i publikon në ueb faqen e saj në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit.

(4) Çdo dy vjet, Qendra Shtetërore e Provimeve përgatit raport kombëtar me gjetjet dhe konstatimet nga rezultatet e vetëvlerësimeve , në të cilin raport jep edhe rekomandime për masat për përmirësimin e rezultateve dhe publikon në ueb faqen e vet dhe ia dorëzon Ministrisë.

Neni 64-g

(1) Monitorimin dhe vlerësimin e punës së mësimitdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional në shkollën e mesme e kryen drejtori, si dhe Byroja dhe Qendra.

(2) Monitorimi dhe vlerësimi nga paragrafi (1) i këtij neni ka të bëjë me cilësinë e punës dhe arritjen e kompetencave dhe standardeve të mësimitdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional. Në bazë të gjetjeve nga monitorimi dhe vlerësimi, mësuesi dhe bashkëpunëtori profesional marrin një raport me komente dhe udhëzime për punë të mëtejshme, i cili ruhet në dosjen e mësuesit ose bashkëpunëtorit profesional. Raportet nga monitorimi dhe vlerësimi i mësimitdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional përdoren për përmirësimin e punës së shkollës së mesme dhe për avancimin në karrierë të mësimitdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional.

(3) Mënyrën e monitorimit dhe vlerësimit të punës së mësimitdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional e përcakton ministri, me propozim të Byrosë dhe Qendrës.

Neni 64-d

(1) Matjet e jashtme të arritjeve të nxënësve bëhen nga Qendra Shtetërore e Provimeve.

(2) Matjet e jashtme të arritjeve të nxënësve përfshijnë testimin ndërkombëtar në lëndë dhe fusha individuale.

Neni 64-gj

(1) Shkollat, përkatësisht nxënësit, marrin pjesë në testet ndërkombëtare që i zhvillon Qendra Shtetërore e Provimeve, me pëlqimin paraprak të ministrit.

(2) Raportet nga testet ndërkombëtare publikohen në faqen e internetit të Qendrës Shtetërore të Provimeve.

(3) Qendra Shtetërore e Provimeve përgatit Raport Kombëtar me gjetjet, gjetjet dhe rekomandimet nga rezultatet e testeve ndërkombëtare në të cilat morën pjesë nxënësit e shkollave të mesme.

(4) Raporti kombëtar nga paragrafi (3) i këtij neni dorëzohet në Ministri dhe publikohet në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Neni 64-e

- (1) Inspektorati Shtetëror i Arsimit në shkollat e mesme bën vlerësimin integral të punës së shkollës së mesme, në pajtim me ligjin.
- (2) Vlerësimi integral në sferën e monitorimit të cilësisë së punës së shkollës së mesme mbulon fushat në pajtim me rregulloret nga lëmia e inspektimit arsimor.
- (3) Inspektorati Shtetëror i Arsimit raportin për vlerësimin e kryer integral me propozim masat ia dorëzon shkollës së mesme dhe themeluesit, ndërsa për shkollat e mesme shtetërore Ministrisë.
- (4) Inspektorati Shtetëror i Arsimit në afat prej shtatë ditësh nga përgatitja e raportit përfundimtar, raportin përfundimtar për vlerësimin e përfunduar integral, ia dorëzon Qendrës Shtetërore të Provimeve në formë elektronike dhe e publikon në ueb faqen e vet.
- (5) Raporti përfundimtar nga paragrafi (4) i këtij neni, Qendra Shtetërore e Provimeve e publikon në ueb faqen e saj.
- (6) Këshilli i shkollës dhe drejtori gjatë përgatitjes së programit vjetor të punës dhe programit zhvillimor detyrimisht i marrin parasysh rekomandimet nga vlerësimi integral i kryer.

Neni 65

I shfuqizuar

Neni 66

I shfuqizuar

Neni 67

I shfuqizuar

Neni 68

I shfuqizuar

Neni 68-a

I shfuqizuar

Neni 69

I shfuqizuar

Neni 69-a

I shfuqizuar

Neni 70

I shfuqizuar

Neni 70-a

I fshirë

Neni 71

I shfuqizuar

Neni 72

I shfuqizuar

Neni 72-a

I shfuqizuar

VII. EVIDENTIMI DHE DOKUMENTACIONI PEDAGOGJIK

Neni 73

Dokumentacioni pedagogjik sipas këtij ligji përfshin librin kryesor të nxënësve, librin kryesor të provimit përfundimtar, librin kryesor të provimit të maturës, librin kryesor të maturës ndërkombëtare, librin kryesor të arsimit të mesëm të specializuar, diplomën, dëftesat, vërtetimin për aftësim profesional, vërtetimin për aftësim të punës librezën e nxënësit dhe fletëshpërnguljen.

Libri kryesor i nxënësve, libri kryesor i provimit përfundimtar, libri kryesor i provimit të maturës, libri kryesor i maturës ndërkombëtare, libri kryesor i arsimit të mesëm të specializuar janë dokumente me vlerë të përhershme.

Neni 74

(1) Dokumentacioni pedagogjik në shkollat e mesme udhëhiqet dhe jepet në gjuhë maqedonase me shfrytëzimin e alfabetit cirilik.

(2) Për pjesëtarët e bashkësive, të cilët mësimin e ndjekin në gjuhë që ndryshon nga gjuha maqedonishte, dokumentacioni pedagogjik mbahet dhe lëshohet në gjuhën maqedonishte me përdorimin e alfabetit të tij cirilik dhe në gjuhën dhe alfabetin në të cilën zhvillohet mësimi.

(3) Ditari i paraleles mbahet në gjuhën dhe alfabetin në të cilën zhvillohet mësimi.

(4) Ditarin e paraleles mësimdhënësi e mban detyrimisht edhe në formë elektronike (e-ditari) në bazë javore, përmes ueb aplikacionit që e administron Ministria.

(5) Në shkollat e mesme mbahet evidenca pedagogjike.

(5) Për nxënësit në shkollat e mesme private me mësim në gjuhë të huaj, diploma dhe dëftesat jepen në gjuhën maqedonase me përdorim të alfabetit cirilik dhe në gjuhën dhe alfabetin në të cilën zhvillohet mësimi.²³

Neni 75

Diploma, dëftesa, vërtetimi për aftësim profesional, vërtetimi për aftësim të punës, librezë e nxënësit dhe fletëshpërngulja janë dokumente publike.

Dokumentet publike jepen në një kopje. Në rast se dëftesa do të humbet ose shkatërrohet shkolla e mesme jep kopje të dytë.

Neni 76

Personi i cili e ka humbur dokumentin publik nga neni 75 i këtij ligji, ndërsa shkolla e mesme ose organizata tjetër të cilat ruhet dokumentacioni nga shkollat e mesme nuk mund të jep kopje të dytë për shkak se dokumentacioni është shkatërruar ose humbur, mund të kërkojë njohje të arsimit në procedurë jashtëkontestimore.

Neni 77

Rregulla më të përafërta për mënyrën e udhëheqjes, formën dhe përmbajtjen e evidencës dhe dokumentacionit pedagogjik, sjell ministri.

VIII. NOSTRIFIKIMI DHE EKUIVALENCA E DËFTESAVE TË MARRA JASHTË VENDIT

Neni 78

Shtetasi i Republikës së Maqedonisë së Veriut i cili ka përfunduar jashtë vendit arsimin e mesëm ose ka përfunduar një vit të caktuar nga arsimi i mesëm, ka të drejtë të kërkojë nostrifikim ose njohje të ekuivalencës në përputhje me këtë ligj, nëse me marrëveshjet ndërkombëtare nuk është caktuar ndryshe.

Shtetasi i huaj dhe personi pa nënshtetësi ka të drejtë të kërkojë nostrifikim ose njohje të ekuivalencës së dëftesës së marrë në vend të huaj.

Neni 79

Me nostrifikim nënkuptohet njohja e dëftesës së marrë në vend të huaj, ndërsa me ekuivalencë nënkuptohet barazimi i dëftesës së marrë në vend të huaj me dëftesën e marrë në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Nostrifikim, përkatësisht njohje të ekuivalencës të dëftesës së marrë në vend të huaj kryen Ministria.

Neni 80

Dëftesa e marrë në vend të huaj me nostrifikimin e kryer dhe me njohjen e ekuivalencës barazohet me dëftesën përkatëse të dhënë në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Neni 81

Në procedurën për nostrifikim dhe njohje të ekuivalencës së diplomës ose dëftesës së marrë në vend të huaj, përkatësisht ekuivalenca e tyre merret parasysh:

- sistemi i arsimit në shtetin në të cilin diploma ose dëftesa është marrë;
- kohëzgjatja e arsimit;
- plani dhe programi mësimor;
- të drejtat që diploma ose dëftesa ia jep pranuesit në vendin ku ajo është marrë dhe
- rrethana tjera me rëndësi për nostrifikim dhe ekuivalencë.

Neni 82

Nëse në procedurën për nostrifikim, përkatësisht njohje të ekuivalencës vërtetohet se programi për arsimin e përfunduar jashtë vendit, dukshëm ka mangësi nga programi për arsim përkatës, gjegjësisht të mesëm në Republikën e Maqedonisë së Veriut me të cilin krahasohet nostrifikimi, përkatësisht ekuivalenca kushtëzohet me dhënie të provimeve për lëndë përkatëse.

Neni 83

(1) Me kërkesën për nostrifikimin dhe pranimin e dëftesës dhe diplomës të marra jashtë vendit kërkuuesi parashtron kërkesë me dokumentacionin e nevojshëm:

- dëftesën në origjinal ose diplomë dhe dy kopje nga dëftesa ose diploma të verifikuara në noter,
- përkthim në gjuhën maqedonase nga përkthyes i autorizuar gjyqësor të dëftesës dhe diplomës në dy kopje, prej të cilave një e verifikuar në noter,
- certifikatë nga libri amë i të lindurve për të lindurit në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe dy kopje të saj,
- certifikatë nga libri amë i të lindurve për persona që nuk kanë lindur në Republikën e Maqedonisë së Veriut në origjinal ose kopje të verifikuar në noter dhe dy kopje të përkthyer nga përkthyes i autorizuar gjyqësor, një e verifikuar në noter,
- dëshmi për shtetësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- dëshmi për shtetas të shtetit tjetër, nëse nuk është shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut, në origjinal dhe dy kopje nga dëshmitë e përkthyer nga përkthyes i autorizuar gjyqësor, prej të cilave një e verifikuar në noter,
- dëshmi për arsim të kryer paraprak dhe dy kopje të saj dhe
- kopje origjinale nga fletëpagesa për mjetet e paguara për nostrifikimin e dëftesës ose diplomës së marrë jashtë vendit.

(2) Formularin me kërkesë të paragrafit (1) të këtij neni dhe dokumentacionin e nevojshëm për nostrifikim dhe pranimin e dëftesës së fituar jashtë vendit i përcakton ministri kompetent për punët nga sfera e arsimit në pajtim me ministrin e Shoqërisë Informatike dhe Administratë.

(3) Personi i autorizuar zyrtar nga Ministria i cili e mban procedurën për nostrifikimin dhe pranimin e dëftesave të marra jashtë vendit është i obliguar në afat prej tri ditësh nga dita e pranimin të kërkesës për nostrifikim, me detyrë zyrtare të kërkojë dokumentacion nga paragrafi (1) alinetë 3) dhe 5) të këtij neni për të cilin organi kompetent publik mban evidencë zyrtare.

(4) Personi i autorizuar zyrtar nga organi kompetent publik nga i cili është kërkuar dokumentacioni nga paragrafi (1) alinetë 3 dhe 5 të këtij neni është i obliguar ta dorëzojë dokumentin e kërkuar në afat prej tri ditësh nga dita e pranimin të kërkesës.

(5) Nëse kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni nuk përmban dokumentacion të kompletuar, Komisioni në afat prej 15 ditësh nga pranimi i kërkesës, e njofton me shkrim personin që ta dorëzojë dokumentacionin që mungon.

Neni 84

Personi i cili ka dorëzuar kërkesë për nostrifikim, përkatësisht njohje të ekuivalencës së diplomës ose dëftesës që i ka marrë jashtë vendit, mundet kushtimisht ta ndjek vitin e ardhshëm shkollor, nëse procedura nuk është përfunduar deri në kalimin e afatit për regjistrim të nxënësve në shkollë.

Nxënësi dëftesa e të cilit në bazë të nostrifikimit, përkatësisht njohjes së ekuivalencës së kryer jep të drejtë të regjistrimit në vit më të ulët nga viti të cilin kushtimisht e ndjek, transferohet në vitin përkatës të arsimit dhe me këtë anulohet regjistrimi i kushtëzuar.

Neni 85

(1) Aktvendim për nostrifikim dhe aktvendim për njohjen e ekuivalencës së dëftesës së marrë jashtë vendit miraton Ministria, në afat prej 60 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës për nostrifikim, respektivisht ekuivalencë, me propozim të komisionit.

(2) Komisionin nga paragrafi (1) i këtij neni e formon ministri dhe është i përbërë prej personave të shquar profesionale me arsim të lartë dhe me së paku shtatë vjet përvojë pune në veprimtarinë edukativo-arsimore ose në organ të administratës shtetërore kompetent për punët e arsimit.

(3) Më shumë se gjysma e anëtarëve të komisionit nga paragrafi (2) i këtij neni janë të veprimtarisë edukativo-arsimore.

(4) Kundër aktvendimit për refuzimin e nostrifikimit, përkatësisht ekuivalencës, mund të paraqitet ankesë te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative, Procedurë të Marrëdhënies së Punës dhe Mbikëqyrje Inspektuese në Shkallë të Dytë, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimi të aktvendimit.

Neni 85-a

(1) Rimbursimi i shpenzimeve në procedurën e njohjes dhe ekuivalencës dhe në procedurën e njohjes do të përcaktohet në bazë të kostove faktike të bëra.

(2) Përfituesit e ndihmës minimale të garantuar, personat pa shtetësi, azilkërkuar, refugjatët, personat me status të njohur të refugjatit, personat nën mbrojtje plotësuese dhe personat nën mbrojtje të përkohshme që banojnë në Republikën e Maqedonisë së Veriut lirohen nga shpenzimet e procedurës së njohjes dhe ekuivalencës dhe procedurës së njohjes.

(3) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni e cakton ministri.

Neni 86

Ministria e ruan dokumentacionin nga nostrifikimi, përkatësisht ekuivalenca e kryer dhe për këtë mban evidencë.

(2) Për të kontrolluar punën e Komisionit nga neni 85, paragrafi (1) i këtij ligji, ministri themelon Komisionin për kontrollin e njohjes dhe barasvlerësimit, i përbërë nga një përfaqësues nga Ministria, Byroja, Qendra, Inspektorati Shtetëror Arsimit dhe Qendra Shtetërore e Provimeve dhe dy mësues/mësimdhënës/shkollorë profesional, së paku me përvojë të shkollës së mesme publike.

(3) Komisioni për kontrollin e njohjes dhe ekuivalencës kryen kontrollin së paku një herë në vit, duke përzgjedhur rastësisht 20% të procedurave të zbatuara për njohje dhe ekuivalencë dhe përgatit raport të cilin ia paraqet ministrit.

(4) Anëtarët e komisionit nga paragrafi (2) i këtij neni kanë të drejtë në kompensim, lartësinë e të cilit e cakton ministri, në bazë të numrit të procedurave të kontrolluara për njohje dhe ekuivalencë.

Neni 87

Rregulla më të përafërta për mënyrën e mbajtjes së evidencës dhe për përmbajtjen e formularëve sjell ministri.

(2) Nxënësit të cilët arsimohen sipas planprogramit për edukimin muzikor dhe baletit i nënshtrohen provimit gjashtëmujor dhe vjetor, në përputhje me planprogramin.

(3) Vlerësimin e nxënësve që punojnë në kuadër të planprogramit PEI dhe të modifikuar, me propozim të Byrosë dhe Qendrës, e përcakton ministri.

(4) Në shkollën e mesme sjellja e nxënësit vlerësohet edhe në fund të gjysmëvjetorit të parë dhe të dytë. Sjellja vlerësohet si: shembullore, e mirë dhe e pakënaqshme.

(5) Nxënësit me kohë të pjesshme nuk vlerësohen me notë sjelljeje.

IX. MENAXHIMI DHE UDHËHEQJA NË SHKOLLËN E MESME

Neni 88

Organ drejtues i shkollës së mesme publike është këshilli i shkollës.

Këshilli i shkollës në shkollën e mesme publike përbëhet prej 12 anëtarësh dhe atë: katër përfaqësues nga arsimtarët, tre përfaqësues nga prindërit e nxënësve, përkatësisht nga kujdestarët e nxënësve, tre përfaqësues nga themeluesi, dhe nga një përfaqësues nga Ministria dhe nga bashkësia afariste.

Përfaqësuesi nga bashkësia afariste merr pjesë në punën e këshillit shkollor, por nuk ka të drejtë të marrë pjesë gjatë votimit dhe marrjes së vendimit.

Përfaqësuesit e prindërve të nxënësve, përkatësisht të kujdestarëve të nxënësve, themeluesit dhe të Ministrisë nuk mund të emërohen, përkatësisht të zgjedhen nga radhët e të punësuarve në shkollë.

Përfaqësuesit e themeluesit për shkollat e mesme shtetërore i emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, kurse për shkollat komunale dhe shkollat e Qytetit të Shkupit, këshilli i komunës, përkatësisht këshilli i Qytetit të Shkupit.

Përfaqësuesit e prindërve të nxënësve, përkatësisht të kujdestarëve të nxënësve, i emëron dhe shkarkon këshilli i prindërve, përfaqësuesit e arsimtarëve i emëron dhe shkarkon këshilli i arsimtarëve, përfaqësuesit e Ministrisë i emëron dhe shkarkon ministri, ndërsa përfaqësuesit e bashkësisë afariste, i propozojnë odat në Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Anëtarët e këshillit, përveç përfaqësuesve të prindërve të nxënësve, emërohen për një periudhë prej katër vjetësh, me të drejtë edhe për një zgjedhje.

Përfaqësuesit e prindërve të nxënësve emërohen për periudhën deri në përfundimin e arsimit të mesëm të fëmijës së tyre.

Këshilli i shkollës nga radhët e anëtarëve të vet zgjedh kryetar.

Vendimet e këshillit të shkollës merren me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të këshillit të cilët kanë të drejtë të marrin pjesë gjatë votimit dhe marrjes së vendimeve.

Neni 89

Këshilli i shkollës së mesme shtetërore: - miraton statut;
- i propozon program vjetor për punë dhe raport për punë Ministrisë;
- i propozon plan financiar vjetor Ministrisë;
- i propozon llogari përfundimtare Ministrisë;
- boton shpallje publike për zgjedhjen e drejtorit;
- bën intervistë me kandidatët për drejtor në së paku tri gazeta ditore të cilat botohen në të gjithë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut nga të cilat njëri nga gazetat që botohet në gjuhën që e flasin së paku 20% nga qytetarët që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase;
- bën zgjedhjen e drejtorit nga kandidatët e paraqitur në konkursin e shpallur për emërimin e drejtorit.
- nga kandidatët e paraqitur në shpalljen e botuar publike për emërimin e drejtorit, bën zgjedhjen për drejtor;
- i paraqet propozim drejtorit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës së personave nga neni 81 paragrafi 1;
- vendos për kundërshtimet dhe ankesat e të punësuarve në shkollë;
- vendos për ankesat e nxënësve, prindërve, përkatësisht kujdestarëve të nxënësve;
- shqyrton edhe çështje tjera të përcaktuara me statutin shkollës shtetërore.

Neni 89-a

Këshilli shkollor i shkollës së mesme komunale, përkatësisht shkollës së mesme të Qytetit të Shkupit:
- miraton statutin;
- i propozon program vjetor për punë dhe raport për punë këshillit të komunës;
- i propozon plan vjetor financiar themeluesit,
- i propozon llogari përfundimtare themeluesit;
- boton shpallje publike për emërimin e drejtorit;
- bën intervistë me kandidatët për drejtor;
- nga kandidatët e paraqitur në shpalljen e botuar publike për emërimin e drejtorit, i propozon prefektit të komunës një kandidat;
- i paraqet propozim drejtorit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të personave nga neni 81 të këtij ligji;
- vendos për kundërshtimet dhe ankesat e të punësuarve në shkollë;

- vendos për ankesat e nxënësve, prindërve, përkatësisht kujdestarëve të nxënësve;
- shqyrton edhe çështje tjera të përcaktuara me statutin e shkollës komunale.

Neni 89-b

Nëse Inspektorati Shtetëror i Arsimit vlerëson se në shkollë në mënyrë esenciale është prishur procesi edukativo-arsimor, kryen evaluim të jashtëzakonshëm integral dhe e obligon shkollën që shkaqet për prishje t'i mënjanojë në afat prej një viti nga dita e marrjes së raportit për evaluimin e kryer integral.

Kërkesë për evaluimin e jashtëzakonshëm integral te Inspektorati Shtetëror i Arsimit mund të paraqesin këshilli i komunës, respektivisht Këshilli i Qytetit të Shkupit, kryetari i komunës ose këshilli i prindërve.

Neni 90

Menaxhimin dhe udhëheqjen në shkollën e mesme private i cakton themeluesi.

Neni 91

(1) Drejtori është organi drejtues i shkollës së mesme publike dhe është përgjegjës për ligjshmërinë e punës dhe për punën materiale dhe financiare të shkollës ."

(2) Për drejtor të shkollës së mesme publike zgjidhet personi i cili i plotëson këto kushte:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- të ketë arsim të lartë me të paktën 240 kredite ECTS (niveli VIA) ose të ketë përfunduar të paktën një arsim të lartë katërvjeçar (të paktën niveli VII/1),
- të ketë të paktën pesë vjet përvojë pune si mësues ose bashkëpunëtor profesional,
- të ketë certifikatë të dhënies së provimit të drejtorisë, - të ketë, jo më shumë se pesë vjet, një certifikatë të njohur ndërkombëtarisht ose certifikatë të njohjes së gjuhës angleze: TOEFL IBT - të paktën 30 pikë, IELTS - të paktën 3 pikë, KET (Kembrixh Anglisht) – ka kaluar, APTIS - të paktën niveli B2 (B2), ose keni një certifikatë, vërtetim ose vërtetim që konfirmon njohuritë e njërës prej tre gjuhëve më të përdorura të Bashkimit Evropian (anglisht, frëngjisht ose gjermanisht) në të paktën nivelin B2 (B2) të Kornizës së Përbashkët Europiane të Referencës për Gjuhët, të lëshuar nga një institucion ose organ i regjistruar si lëndë e gjuhës gjermane në vend ose jashtë vendit,²⁴
- në momentin e zgjedhjes për drejtor nuk është dënuar me aktgjykim të formës së prerë me gjobë ose sanksion kundërvajtës, me ndalim të ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- të ketë gjendje të përgjithshme shëndetësore për vendin e punës dhe
- të ketë një program pune për një periudhë katërvjeçare.

(3) Me përjashtim, nëse asnjë kandidat nuk ka aplikuar me provim të dhënë për drejtor, për Për drejtor mund të zgjidhet edhe personi që nuk e ka dhënë provimin e drejtorit, por është i detyruar ta kalojë atë brenda një viti nga data e zgjedhjes për drejtor.

(4) Nëse drejtori i zgjedhur nuk e kalon provimin e drejtorit në afatin e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni, mandati i tij si drejtor i pushon.

(5) Trajnimin e kandidatëve për drejtorë të shkollave të mesme publike dhe dhënien e provimit pas përfundimit me sukses të trajnimit e kryen Qendra Shtetërore e Provimeve, në pajtim me ligjin.

- (6) Programin për përgatitjen dhe dhënien e provimit për drejtorë dhe mënyrën e mbajtjes së provimit e përcakton ministri, me propozim të Qendrës Shtetërore të Provimeve.
- (7) Kandidatit i cili e ka dhënë provimin për drejtor i lëshohet vërtetim.
- (8) Formën dhe përmbajtjen e vërtetimit për dhënien e provimit për drejtor të shkollës së mesme publike, me propozim të Qendrës Shtetërore të Provimeve, e përcakton ministri.
- (9) Shpenzimet për përgatitjen e kandidatit për provimin e drejtorit dhe Shpenzimet e dhënies së provimit të drejtorit përballohen nga kandidati. i cili është i detyruar t'i paguajë ato në llogarinë përkatëse të Qendrës Shtetërore të Provimeve.
- (10) Mandati i drejtorit të shkollës së mesme publike është katër vjet.
- (11) Drejtorin e shkollës së mesme komunale e zgjedh dhe e shkarkon kryetari i komunës, në pajtim me këtë ligj.
- (12) Drejtorin e shkollës së mesme të qytetit të Shkupit e zgjedh dhe e shkarkon kryetari i qytetit të Shkupit, në pajtim me këtë ligj.
- (13) Drejtorin e shkollës së mesme shtetërore e zgjedh dhe e shkarkon këshilli i shkollës, me pëlqimin paraprak të Ministrisë, në pajtim me këtë ligj.
- (14) Mësimdhënësit, ose bashkëpunëtori profesional i cili zgjidhet për drejtor të shkollës së mesme i pezullohet marrëdhënia gjatë kryerjes së detyrave të drejtorit të shkollës së mesme dhe ka të drejtë që në afat prej 15 ditësh pas përfundimit të mandatit të kthehet në punë në shkollë, përkatësisht në institucionin ku ka punuar para se të zgjidhet për drejtor dhe nivelit të kryerjes së aftësimit profesional të tij.
- (15) Nëse arsimtari, ose bashkëpunëtorët profesional sipas paragrafit (14) të këtij neni, nuk mund të kthehen në shkollën ku kanë punuar para se të zgjidhet drejtor, mësues ose bashkëpunëtorë profesionalë, radhitet dhe themelon marrëdhënie pune me orar të pa caktuar pune në vend përkatës pune në shkollë tjetër brenda territorit të komunës ose qytetit të Shkupit.
- (16) Mësimdhënësit dhe bashkëpunëtorit profesional i cili e ka fituar titullin mësimdhënës-mentor, mësimdhënëskëshilltar, bashkëpunëtor profesional-mentor ose bashkëpunëtor-këshilltar, titulli i fituar i pezullohet gjatë krye rjes së detyrave të drejtorit të shkollës së mesme.

Neni 92

Drejtori i shkollës publike, përkatësisht organi udhëheqës i shkollës së mesme private e organizon dhe udhëheqë punën edukative-arsimore dhe tjetër, në mënyrë të pavarur sjell vendime, e përfaqëson shkollën para personave të tretë dhe është përgjegjës për ligjshmërinë e punës së shkollës.

(2) Drejtori i shkollës së mesme:

- përfaqëson dhe paraqet për shkollën e mesme dhe është përgjegjës për veprimet ligjore,
- organizon, planifikon dhe drejton punën e shkollës së mesme,
- monitoron dhe përmirëson punën arsimore në shkollën e mesme,
- përgatit një program për zhvillimin e shkollës,
- përgatit propozimin për programin vjetor të punës dhe raportin për shkollën,

- përgjigjet për zbatimin e programit vjetor të punës,
- është përgjegjës për punën e komisionit të diplomimit të shkollës,
- përgjigjet për realizimin e të drejtave dhe detyrimeve të nxënësve,
- siguron zbatimin e Kodit të Etikës për mësuesit dhe bashkëpunëtorët profesional, si dhe të Rregullores së Shtëpisë së shkollës së mesme dhe që sjellja e nxënësve dhe punonjësve në shkollën e mesme të mos cenojë reputacionin dhe dinjitetin e shkollës;
- është përgjegjës për denoncimin e çdo forme dhune, abuzimi dhe neglizhence të kryer nga ose ndaj një nxënësi ose punonjësi të shkollës së mesme, pranë institucioneve kompetente të përcaktuara me ligj,
- i propozon këshillit të shkollës një plan vjetor financiar,
- i propozon një llogari vjetore këshillit të shkollës,
- miraton një plan vjetor të prokurimit publik,
- përzgjedh mësuesit, bashkëpunëtorët profesional dhe personelin ndihmës, në përputhje me ligjin dhe aktet e shkollës së mesme,
- lidh kontratë pune me kandidatin e përzgjedhur me statusin e nëpunësit administrativ,
- gjatë shfrytëzimit të pushimit vjetor, pushimit mjekësor, si dhe në rastet e tjera të arsyeshme të mungesës, cakton një person nga radhët e punonjësve të shkollës së mesme për ta zëvendësuar.
- cakton mësuesit, bashkëpunëtorët profesionalë dhe stafin mbështetës dhe teknik,
- me vendim cakton punonjës administrativë,
- vendos për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të mësuesve, bashkëpunëtorëve profesional dhe edukatorëve dhe personelit tjetër administrativ dhe ndihmës-teknik në përputhje me ligjin dhe kontratën kolektive;
- kontrollon mënyrën e mbajtjes së dosjeve profesionale të mësuesve dhe bashkëpunëtorëve profesional,
- inkurajon, monitoron dhe organizon aftësimin dhe zhvillimin profesional të mësuesve dhe bashkëpunëtorëve profesional,
- organizon mentorim për mësuesit e trajnuar, asistentët profesionistë, kursantët e edukatorëve,
- ndjek mësimin në përputhje me planin e vizitës në klasë nga programi vjetor i punës së shkollës, për të cilin harton rekomandime dhe shënime nga vizita, të cilat i bashkëlidhen dosjes profesionale të mësuesit.
- monitoron punën e mësuesve, bashkëpunëtorëve profesionalë dhe edukatorëve dhe i këshillon ata,
- emëron një këshilltar për karrierë, me propozimin e këshillit mësuesor,
- kujdeset për bashkëpunimin me prindërit, gjegjësisht kujdestarët,
- kujdeset për pronën e shkollës, duke parandaluar uzurpimin dhe keqpërdorimin e saj,
- informon prindërit ose kujdestarët për punën e shkollës së mesme dhe për ndryshimet në të drejtat dhe detyrimet e nxënësve;
- vendos për masat edukative dhe disiplinore,
- organizon dhe monitoron punën e ekipit gjithëpërfshirës të shkollës dhe ekipeve të tjera në shkollë;
- përcjell punën e organeve profesionale në shkollën e mesme;
- inkurajon dhe monitoron punën e këshillit të nxënësve,
- siguron zbatimin e vendimeve të këshillit të shkollës,
- zbaton vendimet e këshillit të shkollës,
- vendos për lidhjen e kontratave të punës,
- formon ekipin gjithëpërfshirës të shkollës,
- formon ekipin e shkollës për integrimin shkollor,
- fillon procedurën për përgjegjësinë disiplinore të punonjësve të shkollave të mesme,
- kujdeset për bashkëpunimin e shkollës së mesme me institucionin shëndetësor në komunë,
- gjatë zbatimit të projekteve ndërkombëtare në fushën e arsimit, siguron përfaqësimin e të gjithë mësuesve dhe bashkëpunëtorëve profesional në to, dhe
- kryen edhe punë të tjera në përputhje me ligjin dhe statutin e shkollës së mesme.

(3) Përveç detyrave nga paragrafi (2) i këtij neni, drejtori i shkollës së mesme me qendër burimore kryen edhe këto punë:

- zgjedh asistentë arsimorë që ofrojnë mbështetje për shkollat e mesme në punën me nxënësit me aftësi të

kufizuara,

- vendos asistentë arsimorë që ofrojnë mbështetje për shkollat e mesme në punën me nxënësit me aftësi të kufizuara

- inkurajon, monitoron dhe organizon aftësimin dhe zhvillimin profesional të asistentëve arsimorë që ofrojnë mbështetje për shkollat e mesme në punën me nxënësit me aftësi të kufizuara dhe

- në kuadër të shkollës së mesme është përgjegjëse për zhvillimin e të gjitha llojeve të provimeve të nxënësve, si dhe testimin ndërkombëtar të nxënësve.

Drejtori i shkollës shtetërore dorëzon raport për punën materiale të shkollës gjatë vitit shkollor te këshilli i shkollës dhe te Ministria, ndërsa drejtori i shkollës së komunës, përkatësisht shkollës së Qytetit të Shkupit deri te këshilli i shkollës dhe deri te organi kompetent i njësisë së vetadministrimit lokal.

Ministri, përkatësisht organi i vetadministrimit lokal duke pasur parasysh mendimin e këshillit të shkollës, ndërsa në bazë të raporteve të drejtorëve të shkollave publike, e vlerëson punën e tyre.

Neni 92-a

Prefekti, për shkollat e mesme komunale, përkatësisht shkollat e mesme të Qytetit të Shkupit, tre muaj para kalimit të mandatit të drejtorit ekzistues, merr vendim që këshilli i shkollës të botojë shpallje publike për zgjedhjen e drejtorit.

Për shkollat e mesme shtetërore, këshilli shkollor tre muaj para kalimit të mandatit të drejtorit ekzistues, merr vendim të botojë shpallje publike për zgjedhjen e drejtorit.

Në shpalljen e botuar publike në mjetet publike, përcaktohen kushtet të cilat duhet t'i plotësojë kandidati për drejtor, dokumentacioni i nevojshëm, kohëzgjatja e shpalljes publike dhe afati në të cilin do të bëhet zgjedhja.

Kandidatët e paraqitur ia paraqesin dokumentet e nevojshme, në pajtim me shpalljen, këshillit të shkollës.

Dokumentet e arritura i shqyrton komisioni tre anëtarësh i zgjedhur nga këshilli i shkollës, përbërja dhe kompetenca e të cilit përcaktohen me statutin e shkollës.

Komisioni është i obliguar që në afat prej pesë ditësh pas mbarimit të shpalljes t'i shqyrtojë dokumentet e arritura.

Kandidatëve të cilët nuk i plotësojnë kushtet e parapara në shpallje, u kthehen dokumentet me arsyetim.

Këshilli drejtues mund të kërkojë dokumente plotësuese nga kandidatët, të cilët i plotësojnë kushtet në pajtim me dispozitat e statutit të shkollës.

Anëtarët e këshillit drejtues dhe përfaqësuesi i Byrosë për zhvillimin e arsimit bëjnë intervistë me kandidatët të cilët i plotësojnë kushtet për drejtor.

Këshilli drejtues i shkollës së mesme komunale, në afat prej shtatë ditësh nga biseda e bërë me kandidatët, i propozon prefektit një kandidat për t'u zgjedhur drejtor.

Këshilli drejtues i shkollës së mesme shtetërore, në afat prej shtatë ditësh nga biseda e bërë me kandidatët, i propozon ministrit kandidat për zgjedhjen e drejtorit dhe bën zgjedhjen e drejtorit.

Prefekti, në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së propozimit, bën zgjedhjen e drejtorit.

Nëse prefekti në afat të përcaktuar në paragrafin 10 të këtij neni nuk zgjedh drejtor, është i obliguar që në afat prej tri ditësh ta informojë këshillin e shkollës me arsyetim me shkrim për shkaqet.

Këshilli i shkollës në afat prej shtatë ditësh nga dita e pranimi të informatës nga paragrafi 13 I këtij neni, i paraqet prefektit një propozim për zgjedhjen e drejtorit.

Prefekti është i obliguar që në afat prej 7 ditësh nga dita e pranimi të propozimit, ta zgjedhë kandidatin e propozuar nga këshilli i shkollës.

Kandidatët, të cilët nuk janë të zgjedhur, në afat prej 15 ditë nga dita e pranimi të vendimit të prefektit, kanë të drejtë për ankesë sa i përket zbatimit të procedurës për zgjedhjen e drejtorit, në Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative, Procedurë të Marrëdhënies së Punës dhe Mbikëqyrje Inspektuese në Shkallë të Dytë.

Kundër vendimit të komisionit nga paragrafi (16) i këtij neni kandidati mund të fusë kontest juridik para gjykatës kompetente.

Neni 92-b

(1) Në shkollën e mesme me 300 deri në 500 nxënës, mund të emërohet një ndihmës i drejtorit për të kryer detyra drejtimi dhe pedagogjike. Ai/ajo realizon detyrat e ndihmësdrejtorit me gjysmën e kohës së punës, ndërsa gjysmën tjetër të kohës së punës kryen detyra si mësimdhënës ose bashkëpunëtor profesional në shkollën e mesme.

(2) Në shkollën e mesme me 501 deri në 1000 nxënës, mund të emërohet një ndihmës i drejtorit për kryerjen e detyrave drejtuese dhe pedagogjike. Ai/ajo kryen detyrat e ndihmësdrejtorit me kohë të plotë pune.

(3) Në shkollën e mesme me më shumë se 1000 nxënës, mund të emërohen dy ndihmësdrejtorë për kryerjen e detyrave drejtuese dhe pedagogjike, të cilët kryejnë detyrat e ndihmësdrejtorëve me kohë të plotë pune.

(4) Në shkollën e mesme me qendër resursesh, mund të emërohet një ndihmës i drejtorit për kryerjen e detyrave drejtuese dhe pedagogjike. Ky ndihmës kryen detyrat e tij si ndihmësdrejtor me kohë të plotë pune.

(5) Për ndihmës të drejtorit emërohet personi nga radhët e mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional, i punësuar në shkollën e mesme me orar të pacaktuar të punës dhe me përvojë pune së paku tri vjet në fushën e arsimit.

(6) Ndihmësdrejtorin e emëron dhe shkarkon drejtori i shkollës së mesme.

(7) Ndihmësi i drejtorit i kryen punët e autorizuar me shkrim nga drejtori dhe e zëvendëson në mungesë për shkak të sëmundjes, pushimit zyrtar dhe arsyeve tjera të arsyetuara.

(8) Drejtori e autorizon mësimdhënësin, bashkëpunëtorin profesional ose sekretarin e shkollës së mesme për kryerjen e detyrave të caktuara nga kompetencat e tij dhe për ta zëvendësuar në mungesë të arsyeshme, nëse në shkollën e mesme nuk ka ndihmës drejtor, por jo më gjatë se tre muaj.

Neni 93

Drejtori i shkollës publike mund të shkarkohet veçanërisht:

- me kërkesë personale;
- në rast të shkeljes së bërë gjatë zbatimit të ligjeve, rregulloreve tjera dhe akteve të përgjithshme të konstatuar nga ana e Inspektoratit Shtetëror të Arsimit dhe
- nëse nuk e realizon programin për punë dhe nuk realizohen planet dhe programet për punën edukative-arsimore
- nëse me fajin e tij janë dëmtuar nxënësit, përkatësisht prindërit ose kujdestarët e tyre dhe komuniteti social
- nëse lejon pagim të mjeteve të cilat nuk janë caktuar në planin financiar vjetor të shkollës;
- nëse lejon organizim të veprimtarive dhe aktiviteteve që janë në kundërshtim me planet dhe programet;

(2) Drejtori i shkollës së mesme shkarkohet në afat prej 15 ditëve nga kryetari i komunës para skadimit të mandatit, nëse nuk vepron në pajtim me nenin 70-a paragrafët (11) dhe (12) të këtij ligji.

(3) Drejtori shkarkohet nga ministri në afat prej 15 ditëve pas skadimit të afatit nga paragrafi (2) i këtij neni, nëse kryetari i komunës nuk vepron sipas paragrafit (2) të këtij neni.

Neni 93-a

(1) Drejtori i shkollës së mesme, si organ drejtues, ka të drejtë në pagë dhe përfitime nga paga, sipas kushteve dhe kritereve të përcaktuara me këtë ligj ose me kontratë kolektive.

(2) Paga e drejtorit të shkollës së mesme llogaritet në shumën bruto, paguhet në shumën neto një herë në muaj në muajin aktual për muajin paraardhës dhe përbëhet nga:

- paga bazë bruto dhe
- pjesë e pagës për kohëzgjatjen e shërbimit.

(3) Paga bazë bruto e drejtorit llogaritet në mënyrë që paga bruto bazë e mësuesit/mësuesit në shollë të mesme me qendër mësimi/mësuesit që ofrojnë mësim individualtë rritet me një përqindje të përshtatshme në varësi të numrit të klasave, si më poshtë:

- për një drejtor të një shkolle të mesme me mbi 50 klasa, rritet me 49%.
- për një drejtor në një shkollë të mesme me 37 deri në 50 klasa, rritet me 34%.
- për një drejtor në një shkollë të mesme me qendër burimore, rritet me 34%.
- për një drejtor në një shkollë të mesme me 17 deri në 36 klasa, rritet me 30%.
- për një drejtor në një shkollë të mesme deri në 16 klasa, rritet me 22% dhe
- për ndihmësdrejtor rritet me 9%.

(4) Nëse në shkollën e mesme me qendër burimore i cili në përbërjen e tij ka konvikt, akomodohen nxënës studentë në pajtim me Ligjin për standardin studentor, pra Ligjit i Standardit Studentor, rroga e drejtorit rritet për 15%.

(5) Pjesa e pagës për vjetërsinë e drejtorit të shkollës së mesme vlerësohet në 0,5% të pagës bazë bruto të drejtorit për çdo vit të kryer të vjetërsisë dhe më së shumti deri në 20%.

Neni 93-b

Nëse ekzistojnë njohuri të caktuara për veprimin e drejtorit në pajtim me dispozitat e nenit 93 të këtij ligji, këshilli i shkollës thirr mbledhje në të cilën miraton konkluzë me shkrim, e cila i paraqitet drejtorit.

Drejtori ka të drejtë që në afat prej shtatë ditësh nga pranimi, të deklarohej për konstatimet në konkluzë.

Nëse këshilli i shkollës nuk e pranon deklarin e drejtorit, thirr mbledhje në afat prej tre ditësh dhe në prani të përfaqësuesit të Inspektoratit Shtetëror të Arsimit, bën intervistimin e drejtorit. Përfaqësuesi i Inspektoratit Shtetëror të Arsimit jep mendim për arsyeshmërinë e shkarkimit të drejtorit.

Nëse këshilli i shkollës vlerëson se është e domosdoshme, i paraqet prefektit propozim për shkarkimin e drejtorit.

Drejtori i shkarkuar në afat prej 15 ditësh nga dita pranimit të vendimit të prefektit, ka të drejtë për ankesë sa i përket zbatimit të procedurës për shkarkimin e drejtorit në Komisionin Shtetëror për Vendimarrje në Procedurë Administrative, Procedurë të Marrëdhënies së Punës dhe Mbikëqyrje Inspektuese në Shkallë të Dytë.

Kundër vendimit të komisionit nga paragrafi (5) i këtij neni drejtori i shkarkuar mund të ngritë kontest administrativ në gjykatën kompetente.

Neni 93-v

(1) Kryetari i Komunës, përkatësisht ministri, në afat prej tri ditësh nga dita e shkarkimit të drejtorit, nga radhët e mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesionalë në shkollën e mesme, emëron ushtruesin e detyrës së drejtorit.

(2) Ushtruesi i detyrës së drejtorit duhet t'i plotësojë kushtet për drejtor nga neni 91 paragrafi (2) i këtij ligji, përveç nëse ka program pune për periudhën katërvjeçare.

(3) Përjashtimisht nga paragrafi (2) i këtij neni, nëse asnjë nga mësimdhënësit dhe bashkëpunëtorët profesional në shkollën e mesme nuk posedon vërtetim për dhënien e provimit të drejtorisë së shkollës së mesme dhe/ose nuk ka certifikatë ose certifikatë të njohur ndërkombëtarisht për njohjen e gjuhës angleze: TOEFL IBT - së paku 30 pikë, IELTS - së paku 3 pikë, Testi i gjuhës angleze (të paktën 3 pikë), KET . Anglisht) – e kaluar, APTIS – të paktën niveli B2 (B2) ose një certifikatë, vërtetim ose vërtetim që konfirmon njohurinë e një prej tre gjuhëve më të përdorura të Bashkimit Evropian (anglisht, frëngjisht ose gjermanisht) në të paktën nivelin B2 (B2) të Kornizës së Përbashkët Evropiane të Referencës për Gjuhët, një mësues, d.m.th., një punonjës i dytë profesional i emëruar nga drejtori i shkollës, mund të jetë gjithashtu një punonjës i dytë profesional i emëruar nga drejtori i shkollës.

(4) Kryetari i komunës, përkatësisht ministri më së voni 30 ditë para skadimit të afatit nga paragrafi (6) të këtij neni, merr vendim që këshilli i shkollës të shpallë shpallje publike për zgjedhjen e drejtorit.

(5) Ushtruesi i detyrës së drejtorit emërohet edhe në rast të përfundimit të parakohshëm të mandatit të drejtorit.

(6) Ushtruesi i detyrës së drejtorit i kryen detyrat deri në emërimin e drejtorit të ri, por jo më gjatë se gjashtë muaj nga data e emërimit të tij.

Neni 93-g

Inspektorati Shtetëror i Arsimit, pas verifikimit të shkeljeve më të rënda gjatë punës, në përputhje me nenin 93, alinetë 2, 3, 4, 5 dhe 6 të këtij ligji, deri te drejtori i shkollës së mesme publike paraqet raport me propozim-masa, sipas të cilave drejtori duhet të veprojë brenda 30 ditësh, nga dita e pranimi të raportit.

Në qoftë se drejtori nuk vepron brenda afatit të caktuar në paragrafin 1 të këtij neni, inspektori shtetëror i arsimit, këshillit të shkollës i dërgon aktvendim për zbatimin e masave të propozuara. Afati i zbatimit të aktvendimit është 30 ditë, nga dita e pranimi të tij.

Në qoftë se këshilli i shkollës nuk vepron sipas aktvendimit për zbatimin e masave të propozuara, Inspektorati Shtetëror i Arsimit aktvendimin e dërgon pranë kryetarit të komunës, ndërkaq për shkollat e mesme shtetërore pranë ministrit dhe pranë themeluesit të shkollës së mesme publike.

Kryetari i komunës, përkatësisht ministri, brenda 30 ditësh nga dita e pranimi të aktvendimit për zbatimin e masave të propozuara është i obliguar që ta shkarkojë drejtorin e shkollës kurse themeluesi këshillin e shkollës.

Në qoftë se kryetari i komunës nuk e shkarkon drejtorin, kurse themeluesi këshillin e shkollës brenda afatit të paraparë në paragrafin 4 të këtij neni, ministria sipas të drejtës për mbikëqyrje e shkarkon drejtorin dhe anëtarët e këshillit të shkollës së mesme publike.

Ministria sipas të drejtës për mbikëqyrje, menjëherë emëron ushtrues detyre - drejtor nga radhët e punonjësve të shkollës, i cili këtë detyrë do ta ushtrojë më së shumti gjashtë muaj, do të emërojë edhe anëtarë të këshillit të shkollës me mandat prej më së shumti një viti.

Neni 94

I fshirë

Neni 95

Organe dhe trup profesional në shkollat publike janë:

- këshilli i arsimtarëve të cilin e përbëjnë mësimmhënësit dhe bashkëpunëtorët profesional;
- këshilli i vitit, përkatësisht këshilli i profesionit të cilin e përbëjnë mësimmhënësit të cilët zhvillojnë mësim dhe bashkëpunëtorët profesional;
- këshilli i paraleles;
- udhëheqësi i paraleles dhe
- grupi profesional i mësimmhënësve sipas sferave të caktuara profesionale.

Neni 96

Këshilli i arsimtarëve:

- jep mendim pas propozimit të programit vjetor për punë dhe e ndjek zbatimin e tij;
- e shqyrton dhe vërteton suksesin e nxënësve dhe punën e organeve tjera profesionale;
- e shqyrton raportin vjetor për punë të mësimmhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional dhe Raportin nacional për punë të mësimmhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional dhe propozon masa përkatëse,
- jep propozime për avancimin e mësimmhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional në shkollë,

- ua mundëson nxënësve përfundimin e dy viteve për një vit shkollor;
- e shqyrton realizimin e planit dhe programit dhe ndërmerr masa për zbatimin e tyre;
- sjell vendime pas ankesave të nxënësve për notat e vërtetuara;
- e shqyrton raportin për mbikëqyrjen e kryer profesionale, propozon masa përkatëse dhe
- kryen edhe punë tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe statusin e shkollës.

Neni 97

(1) Shkolla e mesme ka Statut.

(2) Me statut rregullohen veçanërisht: organizimi dhe kryerja e veprimtarisë edukative-arsimore, emri, selia, menaxhimi dhe udhëheqja, të drejtat dhe obligimet e nxënësve, të drejtat dhe obligimet e të punësuarve dhe çështje tjera me rëndësi për punën e shkollës së mesme.

(3) Statutin e shkollës së mesme e miraton Këshilli i Shkollës.

(4) Për statutin e shkollës së mesme jep pëlqim Ministria.

Neni 98

Në shkollën e mesme publike formohet këshill i prindërve të cilin e përbëjnë përfaqësues nga prindërit e nxënësve të cilët nuk janë të punësuar në shkollë.

Këshilli i prindërve e ndjek dhe jep mendim për realizimin e punës edukative-arsimore.

Puna, numri i anëtarëve, mënyra e zgjedhjes dhe organizimi i këshillit të prindërve përcaktohet me statusin e shkollës.

X. FORMAT E ORGANIZIMIT DHE PJESEMARRJES SË NXËNËSVE”

Neni 98-a

(1) Në shkollat e mesme nxënësit organizohen në bashkësi të klasave dhe këshilla nxënësish.

(2) Nxënësit kanë të drejtë të organizohen lirisht në këshill të nxënësve ose në forma të tjera në pajtim me ligjin.

(3) Në punën e këshillit të shkollës, organeve profesionale dhe këshillimore të shkollës së mesme dhe këshillit të prindërve marrin pjesë përfaqësuesit e nxënësve të zgjedhur nga këshilli i nxënësve.

Neni 98-b

(1) Bashkësia e klasës përbëhet nga nxënës të së njëjtës klasë dhe zgjedh kryesinë.

(2) Kryesia e bashkësisë së klasës përbëhet nga kryetari, nënkryetari dhe sekretari.

(3) Bashkësinë e klasës e përfaqëson kryetari, i cili ka një zëvendës.

(4) Mandati i kryetarit të klasës, zëvendësit të tij dhe sekretarit është një vit akademik me të drejtë edhe për një mandat të njëpasnjëshëm.

(5) Zgjedhja e kryesisë së bashkësisë së klasës, detyrat dhe detyrat e saj dhe mbarimi i parakohshëm i mandatit të kryetarit të bashkësisë së klasës, zëvendësit të tij dhe sekretarit rregullohen me statutin e shkollës së mesme.

Neni 98-v

(1) Këshilli i nxënësve është formë e organizimit të nxënësve në nivelin e shkollës së mesme, i përbërë nga kryetari, nënkryetari, sekretari i përgjithshëm dhe kryetarët e bashkësive të klasës në shkollën e mesme.

(2) Anëtarët e këshillit të nxënësve kanë mandat prej një viti akademik me të drejtë edhe për një mandat të njëpasnjëshëm.

(3) Këshilli i nxënësve punon në seanca. Seancat janë të rregullta dhe të jashtëzakonshme. Seancat e rregullta mbahen të paktën një herë në muaj, me përjashtim të muajve kur nxënësit janë me pushime.

(4) Seanca konstituive e këshillit të nxënësve mbahet në javën e fundit të punës të muajit shtator. Data e seancës konstituive përcaktohet nga programi vjetor i punës.

(5) Seancën themeluese të këshillit të nxënësve e udhëheq kryetari më i vjetër i bashkësisë së klasës deri në zgjedhjen e kryesisë së këshillit të nxënësve.

(6) Këshilli i nxënësve udhëhiqet nga kryetari, ndërsa në rast të mungesës së tij, nga nënkryetari. Në shkollat e mesme ku mësimi jepet në shumë gjuhë mësimore, kryetari dhe nënkryetari i këshillit të nxënësve janë nxënës nga komunitete të ndryshme.

(7) Këshilli i nxënësve i zgjedh dhe i shkarkon dy përfaqësues të tij në këshillin shkollor të shkollës së mesme.

(8) Puna, organizimi, përgjegjësitë e këshillit të nxënësve, zgjedhja e kryetarit, nënkryetarit dhe sekretarit të përgjithshëm të këshillit të nxënësve, organeve dhe komisioneve të këshillit të nxënësve dhe puna dhe detyrat e tyre rregullohen me rregulloren e punës së këshillit të nxënësve.

(9) Këshilli i nxënësve çdo vit, më së voni deri më 20 qershor, i dorëzon shkollës programin e punës që është pjesë përbërëse e programit vjetor të punës së shkollës së mesme.

(10) Në shkollën e mesme zgjidhet avokati i popullit për nxënës, i cili siguron mbrojtjen dhe avancimin e të drejtave të nxënësve në shkollën e mesme dhe i përfaqëson nxënësit para organeve profesionale dhe organeve konsultative të shkollës.

(11) Kriteret për zgjedhjen e avokatit të popullit të nxënësve rregullohen me statutin e shkollës së mesme.

(12) Avokati i Nxënësve zgjidhet me shumicën e votave të nxënësve të rregullt në shkollën e mesme, me votim të fshehtë.

(13) Avokati i Popullit i Nxënësve zgjidhet për një mandat dy vjeçar, gjegjësisht për aq kohë sa ka statusin e nxënësit të rregullt.

(14) Nxënësit ombudsman ndjek trajnimin për të drejtat e njeriut dhe mbrojtjen nga diskriminimi, të organizuar nga Komisioni Shtetëror për Parandalim dhe Mbrojtje nga Diskriminimi dhe Avokati i Popullit.

Neni 98-g

(1) Në punën e këshillit të nxënësve marrin pjesë dy përfaqësues nga radhët e mësimdhënësve dhe një përfaqësues nga radhët e bashkëpunëtorëve profesional, të cilët i zgjedh këshilli i mësimdhënësve të shkollës së mesme, me propozimin e mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional.

(2) Mandati i mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve profesional është një vit akademik.

(3) Mësimdhënësit dhe bashkëpunëtorët profesionalë - anëtarë të këshillit të nxënësve marrin pjesë në punën e këshillit të nxënësve, pa të drejtë vote.

Neni 98-d

(1) Përfaqësuesit e klasës zgjedhin koordinator pas çdo viti akademik, me mandat prej një viti, me të drejtë edhe në një zgjedhje të njëpasnjëshme. Zgjedhja organizohet dhe zhvillohet nga sekretari i përgjithshëm i këshillit të nxënësve.

(2) Për pozitën e koordinorit të vitit shkollor mund të aplikojë çdo kryetar klasë nga i njëjti vit shkollor. Përzgjedhja e koordinorit për vitin shkollor bëhet nga kryetarët e klasave të të njëjtit vit shkollor me votim të fshehtë. Koordinator i vitit shkollor u zgjedh kandidati që mori numrin më të madh të votave nga kryetarët e klasave.

Neni 98-gj

(1) Në kuadër të Këshillit të nxënësve themelohet Trupi Koordinues i Këshillit të Nxënësve dhe Komisioni për Mirëbesim dhe Bashkëpunim.

(2) Puna dhe përgjegjësitë e Trupit Koordinues të Këshillit të nxënësve dhe Komisionit për mirëbesim dhe bashkëpunim rregullohen me statutin e shkollës së mesme.

Neni 98-e

(1) Në tabelën e shpalljeve të shkollës së mesme dhe në ueb faqen e saj, për organizimin e nxënësve do të publikohen këto të dhëna:

- dita dhe ora e mbajtjes së zgjedhjeve për kryetar të bashkësisë së klasës,
- ditën dhe orën e mbledhjeve të këshillit të nxënësve,
- emri dhe mbiemri i kryetarit të bashkësisë së klasës, koordinatorëve të vitit shkollor dhe përfaqësuesit në bordin e shkollës, organet e ekspertëve dhe organet konsultative,
- vendimet e marra nga këshilli të nxënësve dhe
- informata tjera në pajtim me këtë ligj, statutin e shkollës së mesme dhe rregulloren për punën e bashkësive të klasës dhe këshillit të nxënësve.

(2) Informacionet nga paragrafi (1) alineja 3 të këtij neni publikohen në tabelën e shpalljeve të shkollës së mesme dhe në ueb faqen e saj gjatë gjithë vitit shkollor.

(3) Të dhënat nga paragrafi (1) i këtij neni, sekretari i shkollës së mesme i publikon para konstituimit të këshillit të nxënësve, ndërsa pas konstituimit të këshillit të nxënësve, sekretari i përgjithshëm i këshillit të nxënësve.

Neni 98-zh

(1) Mjetet për realizimin e veprimtarive të organizimit të nxënësve mund të sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga buxhetet e komunave, Qytetit të Shkupit dhe nga donacionet, amanetet dhe dhuratat dhe do të përdoren për qëllimin e caktuar.

(2) Me rastin e hartimit të planit financiar të shkollës së mesme mund të merret parasysh propozimi i këshillit të nxënësve, me të cilin janë paraparë mjete për realizimin e aktiviteteve të këshillit të nxënësve.

(3) Shkollat e mesme mbikëqyrin shpenzimin e duhur të mjeteve të cilat i ndajnë për organizimin e nxënësve.

X. KONVIKTET E NXËNËSVE

Neni 99

I fshirë

Neni 100

I fshirë

XI. FINANCIMI I SHKOLLËS SË MESME PUBLIKE

Neni 101

Mjetet për financimin e arsimit të mesëm publik sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, në mënyrë dhe procedurë të përcaktuara me Ligjin për Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, Ligjin për përmbushjen e Buxhetit të Maqedonisë dhe Ligjin për financimin e njësive të vetadministrimit lokal.

Mjetet nga paragrafi 1 i këtij neni u shpërndahen komunave me anë të bllok dotacioneve dhe dotacioneve të destinuara në pajtim me Urdhëresën për metodologjinë për përcaktimin e kriterëve për shpërndarjen e bllok dotacioneve dhe Urdhëresën për metodologjinë për përcaktimin e dotacioneve kapitale dhe të destinuara të përcaktuara në Ligjin për financimin e njësive të vetadministrimit lokal.

Komuna mjetet nga paragrafi 2 i këtij neni ua shpërndanë shkollave të mesme në rajonin e vet për sigurimin e realizimit të procesit edukativ-arsimor, në pajtim me standardet dhe normat e përcaktuara.

Me urdhëresat nga paragrafi 2 i këtij neni rregullohet shpërndarja e mjeteve nga bllok dotacionet dhe dotacionet e destinuara, e cila kryhet në bazë të formulës dhe në pajtim me fazat për decentralizimin fiskal të përcaktuara në Ligjin për financimin e njësive të vetadministrimit lokal.

Formula nga paragrafi 4 i këtij neni për shpërndarjen e mjeteve nxirret në bazë të numrit të nxënësve në shkollat e mesme të rajonit të tij.

Ndaj nxjerrjes së formulës mund të kenë ndikim edhe faktorët objektivë vijues: mosha e nxënësve, plani dhe programet të cilat realizohen në shkollë, tipi i objektit shkollor, lokacioni i shkollës etj.

Neni 101-a

Komuna mund ta plotësojë bllok dotacionin e marrë, përkatësisht dotacionin e destinuar për arsim me mjete nga burimet personale, përveç për rrogat e të punësuarve në shkollë.

Neni 101-b

Të dhënat nga plani financiar vjetor dhe llogaria përfundimtare e shkollave të mesme publike, komuna i shpallë në fletoren e vet zyrtare. Ministria përcakton se cilat të dhëna duhet të shpallen.

Neni 102

(1) Ministria miraton plan dhe programe financiare dhe përllogaritje vjetore për mjetet për financimin e arsimit të mesëm publik.

(2) Ministria përcakton kriteret për ndarjen e mjeteve për shkollat e mesme shtetërore.

(3) Ministria kontrollon përdorimin e synuar të mjeteve të ndara nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 103

Shkollat publike, përkatësisht institucionet për arsim të të rriturve mund të fitojnë mjete nga dhënia e shërbimeve arsimore qytetarëve të cilët nuk janë caktuar si nevojë dhe interes i shtetit dhe për të cilët ai nuk siguron mjete.

Neni 104

Shkollat publike mund të fitojnë mjete edhe nga:

- participimi i shfrytëzuesve të shërbimeve;
- shitja e prodhimeve dhe shërbimeve që janë rezultat i kryerjes së veprimtarisë bazë;
- shoqëritë tregtare, ndërmarrjet publike, institucionet dhe organet e administratës shtetërore në të cilat realizohet trajnim praktik për nxënësit,
- projektet e miratuara nga ministri
- kamatat dhe dividenda e mjeteve të plasuara;
- lagatet, dhuratat, testamentet dhe
- burime tjera

Mjetet nga paragrafi 1 i këtij neni do të dedikohen për përparimin, modernizimin dhe zhvillimin e veprimtarisë në shkollat publike për çka dorëzohet raport deri te Ministria, përkatësisht deri te organi i njësisë së vetadministrimit lokal.

Mënyrën e marrjes dhe shpërndarjes së mjeteve nga paragrafi 1 alinetë 1, 2 dhe 3 të këtij neni i rregullon ministri, me propozim të Byrosë dhe Qendrës për Arsim dhe Trajnim Profesional.

Mënyrën e shpërndarjes së mjeteve për projektet nga paragrafi 1 alineja 4 e këtij neni më për së afërmi e cakton ministri.

(5) Mjetet që shkolla e mesme publike mbledh nga prindërit, gjegjësisht kujdestarët e nxënësve në bazë të fotografimit të nxënësve, sigurimit të uniformave shkollore, sigurimit të shkollës së mesme dhe në atë, revistave dhe literaturës profesionale etj., do të përdoren në mënyrë rigoroze për qëllimin e synuar nga shkolla e mesme, në mënyrë të përcaktuar nga ministri.

XII. MBIKËQYRJA28

Neni 105

Mbikëqyrje mbi ligjshmërinë e punës së shkollave të mesme kryen Ministria.

Neni 106

Kur Ministria do të konsiderojë se statusi ose ndonjë akt tjetër i shkollës së mesme nuk është në përputhje me Kushtetutën dhe ligjin ka të drejtë të ndalojë zbatimin e aktit deri në sjelljen e vendimit të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë së Veriut

Nëse Ministria në kryerjen e të drejtës për mbikëqyrje të ligjshmërisë së punës, vërteton se shkolla e mesme ka dhënë dëftesë dhe shtesë të dëftesës, diplomë, vërtetim për aftësim profesional, përkatësisht aftësim për punë në kundërshtim me dispozitat e ligjit sjell vendim për anulimin e tyre që publikohet në mjetet e informimit publik dhe dorëzon fletëparaqitje deri te organi për ndjekje penale.

Neni 107

Mbikëqyrje profesionale në shkollën e mesme kryen Byroja për Zhvillim të Arsimit në mënyrë të përcaktuar me ligj.

Shkolla e mesme është e obliguar të mundësojë kryerje të pandërprerë të mbikëqyrjes profesionale dhe kontroll në dokumentacionin pedagogjik që mbahet në shkollën e mesme.

Neni 108

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektori shtetëror i arsimit ose inspektori i autorizuar i komunës, përkatësisht i Qytetit të Shkupit konstaton se për herë të parë është bërë parregullsi nga neni 109 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji, detyrohet që të përpilojë procesverbal në të cilin do ta përcaktojë parregullsinë e bërë me sugjerim për mënjanimin e parregullsisë së konstatuar në afat prej tetë ditësh dhe me dorëzim të njëkohshëm të ftesës për realizimin e edukimit të personit ose shkollës së mesme ku është konstatuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Mbikëqyrje inspektuese bën Inspektorati Shtetëror i Arsimit dhe inspektorët e autorizuar të komunave, përkatësisht të Qytetit të Shkupit në mënyrë të përcaktuar me ligj.

(3) Inspektorati Shtetëror i Arsimit, kryen edhe mbikëqyrje mbi cilësinë e procesit edukativo-arsimor në shkollat e mesme.

Neni 108-a

Gjatë mbikëqyrjes së punës së organeve të komunës dhe Qytetit të Shkupit, Ministria i kryen punët vijuese:

- përcjell ligjshmërinë e punës së organeve të komunës dhe të Qytetit të Shkupit, ndërmerr masa dhe aktivitete dhe paraqet iniciativa për realizimin e kompetencave të komunës në pajtim me këtë ligj;
- vlerëson se a sigurojnë organet e komunës dhe të Qytetit të Shkupit që kompetencat e komunës të zbatohen në pajtim me standardet dhe procedurat e përcaktuara me këtë ligj;
- i paralajmëron organet e komunës dhe të Qytetit të Shkupit për tejkalimin e kompetencave të tyre të përcaktuara me këtë ligj dhe rregull tjetër dhe u propozon masa përkatëse për tejkalimin e gjendjes së tillë;
- paralajmëron për mangësi të caktuara materiale dhe procedurale në punën e organeve të komunës dhe Qytetit të Shkupit, të cilat do të mund ta pengonin kryerjen e punëve nga lëmi i arsimit të mesëm me rëndësi lokale;
- jep rekomandime për zbatimin konsekuent të kompetencave të komunës dhe Qytetit të Shkupit në kuadrin e këtij ligji me kërkesën e organeve të komunës;
- përcjell nxjerrjen me kohë të dispozitave të komunës dhe Qytetit të Shkupit të parapara me këtë ligj;
- përcjell ligjshmërinë e vendimeve që i merr prefekti në zgjidhjen e të drejtave, obligimeve dhe interesave individuale të personave fizikë dhe juridikë dhe ndërmerr masa në pajtim me këtë ligj;
- jep mendim dhe ndihmë profesionale për propozimdispozitat e komunës dhe Qytetit të Shkupit të parapara me këtë ligj, me kërkesën e organeve të komunës, përkatësisht Qytetit të Shkupit;
- përcjell realizimin e publikshmërisë së punës së organeve të komunës dhe Qytetit të Shkupit, në realizimin e kompetencave të tyre të përcaktuara me ligj, e veçanërisht në aspekt të informimit të rregullt, me kohë, të vërtetë dhe të plotë të qytetarëve;
- përcjell realizimin e mbikëqyrjes paraprake të dispozitave të komunave;
- me kohë i informon organet e komunës dhe Qytetin e Shkupit për gjendjen e konstatuar në punën e tyre dhe për masat e ndërmarra gjatë kryerjes së mbikëqyrjes.

Për masat dhe aktivitetet e ndërmarra nga alinetë 6 dhe 7 Ministria informon Ministrinë e Vetadministrimit Lokal.

Neni 108-b

Nëse edhe përpos paralajmërimeve dhe masave e aktiviteteve të ndërmarra, organet e komunës dhe Qytetit të Shkupit nuk e sigurojnë kryerjen e punëve të cilat me ligj janë përcaktuar si kompetencë e tyre dhe për kryerjen e së cilës është përgjegjëse komuna dhe Qyteti i Shkupit, me fuqinë e këtij ligji u merret kryerja e kompetencës përkatëse.

Kryerjen e punëve të marra e ndërmerr Ministria, por më së shumti deri më një vit nga dita e marrjes së tyre.

Ministria kryerjen e punëve me kompetencë të komunës dhe Qytetit të Shkupit e kryen në emër dhe në llogari të komunës, përkatësisht Qytetit të Shkupit.

Për marrjen e punëve nga paragrafi 1 i këtij neni informohet organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve nga lëmi i vetadministrimit lokal dhe organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve nga lëmi për financat.

XIII. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 109

(1) Gjobë në shumë prej 600 deri në 800 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje prindit, gjegjësisht kujdestarit të nxënësit të mitur, nëse nxënësi nuk është i regjistruar në shkollën e mesme ose e vijon shkollën në mënyrë jo të rregullt (neni 3 paragrafi (1) i këtij ligji).

(2) Gjobë në shumë prej 100 deri në 300 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje drejtorit të shkollës së mesme, nëse:

- në bazën e të dhënave të integruara janë futur të dhëna të pasakta (neni 9-a i këtij ligji);
- gjatë pushimit vjetor të drejtorit, pushimit mjekësor, si dhe në rastet e tjera të mungesës së arsyeshme, nuk cakton person nga radhët e punonjësve të shkollës për ta zëvendësuar atë (neni 92 paragrafi 8 i këtij ligji) dhe
- mos afishimi i orarit të mësimi plotësues dhe plotësues për secilën lëndë në vend të dukshëm në shkollë dhe mosdorëzimi i tij në Inspektoratin Shtetëror të Arsimit (neni 51-b paragrafi (1) i këtij ligji);

(3) Gjobë në shumë prej 301 deri në 500 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje drejtorit të shkollës së mesme, nëse:

- të lejojë një nxënës të regjistrohet përtej numrit të përcaktuar në konkursin e regjistrimit (neni 42 i këtij ligji);
- Dokumentacioni pedagogjik mbahet dhe lëshohet në kundërshtim me nenet 73 dhe 74 të këtij ligji dhe
- të lejojë pagesën e mjeteve që nuk janë të përcaktuara në planin vjetor financiar të shkollës (neni 93 paragrafi (1) alineja 5 e këtij ligji).

(4) Gjobë në shumë prej 100 deri në 150 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet arsimtarit të shkollës së mesme për veprën nga paragrafi (3) alineja 3 të këtij neni.

(5) Gjobë në shumë prej 80 deri në 100 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje prindit, përkatësisht kujdestarit, nëse në afatin e caktuar për këshillim pas ftesës së dytë nuk paraqitet (neni 58-a paragrafi (2) i këtij ligji).

(6) Gjobë në shumë prej 101 deri në 150 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje prindit, përkatësisht kujdestarit, nëse në afatin e caktuar për këshillim pas ftesës së tretë nuk paraqitet për këshillim. (neni 58-a paragrafi (2) i këtij ligji).

Neni 109-a

(1) Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje drejtorit të shkollës së mesme, nëse:

- lejon organizimin dhe funksionimin e partive politike dhe organizatave fetare në shkollat e mesme dhe zhvillon edukimin fetar dhe ekspozon simbolet partiake dhe fetare (neni 7 i këtij ligji);
- për vërtetimin e dokumenteve publike përdoret vula me përmbajtje të papërshtatshme (neni 8 i këtij ligji);
- e fillon veprimtarinë para marrjes së vendimit për plotësimin e kushteve për fillimin e punës dhe kryerjen e veprimtarisë (neni 19 i këtij ligji);

- është duke u zbatuar një plan dhe program që nuk është miratuar nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës (neni 22 i këtij ligji);
- nuk është arritur fondi vjetor i klasave të përcaktuara me plane dhe programe (neni 24 i këtij ligji);
- nuk është miratuar program vjetor i punës (neni 29 i këtij ligji);
- nuk është miratuar program zhvillimor i shkollës (neni 29-a paragrafi (2) i këtij ligji);
- dënon fizikisht nxënësin, përkatësisht dhunon mendërisht (neni 51 i këtij ligji); nuk është bërë vetëvlerësimi i shkollës (neni 64-b paragrafi (1) i këtij ligji);
- në shkollën e mesme nuk mbahet ditar elektronik në baza javore (neni 74 paragrafi (4) i këtij ligji) dhe
- pas vlerësimit integral të jashtëzakonshëm nuk janë eliminuar shkaqet e ndërprerjes së procesit arsimor (neni 89-b paragrafi (1) i këtij ligji).

(2) Gjobë në shumë prej 150 deri në 200 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje mësimmshënësit të shkollës së mesme për veprimet nga paragrafi (1) alinetë 1, 5, 8 dhe 10 të këtij neni.

(3) Përveç gjobës së paraparë, shkolla e mesme do t'i nënshtrohet sanksionit paraprak kundërvajtës me ndalim të përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë më së shumti tre vjet, duke llogaritur nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit.

(4) Përveç gjobës së paraparë, drejtorit të shkollës së mesme për veprimet nga paragrafi (1) alineja 3 të këtij neni i nënshtrohet sanksionit për kundërvajtje mandatore me ndalim të përkohshëm për ushtrimin e profesionit në kohëzgjatje maksimale prej një viti, duke llogaritur nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit.

Neni 109-b

(1) Gjobë në shumë prej 5.000 deri në 7.000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse fillon me punë në kundërshtim me dispozitat e neneve 11, 13 dhe 13-a të këtij ligji.

(2) Me gjobë në shumë prej 3.000 deri në 5.000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet edhe personi përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personi fizik nëse fillon të punojë në kundërshtim me dispozitat e neneve 11, 13 dhe 13-a të këtij ligji.

(4) Përveç gjobës së paraparë, personit juridik do t'i nënshtrohet sanksioni kundërvajtës i përkohshëm ndalim i përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë në kohëzgjatje maksimale prej tre vjetësh, duke llogaritur nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit.

(5) Përveç gjobës së paraparë, personi fizik dhe personi përgjegjës në personin juridik për veprimet nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni do t'i nënshtrohet sanksionit për kundërvajtje mandatore me ndalim të përkohshëm për ushtrimin e profesionit në kohëzgjatje maksimale prej një viti, duke llogaritur nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit.

Neni 109-v

(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj procedurë për kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente.

(2) Matja e lartësisë së gjobës për person juridik bëhet në pajtim me Ligjin për kundërvajtjet.

(3) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 109, 109-a dhe 109-b të këtij ligji, inspektori shtetëror i arsimit është i detyruar që autorit të kundërvajtjes t'i lëshojë urdhëresë pagesore për kundërvajtje, në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

(4) Nëse autori e pranon urdhëresën pagesore për kundërvajtje, të njëjtin duhet ta nënshkruajë. Pranimi i urdhëresës pagesore për kundërvajtje nga kryerësi i kundërvajtjes shënohet në procesverbal.

(5) Në procesverbalin nga paragrafi (4) i këtij neni, konstatohet mënyra në të cilën do të mënjanohej pasojat e dëmshme nga kundërvajtja, si dhe mënyra e tejkalimit të pasojave nga kundërvajtja e kryer.

(6) Kur si autor i kundërvajtjes paraqitet personi juridik, procesverbalin dhe urdhëresën pagesore për kundërvajtje e nënshkruan drejtori i shkollës fillore ose personi i autorizuar nga ai.

(7) Inspektori shtetëror i arsimit është i detyruar që të mbajë evidencë për urdhërpagesat për kundërvajtje dhe për rezultatin nga procedurat e ngritura.

(8) Në evidencën nga paragrafi (7) i këtij neni mblidhen, përpunohen dhe ruhen të dhënat në vijim: emir dhe mbiemri, përkatësisht emërtimi i kryerësit të kundërvajtjes, vendbanimi, përkatësisht vendqëndrimi, selia, lloji i kundërvajtjes, numri i urdhëresës pagesore për kundërvajtje që i lëshohet dhe rezultati i procedurës.

(9) Të dhënat personale nga paragrafi (8) i këtij neni ruhen pesë vjet nga dita e futjes në evidencë.

(10) Ministri i Arsimit dhe Shkencës i përcakton formën dhe përmbajtjen urdhëresës pagesore për kundërvajtje.

Neni 109-g

I fshirë

Neni 109-d

Mjetet nga gjobot e shqiptuara nga inspektorët shtetërorë të arsimit janë të ardhura të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 110

I fshirë

Neni 110-a

I fshirë

XIV. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 111

Shkollat e mesme publike ekzistuese në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut vazhdojnë me punë si shkolla komunale, përkatësisht shkolla të Qytetit të Shkupit, në pajtim me dispozitat e këtij ligji,

nga dita e konstituimit të këshillave të komunave dhe të Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004), përveç shkollave vijuese: Shkolla shtetërore për art të zbatuar "Llazar Liçenoski" Shkup, Shkolla shtetërore për kulturë fizike "Metodija Miteski Brico" Shkup, Qendra e muzikës dhe baletit "Ilija Nikollovski Luj" Shkup, Qendra shkollore për arsim muzikor Shtip, Qendra shkollore për arsim muzikor Manastir, Shkolla shtetërore e muzikës "Todor Skallovski-Tetoec" Tetovë, Qendra për rehabilitim dhe arsim "Partenija Zogravski" Shkup, Qendra për arsim të mesëm "Shën Naum Ohridski" Shkup, Shkolla shtetërore për fëmijë dhe të rinj me shikim të dëmtuar "Dimitar Vllahov" Shkup, Qendra për shkollim të mesëm special "Iskra" Shtip, të cilat vazhdojnë me punë si shkolla të mesme shtetërore.

Neni 112

Të drejtat themeluese dhe obligimet ndaj shkollave të mesme nga neni 111 të këtij ligji i ndërmarrin komunat, përkatësisht Qyteti i Shkupit për shkollat në rajonin e vet, nga dita e konstituimit të këshillave të komunave dhe të Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004).

Pronësinë e objekteve shkollore dhe pronën e shkollave të mesme nga paragrafi 1 i këtij ligji, me vendimin e Qverisë së Republikës së Maqedonisë, i ndërmerr komuna, përkatësisht Qyteti i Shkupit për shkollat në rajonin vet, nga dita e konstituimit të këshillave të komunave dhe të Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004).

Neni 113

Shkollat publike në afat prej gjashtë muaj nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do ta harmonizojnë organizimin, punën, statutet e tyre dhe aktet tjera të përgjithshme me dispozitat e këtij ligji.³²

Neni 114

Dispozitat e neneve 33 paragrafi 3, 35, 37, 38 paragrafi 1, 2 dhe 3, 39 paragrafi 2 i këtij ligji, që kanë të bëjnë me maturën shtetërore, maturën shkollore dhe provimin përfundimtar, do të zbatohen prej vitit shkollor 2007/2008.

Neni 115

Nxënësit të cilët arsimin e gjimnazit, arsimin e artit, arsimin profesional trevjeçar dhe katërvjeçar e përfundojnë në vitin shkollor 2005/2006, japin provim përfundimtar sipas dispozitave të Rregullores për përmbajtjen dhe organizimin e provimit përfundimtar në arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/1994 dhe 66/1994).

Neni 116

Nostrifikimi, përkatësisht ekuivalenca e dëftesës e bërë në republikat dhe krahinat autonome të Ish Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë deri më 1 shtator 1991, ka të njëjtën vlerë në territorin e Republikës së Maqedonisë.

Dëftesat e personave të cilët janë pajisur me arsim në ish republikat, përkatësisht shtetet e Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë deri më 1 shtator 1995 pranohen pa aplikimin e procedurës për nostrifikim.

Neni 117

Dispozitat nga neni 72 të këtij ligji zbatohen edhe për mësimdhënësit të cilët kanë lidhur marrëdhënie pune para hyrjes në fuqi të këtij ligji,

Neni 118

Drejtorët e shkollave të mesme nga neni 91 i këtij ligji, të emëruar para hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë t'i kryejnë funksionet e tyre deri në përfundimin e kohës për të cilën janë emëruar.

Neni 119

Ministri në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do t'i sjell rregullat e parapara me këtë ligj.

Neni 120

Ministria në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji i sjell programet për provim profesional nga neni 67 i këtij ligji.

Neni 121

Deri në sjelljen e rregullave më të përafërta të parapara me këtë ligj, zbatohen rregullat të cilat kanë qenë në zbatim para hyrjes në fuqi të këtij ligji, lidhur me shkollën e mesme, nëse nuk janë në mospërputhje me këtë ligj.

Neni 122

Mësimdhënësit sipas të cilëve afati i përcaktuar nga neni 147 nga Ligji për arsim të drejtuar ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 16/85), nuk janë pajisur në afatin e caktuar me përgatitje pedagogjike-psikologjike dhe metodike, janë të obliguar të pajisen me të njëjtën në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, në të kundërtën ju pushon marrëdhënia e punës.

Obligimi nga paragrafi 1 i këtij neni nuk ka të bëjë për mësimdhënësit të cilët kanë së paku 15 vjet përvojë pune si mësimdhënë.

Neni 123

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji pushojnë të vlejnë dispozitat nga Ligji për arsim të drejtuar ("Gazeta Zyrtare E RSM-së" nr. 16/85, 2/86, 29/86, 7/88, 18/89, 29/1989, 12/90, 11/91 dhe 14/95), të cilat kanë të bëjnë me shkollën e mesme.

Neni 124

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare e Republikës së Maqedonisë".

DISPOZITA NGA LIGJET PËR NDRYSHIM DHE/OSE PLOTËSIM

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 29/2002):

Neni 29

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj ministri i sjell në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

Neni 30

Dispozitat nga neni 7 të këtij ligji të cilat kanë të bëjnë me maturën, do të zbatohen nga dita e hyrjes në fuqi të aktit me të cilin rregullohet programi dhe mënyra për dhënie të maturës.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 67/2004):

Neni 57

Drejtorët ekzistues janë të obliguar që në afat prej një viti nga fillimi i zbatimit të nenit 42 të këtij ligji, të japin provim për drejtor.

Nëse drejtorët ekzistues nuk e japin provimin për drejtor në afatin e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, u ndërpritet mandati i drejtorit.

Neni 58

Dispozitat më të afërta të parapara me këtë ligj, ministri do t'i nxjerrë në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Programin për dhënien e provimit për drejtor, aktin e posaçëm për procedurën dhe mënyrën e dhënies së provimit për drejtor, si dhe formën dhe përmbajtjen e vërtetimit, të parapara në nenin 42 të këtij ligji, ministri do t'i nxjerrë në afat prej gjashtë muajsh pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 67/2004):

Neni 59

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa nenet 1, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13 paragrafi 1, 15, 17, 31, 39, 40, 41, 42, 43 paragrafi 3, 44, 47, 48, 49, 50 dhe 51 të këtij ligji do të zbatohen nga dita e konstituimit të këshillave të komunave dhe të Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004).

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 55/2005):

Neni 7

Pas fitimit të akreditimit të institucioneve nga neni 91, paragrafi 9 i këtij ligji, përgatitjen e kandidatëve për dhënien e provimit për drejtor do ta bëjnë subjektet e përcaktuara nga Ministria, të zgjedhur në bazë të shpalljes publike, dhe në përputhje me Memorandumin e nënshkruar për bashkëpunim ndërmjet Ministrisë së Arsimit dhe të Shkencës dhe United States Agency for International Development.

Ligj për ndryshimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 113/2005):

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet prej datës 30 shtator 2006.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 35/2006):

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa dispozitat nga neni 8 i këtij ligji, do të zbatohen nga 1 janari 2007.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 30/2007):

Neni 2

Dispozitat e këtij ligji që kanë të bëjnë me arsimin e mesëm profesional vazhdojnë të zbatohen deri në fillimin e zbatimit të Ligjit për arsimin dhe trajnimin profesional ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 71/2006).

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 49/2007):

Neni 6

Dispozita nga neni 1 i këtij ligji, që ka të bëjë me arsimin e mesëm të detyrueshëm dhe pa pagesë, do të fillojë të aplikohet nga gjenerata e cila do të regjistrohet në shkollën e mesme në vitin shkollor 2008/2009.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 81/2008):

Neni 3

Dispozita nga neni 2 i këtij Ligji (me të cilën fshihen paragrafët 2 dhe 3 nga neni 45 me të cilët është paraparë se "arritjet e nxënësve në programet obligative zgjedhore në gjimnaz dhe aktivitetet në arsimin profesional ndiqen dhe vlerësohen në përputhje me programet mësimore, për arritjet e nxënësve nga paragrafi 3 të këtij neni mendim jep mësimdhënësi i cili e realizon programin dhe se mendimi vërtetohet në dokument pedagogjik përkatës dhe nuk ndikon në suksesin e përgjithshëm të nxënësit) do të zbatohet për nxënësit të cilët do të regjistrohen në vit të parë në shkollë të mesme në vitin shkollor 2007/2008.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 92/2008):

Neni 4

Testet e standardizuara nga neni 45 paragrafi 3 të këtij ligji të cilat i përgatisin Byroja për Zhvillimin e Arsimit dhe Qendra për Arsim dhe Trajnim Profesional, vazhdon t'i përgatisë Qendra Shtetërore e Provimeve, me ditën e themelimit të saj.

Neni 5

Dispozitën për mënyrën e organizimit dhe zbatimit të kontrollit të arritjes së suksesit të nxënësve, si dhe mënyrën e verifikimit të notave përfundimtare të nxënësit, ministri do ta miratojë më së voni deri më 31 dhjetor 2008.

Ligj për arsim dhe trajnim profesional ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 71/2006):

Neni 45

Dispozitat e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55 /2005 dhe 113/2005 dhe 35/2006) të cilat kanë të bëjnë me arsimin e mesëm profesional pushojnë të vlejnë me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 33/2010, 156/2010 dhe 6/2012):

Neni 25

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj, ministri do t'i miratojë në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 26

Dispozitat nga ky ligj që kanë të bëjnë me kontrollin ekstern të përparimit dhe arritjes së suksesit të nxënësve në arsimin e mesëm, do të zbatohen nga viti shkollor 2012/2013.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 116/2010):

Neni 10

Akti nënligjor i paraparë në nenin 69-a do të miratohet në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Aktet nënligjore të parapara në nenin 108 do të miratohen në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 18/2011):

Neni 12

Aktet nënligjore të parapara në këtë ligj do të miratohen në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 18/2011 dhe 6/2012):

Neni 14

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", përveç dispozitave nga nenet 2, 3 dhe 8 të këtij ligji që do të zbatohen nga 1 shtatori 2011, dispozitës nga neni 4 të këtij ligji, që do të zbatohet nga 1 janari 2012 dhe dispozitave nga nenet 5, 6 dhe 7 të këtij ligji që do të zbatohen nga 1 janari 2013.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 51/2011):

Neni 6

Dispozitat e nenit 3 dhe 4 të këtij ligji me të cilat ndryshohet neni 85 paragrafi (4) dhe dispozitat e nenit 5 të këtij ligji, do të fillojnë të zbatohen me fillimin e zbatimit të Ligjit për themelimin e Komisionit Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 100/2012):

Neni 14

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 15 paragrafi (1)

Realizimi i kontrollit ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në arsimin e mesëm, në mënyrë dhe kushte të përcaktuara me këtë ligj, do të fillojë të zbatohet nga 1 maji 2013.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 100/2012):

Neni 15 paragrafi (2)

Dispozitat e nenit 11 të këtij ligji do të zbatohen nga 1 shtatori 2016.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 24/2013):

Neni 14

Dispozita e nenit 10 të këtij ligji që ka të bëjë me nenin 91 paragrafi (10) do të fillojë të zbatohet nga 1 shtatori 2013.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 41/2014):

Neni 8

Drejtori i shkollës së mesme i zgjedhur deri në ditën e fillimit të zbatimit të neneve 4 dhe 5 paragrafi 1 të këtij ligji vazhdon ta ushtrojë funksionin deri në kalimin e mandatit për të cilin është zgjedhur.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 41/2014):

Neni 10

Dispozitat nga neni 2 i këtij ligji do të fillojnë të zbatohen me fillimin e zbatimit të Ligjit për të punësuarit në sektorin publik ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 27/14) dhe Ligjit për nëpunës administrativë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 27/14).

Dispozitat nga nenet 4 dhe 5 paragrafi 1 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen pas një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, përveç dispozitave nga neni 5 paragrafi 1 të këtij ligji që kanë të bëjnë me kushtin për njohje të gjuhës së huaj që do të fillojnë të zbatohen pas tre vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji e dispozitat që kanë të bëjnë me kushtin për testin e dhënë psikologjik dhe testin për integritet që do të fillojnë të zbatohen nga 1 shkurti 2016.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 116/2014):

Neni 5

Raportin me rezultate nga kontrolli i realizuar ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve për vitin shkollor 2012/2013, Qendra Shtetërore e Provimeve do ta publikojë në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimeve dhe të Ministrisë në afat prej dhjetë ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 6

Aktvendimet për zmadhimin, përkatësisht për zvogëlimin e rrogave të mësimitdhënësve në pajtim me raportin me rezultatet nga kontrolli i realizuar ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve për vitin shkollor 2013/2014, do të miratohen në pajtim me dispozitat e nenit 2 të këtij ligji me të cilat kryhet ndryshimi i nenit 70-a paragrafi (15) të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 135/2014 dhe 10/2015):

Neni 6

Aktvendimet për rritjen, përkatësisht për zvogëlimin e rrogave të mësimitdhënësve në pajtim me raportin e publikuar me rezultate nga kontrolli i zbatuar ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve për vitin shkollor 2013/2014 do të miratohen në pajtim me dispozitat e nenit 4 të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 135/2014):

Neni 7

Dispozita e nenit 2 të këtij ligji me të cilën shtohet neni i ri 31 do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2016.

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 10/2015):

Neni 4

Akti nënligjor i paraparë me këtë ligj do të miratohet në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 9

Mësimdhënësve të cilët ka shmangie më të vogla, përkatësisht më të mëdha në treguesit e fituar në pajtim me raportin e dorëzuar me rezultatet nga kontrolli i zbatuar ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve për vitin shkollor 2013/2014, nuk do t'u rritet përkatësisht zvogëlohet roga në pajtim me dispozitat e nenit 70-a të Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 92/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14 dhe 10/15).

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 98/2015):

Neni 11

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e ardhshme nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 145/2015):

Neni 7

Akti nënligjor i përcaktuar me këtë ligj do të miratohet në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 145/2015):

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 30/2016):

Neni 24

Procedurat e filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji do të përfundojnë në pajtim me ligjin sipas të cilit kanë filluar.

Neni 25

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 30/2016):

Neni 26

Dispozitat nga neni 1, 2 dhe 3, neni 4 me të cilat në nenin 34 shtohen paragrafët (8), (9), (10) dhe (11), nenet 9, 10 dhe 13, me të cilin në nenin 68 ndryshohet paragrafi (10) nenet 15, 17, 18, 20, 21 dhe 23 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen me fillimin e zbatimit të Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative, në pajtim me nenin 141 të Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 124/15).

Neni 27

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 127/2016):

Neni 13

Dispozitat e neneve 5, 6, 7, 8, 9, dhe 12 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga viti shkollor 2016/2017.

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Ligj për ndryshimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 67/2017):

Neni 17

Për procedurat e filluara para hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të zbatohen dispozitat e këtij ligji, përveç se për nxënësit në vitin e fundit të arsimit të mesëm nga viti shkollor 2016/2017.

Neni 18

Shpenzimet e kryera reale të pjesëmarrësve të jashtëm në procedurën e testimit ekstern për vitin shkollor 2016/2017, Qendra Shtetërore e Provimeve do t'i paguajë në afat prej 30 ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Ligj për ndryshimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 67/2017):

Neni 20

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 64/2018):

Neni 2

Dispozitat nga neni 91 paragrafi (2) të Ligjit për arsim të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016 dhe 67/2017) dhe dispozitat e nenit 1 të këtij neni, të cilat kanë të bëjnë me kushtin për posedimin e certifikatës së njohur ndërkombëtare ose vërtetim për njohjen aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet nuk do të zbatohen nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji deri në shtator 2018.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 64/2018):

Neni 3

Drejtori i cili është i emëruar në periudhën nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji deri me 1 shtator 2018, është i obliguar që ta plotësojë kushtin për njohjen e gjuhës së huaj më së voni deri në afat prej një viti nga dita e emërimit të tij.

Drejtorit i cili nuk do ta plotësojë kushtin për njohjen e gjuhës së huaj në afatin e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni i pushon mandati.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 229/2020):

Neni 8

Aktin nënligjor të paraparë në nenin 25 paragrafi 1 të këtij ligji, qeveria do ta miratojë në afat prej shtatë ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 229/2020):

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 78/2025):

Neni 50

(1) Në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, shkollat e mesme ekzistuese do të vazhdojnë të punojnë në pajtim me këtë ligj dhe do ta ruajnë statusin e fituar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, Shkolla Shtetërore për Rehabilitimin e Fëmijëve dhe të Rinjve me dëmtim të të pamurit "Dimitar Vllahov" - Shkup, Qendra Shkollore Shtetërore për Edukim dhe Rehabilitim "Partenija Zografski" - Shkup, Shkolla e Mesme Shtetërore për Rehabilitim dhe Edukim "Shën Naum - Shkolla e Dytë për Edukim Shtetëror dhe Rehabilitim" - Shkup funksionojnë si shkolla të mesme shtetërore me qendër burimore, duke filluar nga viti akademik 2025/2026.

Neni 51

Drejtorët e shkollave të mesme të zgjedhur deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të vazhdojnë të ushtrojnë funksionin e tyre deri në skadimin e mandatit për të cilin janë zgjedhur.

Neni 52

Këshilli komunal përcakton se në cilën shkollë të mesme do të themelohet qendër për përkrahje mësimore për nxënësit me aftësi të kufizuara nga neni 1 i këtij ligji, i cili shton nenin 3-d paragrafin (14) të ri brenda një viti nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 53

(1) Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Konceptet për arsimin e mesëm, arsimin profesional dhe arsimin artistik nga neni 4 i këtij ligji, me të cilin ndryshohet neni 21, do të miratohen në afat prej një viti nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 54

Procedurat për zgjedhjen e një drejtori të shkollës së mesme që janë iniciuar deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë në përputhje me ligjin për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër. 44/1995, 16/1996, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 41/2001, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 18/2003, 67/2004, 51/2005, 55/2005, 113/2005, 3/2006, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 88/2009, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17 dhe 64/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 229/20 dhe 269/23).

Neni 56

Shkolla Shtetërore për Rehabilitimin e Fëmijëve dhe të Rinjve me Paaftësi të Shikuar "Dimitar Vllahov" – Shkup, pas ditës së hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojë të ofrojë arsim fillor për nxënësit me dëmtim të shikimit.

Neni 57

Dispozitat e Ligjit të Arsimit të Mesëm që përcaktojnë statusin e personit juridik të shkollës së mesme, organet drejtuese, udhëheqëse dhe profesionale të shkollës së mesme publike, si dhe dispozitat që kanë të bëjnë me regjistrimin e nxënësve në shkollat e mesme, nuk zbatohen për themelimin e shkollës së mesme shtetërore të policisë dhe rregullohen me ligj të veçantë.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 78/2025):

Neni 55

(1) Dispozitat e neneve 17 dhe 18 të këtij ligji, me të cilat ndryshohen nenet 37 dhe 38, për dhënien e provimeve shtetërore të diplomës profesionale, provimeve të diplomës artistike shtetërore, provimeve të diplomës shkollore, provimeve të shkollës së mesme profesionale, provimeve të shkollës së lartë artistike,

provimeve do të aplikohet nga viti akademik 2025/2026, kurse për dhënien e provimeve shtetërore të diplomës, do të aplikohet nga viti akademik 2028/2029.

(2) Dispozita e nenit 4 të këtij ligji, me të cilën ndryshohet neni 21, paragrafi (5), do të fillojë të zbatohet në planprogramet e miratuara pas datës së hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(3) Dispozita e nenit 25 të këtij ligji, me të cilin ndryshohet neni 48-b, paragrafi (1), do të fillojë të zbatohet në vazhdimësi nga viti akademik 2025/2026 për gjeneratën e nxënësve që regjistrohen në vitin e parë të arsimit të

mesëm dhe do të zbatohet radhazi në çdo vit të mëpasshëm akademik.

Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 132/2025):

Neni 8

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.